

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

Студента 2 курсу, 3-М групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування» спеціалізації
«Облік і оподаткування»

Климова
Марія Олександрівна

Науковий керівник
Док. економ. наук, доцент

Костюченко
Валентина Миколаївна

Гарант освітньої програми
Док. економ. наук, проф.

Бенько
Микола Миколайович

Київ 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ І	
АНАЛІЗУ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Економічна сутність імпорتنих операцій.....	7
1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної	
літератури з теми дослідження.....	16
1.3. Передумови організації та методології обліку, оподаткування і	
аналізу імпорتنих операцій у ТОВ «Фалькон-Агро».....	27
Висновки до розділу 1.....	41
РОЗДІЛ 2	
СУЧАСНИЙ СТАН ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА	
ОПОДАТКУВАННЯ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО».....	44
2.1. Документальне оформлення та облік імпорتنих операцій на	
підприємстві.....	44
2.2. Облік імпорتنих операцій в системі прийняття управлінських	
рішень.....	54
2.3. Оподаткування імпорتنих операцій.....	62
2.4. Організація та методика обліку імпорتنих операцій за умов	
використання інформаційних систем.....	70
Висновки до розділу 2.....	80
РОЗДІЛ 3.....	85
РОЗРОБЛЕННЯ СИСТЕМ КОНТРОЛЮ І ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ	
ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО».....	85
3.1. Джерела, основні показники та методи контролю і економічного	
аналізу імпорتنих операцій.....	85
3.2. Методика контролю імпорتنих операцій на підприємстві.....	96
3.3. Розроблення методики економічного аналізу імпорتنих операцій	
ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО».....	108
Висновки до розділу 3.....	116
ВИСНОВКИ.....	119
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	126
ДОДАТКИ.....	135

ВСТУП

Актуальність теми. Зовнішньоекономічна діяльність є однією із основних форм економічних взаємовідносин України з іноземними країнами. Чільне місце у зовнішньоекономічній діяльності займають імпорتنі операції, метою і завданням яких є підвищення економічного розвитку України та покращення добробуту її населення.

За даними Державної служби статистики обсяги імпорту товарів та послуг підприємствами України зменшилися з 84717,6 млн. дол. США в 2012 році до 39249,8 млн. дол. США в 2016 році [46]. З 2013 року спостерігається поступовий спад у імпортних операціях з усіма економічними партнерами. Динаміка обсягів імпорту товарів та послуг підприємствами України за країнами світу за 2012-2016 рр. показана в додатку А.

Питання бухгалтерського обліку та оподаткування імпортних операцій завжди було в центрі уваги суб'єктів підприємницької діяльності. У зв'язку з цим виникає необхідність детального дослідження документального забезпечення імпортних операцій, відображення їх в обліку та оподаткування. Разом з тим неузгодженість бухгалтерського і податкового законодавства з питань зовнішньоекономічної діяльності, і як наслідок цього – значний розмір «тінізації» економіки в цій сфері, викликає багато проблем щодо реальності відображення імпортних операцій у бухгалтерському обліку і побудови ефективної системи їх контролю.

Таким чином, дослідження даної роботи доцільно присвятити особливостям обліку та оподаткування імпортних операцій при нововведеннях та змінах до Податкового та Митного кодексів України, Положеннях бухгалтерського обліку та їх контролю і аналізу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання щодо проблем обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємств вивчали такі відомі вчені як: М.Д. Білик, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, І.В. Жиглей, В.Г. Козак, Г.О. Кравченко, Ю.А. Кузьминський, Г.Ю. Коблянська, Л.О. Лігоненко, Л.І. Лук'яненко, М.Р. Лучко, Н.М. Малюга, Є.В. Мних, Л.В. Нападовська, О.В. Небильцова, В.В. Немченко, М.Ф. Огійчук, В.М. Пархоменко, Г.В. Савицька, В.В. Сопко, Б.Ф. Усач, П.Я. Хомин, Ю.Д. Чацкіс, В.О. Шевчук, Л.Н. Шкіря та інші.

Разом з тим, вивчення наукових праць та практика господарської діяльності свідчать про те, що деякі з теоретичних положень відносно трактування імпорتنих операцій є дискусійними, а ряд важливих аспектів їхньої методики обліку, оподаткування, контролю та аналізу потребують удосконалення, що обумовило вибір теми дослідження та її актуальність.

Науковою гіпотезою є припущення, що удосконалення організаційних та методичних аспектів обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства дозволить отримати інформацію, яка забезпечить більш повну базу для прийняття управлінських рішень.

Метою дослідження є поглиблення теоретичних основ обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства та обґрунтування рекомендацій щодо їх вдосконалення.

Для досягнення поставленої в роботі мети необхідно вирішити такі завдання:

- розкрити економічну сутність імпорتنих операцій;
- провести економіко - правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження;
- дослідити передумови організації та методології обліку, оподаткування і аналізу ТОВ «Фалькон-Агро»;
- розглянути документальне оформлення та облік імпорتنих операцій на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро»;

- розглянути облік імпорتنих операцій в системі прийняття управлінських рішень на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро»;
- вивчити оподаткування імпорتنих операцій на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро»;
- розкрити організацію та методику обліку імпорتنих операцій за умов використання інформаційних систем на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро»;
- вивчити джерела, основні показники та методи контролю і економічного аналізу імпорتنих операцій;
- розкрити методику контролю імпорتنих операцій на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро»;
- провести розробку методики економічного аналізу імпорتنих операцій на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро».

Об'єктом дослідження є процес обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства. Аналіз техніко-економічних показників діяльності базового підприємства за 2013-2017 рр. та пояснювальна записка до них наведені в Додатку Б.

Предметом дослідження є теоретико-методологічних та практичних основ обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства.

Методи дослідження. Методи дослідження ґрунтуються на діалектичному методі наукового пізнання в історичному та логічному поєднанні еволюційних процесів розвитку концепцій обліку. Теоретичною основою написання даної роботи стало вивчення основних досягнень вітчизняної теорії обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства. Опрацювання первинних даних здійснювалося із застосуванням методів техніко-економічного обґрунтування, структурного аналізу, визначення середніх та відносних величин. У процесі дослідження застосовуються методи економіко-статистичного аналізу, фінансового аналізу, математичні методи, методи наукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу й синтезу, статистичних порівнянь, контролю, вибіркового обстеження та групування тощо.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні акти з бухгалтерського обліку, нормативні акти і інструктивні документи Міністерства фінансів, Кабінету Міністрів, Верховної Ради України, первинні документи, облікові реєстри та звітні матеріали ТОВ «Фалькон-Агро». При написанні роботи проаналізовано також монографії та статті зарубіжних і вітчизняних авторів, автореферати кандидатських дисертацій, посібники та навчальні посібники з обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства, інтернет-ресурси.

Наукова новизна дослідження полягає в уточненні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення методики обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в розробці пропозицій щодо удосконалення обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства. Окремі результати дослідження можуть бути впроваджені в практику здійснення обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій в ТОВ «Фалькон-Агро».

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення дослідження висвітлено у статті «Особливості обліку та оподаткування імпорتنих операцій підприємств в Україні», опублікованій у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ (2018). Результати дослідження прийнято до впровадження в господарську діяльність ТОВ «Фалькон-Агро», що підтверджено наданою довідкою.

Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ І АНАЛІЗУ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність імпорتنих операцій

Сьогодні до найпопулярніших та високоприбуткових різновидів зовнішньоекономічної діяльності підприємств відносять імпорتنу діяльність, котра разом із експортною діяльністю займає найбільшу частку серед усіх зовнішньоекономічних операцій учасників ринкової економіки та допомагає підприємствам у вирішенні низки важливих питань, пов'язаних із конкурентостійкістю на ринку, серед їх числа: покращення показників рентабельності та прибутковості; збільшення місткості ринку; нарощення обсягів продажу; удосконалення ознак якості товарів тощо. Зважаючи на важливість імпоротної діяльності для покращення конкурентоспроможності та прибутковості як окремих підприємств, так і країни загалом, вагомим етапом є дослідження сутності економічного терміну «імпортна операція».

В економічних науках операція є частиною цілого процесу або діяльності, отже можна стверджувати, що будь-яка зовнішньоекономічна операція є частиною такої самої діяльності, тобто імпортна операція є складовою імпоротної діяльності підприємства. З метою проведення комплексного та ґрунтовного дослідження терміну «імпортна операція» логічно розглянути спочатку сутність поняття «імпортна діяльність». Сукупність взаємопов'язаних, послідовних імпорتنих операцій складає імпорتنу діяльність підприємства[35, с.174].

На думку В.Є. Новицького, імпорт товарної продукції передбачає завезення на територію країни товарної маси за відповідно оформленою купівельною операцією із іншої країни для продажу і споживання продукції на теренах країни-імпортера [44].

А. Г. Савченко під імпортом розуміє «... сукупність товарної продукції та продукції сервісного характеру, котрі країна-контрагент за попередньою домовленістю купує у країн, що виступають у ролі іноземних партнерів» [58].

О. В. Шкурупій терміном «імпорт» називає «... процес, що передбачає купівлю продукції товарного та нетоварного характеру, виготовлену на території держави іноземного партнера для вжитку або подальшого продажу у територіальних межах країни-імпортера» [74].

К. Е. Решетняк імпортом називає «... ввезення на територію імпортуючої країни продукції, що виготовлена або підлягає реалізації на території країни-контрагента з метою її використання чи перепродажу». Також автор вважає необхідним «... зараховувати до імпорту ввезення продукції з «приписних складів» та «вільних зон», операції реімпорту та товари, що перетинають кордон з метою їх перероблення під контролем митних служб». На думку автора, до імпорту слід зараховувати також «... продукцію, завезену «материнськими компаніями» транснаціональних корпорацій їхнім «дочірнім компаніям» за умови, що обидві локалізовані на території різних країн» [57].

Змістове наповнення терміну «імпортна операція» також розглядають та удосконалюють інші представники економічної науки. Так, на думку Н. М. Тюріної, імпортні операції є «... процесом купівлі та перевезення через митний кордон країни товарів іноземного походження з метою реалізації такої продукції на національному ринку або власного споживання імпортером». На думку автора, обов'язковою умовою будь-якої імпортної операції є її правове підтвердження за допомогою угоди зовнішньоторговельного характеру [70].

Е. А. Зінь під імпортними операціями розуміє «... такий тип операцій, що характеризуються залученням суб'єктом із України із виплатою відповідної грошової компенсації продукції із необов'язковим ввезенням цієї продукції на територіальні землі країни-імпортера, а передбачаючи

можливість споживання такого товару суб'єктами різного роду діяльності, що розміщені за кордоном» [23].

В. В. Козик, Л. А. Панкова та інші під терміном «імпорتنі операції» розуміють «процес залучення продукції із-за кордону із виплатою відповідної матеріальної винагороди та перетином цією продукцією кордону України з метою внутрішнього використання суб'єктом зовнішньоекономічних відносин на території країни-імпортера або подальшого перепродажу». На думку авторів, імпортна операція не може відбутись без факту перетину продукцією митного кордону країни-імпортера після проведення відповідних законодавчо-визначених процедур [29].

Таким чином, вищенаведені вчені ще раз підтверджують, що поняття «імпортна операція» є основною складовою терміну «імпортна діяльність», проте вони часто ототожнюють ці поняття, що не є зовсім вірним твердженням.

У Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» під імпортом розглядається «... купівля товарів з метою отримання матеріальної винагороди українськими учасниками ЗЕД (зовнішньоекономічної діяльності) у зарубіжних суб'єктів ЗЕД без обов'язкового переміщення товарами митного кордону країн» [21].

На противагу вищезазначеному, для здійснення імпоротної діяльності у «Податковому кодексі України» обов'язковою умовою є «... перетин «митного кордону України», котрий засвідчує відповідно оформлена вантажно-митна декларація, що є причиною виникнення податкових зобов'язань» [49].

Проаналізувавши вищенаведене у законодавчих актах, стає очевидною існуюча розбіжність у законодавчій базі щодо визначення сутності поняття «імпорт» за параметром переміщення продукції через митний кордон країни. Зважаючи на це, логічним було б припустити, що імпорт продукції все ж таки передбачає перетин кордону, наслідком чого є заповнення вантажно-митної декларації як невід'ємної складової імпоротної діяльності.

Таким чином, на нашу думку, термін «імпортна операція» передбачає сукупність взаємопов'язаних дій, що здійснює суб'єкт однієї країни шляхом одноразової купівлі продукції у резидента іншої країни для подальшого використання або реалізації з метою отримання прибутків та є основним складовим елементом імпоротної діяльності.

Класифікуються імпортні операції наступним чином (рис.1.1).

Рис.1.1 Класифікація імпортних операцій

Джерело: систематизовано автором на основі [72, с. 225]

Отже, імпортні операції поділяються:

- за типами здійснення операцій: за комерційними договорами або у централізованому порядку;
- за порядком укладання: на прямі, що укладаються безпосередньо між продавцем та покупцем, та такі, що проводяться за участю посередників;
- за видами угод в залежності від методів міжнародної торгівлі, укладеними на міжнародних торгах, в рамках зустрічних угод або лізингових угод;

- за умовами платежу в залежності від форм розрахунків, інструментів платежу, засобу платежу, строків платежу;
- в залежності від предмету договору: на поставку товарів, на поставку послуг або на поставку товарів з урахуванням товаросупровідних послуг.

Комплексна типологія різновидів імпоротної діяльності схематично наведена на рис. 1.2.

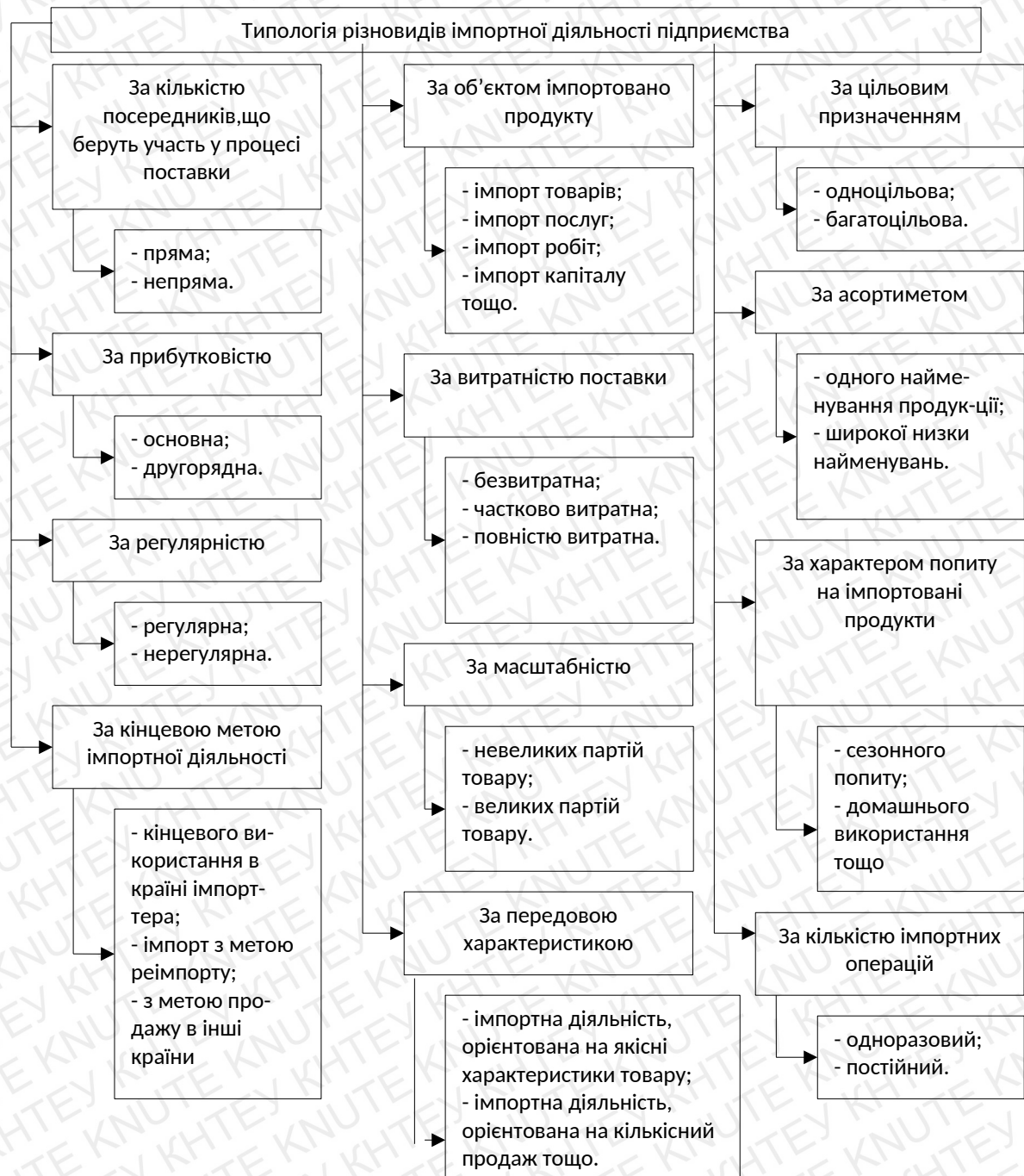

Рис.1.2 Комплексна типологію різновидів імпоротної діяльності

Джерело: систематизовано автором на основі [35, с. 177]

Отже, імпортна діяльність класифікується наступним чином:

1. За кількістю посередників, що беруть участь у процесі поставки товарів (послуг, капіталу) до кінцевого споживача, імпорту діяльність можна класифікувати на пряму та непряму. Прямий імпорт відбувається шляхом передавання товарів, робіт чи послуг у безпосереднє використання споживачу, на відміну від нього, непрямий передбачає наявність одного або більше посередників, що беруть участь у процесі реалізації продукції.

2. За цільовим призначенням: одноцільова та багатоцільова. Одноцільова імпортна діяльність допомагає в досягненні однієї конкретно поставленої цілі, наприклад, реалізації товарів, що не виготовляються на території країни імпортера. Багатоцільовий імпорт має на меті забезпечити виконання кількох цілей: підвищення рентабельності та збільшення обсягів продажу, підвищення конкурентоспроможності підприємства та залучення нових покупців, розширення номенклатурної бази товарів тощо.

3. За об'єктом імпортованого продукту: імпорт товарів, послуг, робіт, капіталу, трудових ресурсів, інтелекту, інвестицій тощо.

4. За витратністю поставки: безвитратна (умова поставки, що передбачає витрати на поставку лише продавця (витрати на поставки входять до первинної ціни продукції, а також відповідальність за збереження цілісності товару під час поставки перекладається повністю на партнера-продавця із-за кордону)), частково витратна (умови, що передбачають витрати продавця і споживача продукції), повністю витратна імпортна діяльність (витрати на поставку та відповідальність за продукцію переносяться на імпортера).

5. За прибутковістю (пріоритетністю) імпортової діяльності: основна (найбільша частина прибутків), другорядна (незначні прибутки порівняно з іншими продуктами, що імпортує підприємство). Цю класифікацію застосовують до підприємств, що імпортують понад одне найменування продукції.

6. За регулярністю: нерегулярний (імпорتنі операції на підприємстві проводяться через нерегулярні проміжки часу) та регулярний (характеризується відносно стабільними часовими лагами між імпортними операціями).

7. За масштабністю: імпорт невеликих партій товару (партії товару, що за своєю сукупною вартістю та кількістю не підлягають сплаті мита: імпорт взірців товару тощо) та великих партій товару.

8. За асортиментом: одного найменування продукції та широкої низки найменувань.

9. За характером попиту на товари: сезонного попиту, домашнього використання тощо.

10. За кінцевою метою імпорту: кінцевого використання в країні імпортера; імпорт з метою продажу в інші країни; імпорт з метою реімпорту. Реімпорт передбачає подальше повернення раніше ввезених товарів у країну, яка була експортером продукції.

11. За передовою характеристикою: імпорт, орієнтований на якісні характеристики товару; імпорт, орієнтований на кількості продажів тощо.

12. За кількістю імпортних операцій: одноразовий (складається з однієї імпоротної операції, тобто імпорт є одноразовим) та багаторазовий (постійний імпорт: підприємство здійснює багато імпортних операцій).

Мельник О.Г. та Нагірною М.Я запропоновано такі класифікаційні ознаки для типології факторів впливу на імпорт з виокремленням різновидів за кожною класифікаційною ознакою[35]:

1. За ступенем заохочення до імпоротної діяльності: фактори, що спонукають підприємство до імпорту, та фактори, що гальмують процес започаткування та/або розширення імпоротної діяльності підприємством. До стимулюючих можна віднести: зростання попиту на імпортовану продукцію за внутрішньому ринку; висока рентабельність продукції на національному ринку; відсутність необхідних комплектуючих чи сировини або кінцевої продукції на внутрішньому ринку; неможливість вирощування чи

виготовлення даної продукції через географічні, кліматичні та ін. особливості ринку країни-імпортера тощо.

До факторів, які ускладнюють започаткування підприємством ведення імпорту, можна зарахувати: нестабільність законодавчої бази щодо зовнішньоекономічних операцій; відсутність необхідної інформації щодо попиту на конкретну продукцію тощо.

2. За охопленням середовищем впливу: фактори зовнішнього середовища та фактори внутрішнього середовища. До факторів зовнішнього середовища зараховують: економічну ситуацію в країнах імпортера та контрагентів; політичні обставини; експортерів – продавців продукції; споживачів тощо.

До факторів внутрішнього середовища прийнято відносити: основні цілі та завдання імпоротної діяльності підприємства; інформаційну базу щодо імпорту; ресурсне забезпечення ведення імпоротної діяльності тощо.

3. За ступенем контрольованості: контрольовані, неконтрольовані та частково контрольовані. До контрольованих зазвичай зараховують: цілі імпоротно-орієнтованого підприємства; організаційну структуру фірми щодо ведення імпоротної діяльності; передові завдання організації; технологію ведення бізнесу тощо.

До неконтрольованих зараховують: споживачів імпоротної продукції; постачальників (контрагентів із-за кордону) сировини (готових виробів); нормативно-правову базу країн-контрагентів тощо. Вагоме значення при такому поділі становить тип ринку, на якому підприємство веде свою діяльність. Якщо ринок має олігополістичне спрямування, то окремі неконтрольовані фактори можуть стати частково контрольованими або ж навіть контрольованими.

4. За часовим лагом дії: фактори, що здійснюють свій вплив на періодичній (тимчасовій) основі та фактори постійної дії.

5. За сферою впливу: фінансово-економічні, маркетингові, управлінські, пов'язані з виробничим процесом, логістичні, соціальні тощо.

6. За ефектом, що спричинює вплив фактору: конструктивні, деструктивні та нейтральні. До конструктивних можна зарахувати фактори, що полегшують ведення імпоротної діяльності підприємством (сприяють її функціонуванню), наприклад, зниження імпортного (ввізного) мита; спрощення процедури проходження митного оформлення; зменшення функціонального навантаження на працівників шляхом відкриття на підприємстві відділу ЗЕД, що відповідатиме за імпорт товарів тощо.

До деструктивних можна віднести чинники, котрі ускладнюють процедури здійснення імпорту: подорожчання виробів на зовнішньому ринку; нестабільність ціни на імпортовані товари; зниження попиту на внутрішньому ринку; зниження фінансової спроможності реальних та потенційних покупців товару тощо.

Нейтральні фактори жодним чином не впливають на ведення імпоротної діяльності підприємством у короткостроковому періоді, проте у довгостроковому можуть змінити свій вплив та стати конструктивними або ж деструктивними.

7. За рівнем важливості фактори варто поділити на основні та другорядні. До основних зараховують чинники, що значно впливають на імпорتنу діяльність підприємства та зазвичай мають тривалу дію. До другорядних логічним було б віднести фактори, вплив яких не є значним та якими можна знехтувати у деяких випадках.

8. За механізмом дії фактори доцільно розділяти на прямого впливу та опосередкованої дії. До факторів прямого впливу зазвичай відносять такі фактори: трудові ресурси підприємства, задіяні у механізмі ведення імпоротної діяльності; план діяльності фірми тощо.

До факторів непрямого (опосередкованого) впливу зараховують: конкурентів підприємства щодо імпортованої продукції; покупців продукції чи послуг ринкової структури; економічну ситуацію в країні тощо.

9. За рівнем комплексності об'єкта впливу: фактори одиничного впливу на імпорتنу діяльність та фактори комплексного впливу. До факторів

одиночного впливу належать: фактори, що впливають на перевезення імпоротно-орієнтованої продукції підприємства; розрахунки між іноземними партнерами; реалізацію продукції, що підлягає імпортуванню тощо.

До факторів комплексного впливу можна віднести фактори, що впливають на: кадрове забезпечення підприємства; організаційну структуру ведення імпоротної діяльності суб'єкта господарювання; ресурси підприємства тощо.

Наведені чинники впливу на імпорتنу діяльність підприємств запропоновані з метою уникнення негативних наслідків їх дії та стимулювання позитивних процесів на підприємстві за допомогою розпізнавання та управління факторами впливу.

Отже, імпортна операція передбачає сукупність взаємопов'язаних дій, що здійснює суб'єкт однієї країни шляхом одноразової купівлі продукції у резидента іншої країни для подальшого використання або реалізації з метою отримання прибутків та є основним складовим елементом імпоротної діяльності. Здійснення імпоротної діяльності підприємства не можливе без фактичного перетину митного кордону країни-імпортера, наслідком чого є належним чином оформлена вантажно-митна декларація. Наведені чинники впливу на імпорتنу діяльність підприємств запропоновані з метою уникнення негативних наслідків їх дії та стимулювання позитивних процесів на підприємстві за допомогою розпізнавання та управління факторами впливу.

1.2. Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з теми дослідження

Основною метою нормативно-правового регулювання обліку, оподаткування та аналізу імпортних операцій підприємства є встановлення єдиних для всіх підприємств правил його ведення, які гарантують і захищають інтереси користувачів фінансової звітності і визначення

перспектив та основних напрямків удосконалення його з урахуванням загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів і стандартів.

Підґрунтям для визначення основних організаційних інструментів ведення обліку, оподаткування і аналізу на підприємствах, у будь-якій країні, є документи нормативно-правового характеру, де закріплені відповідні норми права суб'єктів господарювання.

Джерелом правової інформації відносно обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства є законодавство України. Правова інформація міститься у законодавчих актах вищої юридичної сили, до яких належать закони України, що регулюють діяльність суб'єктів підприємництва у галузі фінансових, господарських та трудових відносин.

Нормативна інформація надходить з постанов Кабінету Міністрів України, Національного банку України, наказів Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, інших міністерств та відомств. Нормативна інформація не може вступати в протиріччя з правовою інформацією.

При організації та здійсненні бухгалтерського обліку необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства. Чинне законодавство визначає основні аспекти господарської діяльності підприємств та регламентує порядок створення підприємств, принципи їх діяльності, порядок формування фондів підприємства та використання чистого прибутку. Дотримання чинного законодавства є обов'язком кожного господарюючого суб'єкта.

Основна нормативно-правова база обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства наведена в дод. В.

Перший рівень регулювання обліку та звітності забезпечується такими законодавчими актами як: Конституція України, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Митний кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», Закон України «Про митний тариф України», Закон України «Про

бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні та інші законодавчі акти [12, 19-22, 31, 38, 49, 73].

Рівень нормативного регулювання забезпечується цілим рядом документів, що розробляються Міністерством фінансів України, на яке покладаються обов'язки розробки методології формування інформації про об'єкти бухгалтерському обліку.

Другий рівень системи нормативного регулювання представлений вітчизняними та міжнародними стандартами обліку і звітності [43, 50, 51]. Що стосується Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО), то це сукупність прийомів і процедур організації і методології бухгалтерського обліку та звітності, розроблених практикою і узагальнених наукою.

Перших два рівні регулюються на рівні держави і є обов'язковими для виконання усіма підприємствами та організаціями. При чому документи нижчого рівня не повинні протирічити документам більш високого рівня.

Документи внутрішньогосподарського рівня регулювання обліку та оподаткування імпорتنих операцій формуються безпосередньо на підприємстві. До них відноситься Наказ про облікову політику підприємства. У складі облікової політики в частині імпорتنих операцій варто розглядати обов'язкові елементи, що розкривають їх зміст.

Зовнішньоекономічна діяльність регламентується Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [21], відповідно до якого, зовнішньоекономічна діяльність – діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

Зовнішньоекономічна діяльність здійснюється на підставі та в рамках законодавства України. Відповідно до Господарського кодексу [12], зовнішньоекономічна діяльність – це господарська діяльність, яка у процесі її здійснення потребує перетину митного кордону України майном та/або робочою силою.

Справляння митних платежів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності регулюється Митним кодексом України. Згідно зі ст. 3 Митного кодексу України «при здійсненні митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України, застосовуються норми законів України та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, чинні на день митної декларації органом доходів і зборів України» [38].

Під час огляду нормативної бази велика увага приділяється законодавчим актам, що регулюють бухгалтерський облік на підприємстві, так як він є необхідною інформаційною базою для всіх підсистем управління (аналізу, контролю, планування тощо).

Основи системи бухгалтерського обліку закладені в Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та конкретизовані у відповідних Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку [20]. Даний Закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, визначає первинні облікові документи та регістри бухгалтерського обліку та інше. В статті 8 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зазначено, що питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його власника або уповноваженого органу, а також підприємство самостійно визначає облікову політику та питання, які з цим пов'язані.

Важливим інструментом реалізації міжнародних принципів і методів бухгалтерського обліку є План рахунків [48]. Головною метою Плану рахунків є забезпечення інформацією, потрібною для контролю за діяльністю підприємства, прийняття управлінських рішень та складання фінансової звітності. Структура Плану рахунків узгоджена зі структурою Балансу і Звіту про фінансові результати, що значно полегшить роботу працівників бухгалтерії при складанні фінансової звітності.

Що ж стосується Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО), то це сукупність прийомів і процедур організації і методології бухгалтерського обліку та звітності, розроблених практикою і узагальнених наукою. У відповідності до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» фінансова звітність складається за принципом нарахування, тобто відповідності доходів та витрат [43]. За цим принципом «...для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і витрати відображаються в обліку і звітності в момент їх виникнення, незалежно від часу і моменту сплати грошей».

Методологічні основи обліку імпорتنих операцій висвітлені в П(С)БО 9 «Запаси» та П(С)БО 21 «Вплив змін курсових різниць» [50, 51]. Згідно п. 8 П(С)БО 9 «Запаси» придбані (отримані) запаси, в тому числі й імпортні, зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю.

На основі дослідження національних та міжнародних стандартів, що регулюють бухгалтерський облік імпорتنих операцій підприємства встановлено, що для повної гармонізації цих стандартів потребують уточнення питання деталізації інформації, яка розкривається у фінансових звітах про імпортні операції. Доведено, що особливістю МСБО є те, що вони носять загальний характер і не виключають національних особливостей бухгалтерського обліку країн, що їх використовують, тому розширюють варіативність визнання та оцінки об'єктів бухгалтерського обліку, а також направлені на надання більшої свободи при розкритті інформації про господарську діяльність, що ґрунтується на застосуванні професійного судження.

Отже, можемо зробити висновок, що на сьогоднішній день МСФЗ є ефективним засобом міжнародної інтеграції та частиною сталого економічного розвитку для України. Використання МСФЗ має суттєві переваги перед П(С)БО для більшості підприємств та користувачів їхньої фінансової звітності. А для швидкої та ефективної гармонізації

бухгалтерського обліку та фінансової звітності з міжнародними стандартами необхідно розробити таку систему правових засад та методологічних підходів, які б давали змогу удосконалювати та модернізувати аспекти ведення бухгалтерського обліку імпорتنих операцій в Україні.

Процеси економічної глобалізації, гармонізації та стандартизації обліку, які відбуваються в міжнародному масштабі, та адаптація вітчизняного обліку до міжнародних стандартів вимагає удосконалення його нормативно-правового забезпечення як на рівні держави, так і на рівні підприємства. Розробка національних стандартів бухгалтерського обліку на основі міжнародних стала об'єктивною необхідністю, яка викликана розвитком міжнародних економічних взаємовідносин, а саме, це допоможе однаково тлумачити фінансову звітність та зробить її більш доступною і зрозумілою для іноземних інвесторів, що буде сприяти залученню інвестицій в економіку та довіри до національної системи обліку.

Податковий кодекс України від 02.12.2010 року №2755-VI об'єднав усі закони, що регулювали систему оподаткування в Україні та регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів з доходів підприємства [49].

Для раціональної організації бухгалтерського обліку імпорتنих операцій на підприємстві необхідно дотримуватись вимог всіх чинних нормативно-правових актів та розробляти власну облікову політику підприємства, яка б не суперечила чинному законодавству, враховувала специфіку діяльності та адаптацію вітчизняного обліку імпорتنих операцій до міжнародних стандартів.

Проаналізувавши нормативно-правову базу щодо обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства можна зробити висновок, що існує велика кількість нормативних актів, які регулюють і використовуються під час обліку. Використання нормативно-правової бази є обов'язковим, що полегшує роботу працівників підприємства з обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства.

Нормативне регулювання питань обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства потребує відповідного вдосконалення, оскільки, на сьогоднішній день, існує велика кількість нормативних документів з даних питань, які часто суперечать один одному. Дана тенденція пов'язана з тим, що державна установа при розробці нормативних актів прагне, перш за все, вирішити свої відомчі проблеми та разом з тим не здійснює узгодження розробленого нормативного акту з прийнятими раніше.

Крім того для поглибленого вивчення теми дослідження під час виконання випускної роботи було проведено огляд спеціальної літератури, яка висвітлює питання обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства (дод. Г).

Спеціальної літератури з обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства обмежена кількість, але у періодичній літературі останні декілька років з'явилися статті, автори яких коментують нормативні акти з даної теми, дають рекомендації по застосуванню їх на практиці та висувають свої пропозиції, використовуючи закордонний досвід.

В таких виданнях як «Бізнес», «Все про бухгалтерський облік», "Бухгалтерія, податки, бізнес», «Баланс», «Дебет-Кредит», «Бухгалтерський облік і аудит» та інших виданнях відбуваються дискусії, консультування, обговорення невирішених проблем та суперечностей законодавства. У працях вчених досліджено тенденції розвитку та сучасні проблеми діяльності підприємств, вплив її організаційно-технологічних особливостей на побудову обліку імпорتنих операцій підприємства. Розглянуто питання методики й організації оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства за сучасних умов господарювання.

Так, стаття Смірної І. В. та Смірної Н. В. «Методичні підходи до формування облікової політики імпорتنих операцій» присвячена розробці методики формування облікової політики суб'єктів зовнішньоекономічних відносин в частині імпорتنих операцій. У статті досліджено особливості здійснення та обліку імпорتنих операцій як основних операцій

зовнішньоекономічної діяльності. Запропоновані складові облікової політики імпорتنих операцій. Здійснено класифікацію первинних документів для відображення імпорتنих операцій в обліку. Запропоновано схему організації документообороту за імпортними операціями. Встановлено взаємозв'язок елементів облікової політики за імпортними операціями [65, с. 197-208].

Метою статті Оляднічук Н. В. та Підлубної О. Д. «Облік експортно-імпорتنих операцій» є дослідження чинного законодавчого підґрунтя здійснення зовнішньоекономічної діяльності та обліково-інформаційного забезпечення експортно-імпорتنих операцій. Проаналізовано законодавче та нормативно-правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності, принципи експортно-імпорتنих операцій, як однієї із форм економічних відносин України з іноземними державами. Розкрито особливості здійснення експортно-імпорتنих операцій суб'єктами підприємницької діяльності в Україні. Визначено основні недоліки обліково-інформаційного забезпечення експортно-імпорتنих операцій. Обґрунтовано напрями вдосконалення обліку експортно-імпорتنих операцій та відображення їх в обліку. Запропоновано:

- 1) впорядкувати документи первинного обліку експортно-імпорتنих операцій;
- 2) систематизувати операції аналітичного і синтетичного обліку та їх документального забезпечення;
- 3) запровадити уніфіковану схему здійснення експортно-імпорتنих операцій з урахуванням класифікаційних ознак об'єктів зовнішньоекономічної діяльності [45, с. 48-56].

В статті Бужак Ю. С. «Класифікація факторів впливу на функціонування системи оподаткування імпорتنих операцій в Україні» виокремлено фактори впливу на функціонування системи оподаткування імпорتنих операцій в Україні. Проаналізовано сутність поняття «фактори впливу на функціонування системи оподаткування імпорتنих операцій». Ідентифіковані фактори впливу на систему оподаткування запропоновано поділяти на екзогенні та ендогенні. Виділено фактори, що здійснюють

стабільний та найсильніший вплив на систему оподаткування імпорتنих операцій в Україні.

Серед факторів впливу на функціонування системи оподаткування імпорتنих операцій в Україні, на думку автора, найсильніший та стабільний вплив здійснюють наступні фактори: світові фінансово-економічні кризи та фіскальні кризи в ключових економіках; рівень та ефективність податкової конкуренції; глобалізаційні економічні фактори; економічні шоки від стрибків цін на нафту; значущість долара як світової резервної валюти; законодавчі норми, прийняті на рівні міждержавних об'єднань, рівень політичної стабільності; рівень корупції; ресурсна націоналізація; рівень відкритості та уразливості національної економіки; рівень достатності фінансування СПД, що провадять імпортні операції, рівень доступності кредитних коштів; обсяги тіньової економіки; розмір ВВП, структура платіжного балансу, рівень інфляції, динаміка курсу національної валюти; кількість платників непрямих податків; імпортні маніпуляції з ціною завдяки використанню офшорів; динаміка обсягів виробництва та споживання; рівень податкового навантаження; рівень політичної стабільності в державі; державна політика у сфері тарифного регулювання імпорتنих операцій; законодавчо затверджені ставки податків та податкові пільги у сфері імпорتنих операцій; повнота, узгодженість і стабільність податкового, митного, бюджетного, конкурентного законодавства у сфері імпорту [7, с. 183-187].

В статті Коблянської Г. Ю. «Основні напрями здійснення аудиту імпорتنих операцій» досліджено теоретичні і методичні основи аудиту імпорتنих операцій підприємств. Розглянуто методику аудиту імпорتنих операцій, специфічні методи і процедури аудиту імпорتنих операцій. Визначено основні напрями проведення аудиту імпорتنих операцій із виділенням кількох інформаційних блоків перевірки.

Автор виділяє такі предмети перевірки імпорتنих операцій:

- об'єктивність бухгалтерської та управлінської інформації про імпортні операції (зокрема, про розрахунки з іноземними контрагентами), що надається управлінню;
- рівень розрахунково-платіжної дисципліни;
- стан розрахунків (співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості);
- інші.

Аудиторська перевірка, як вважає автор, повинна відбуватися з обов'язковим документальним оформленням, тобто відображати одержану інформацію необхідно в робочій документації аудиту. При виявленні аудитором викривлень зведених бухгалтерських документів чи внутрішньої звітності він зобов'язаний описати вид викривлень і визначити фактор ризику виявленого викривлення. Перш за все, з податкового погляду, які наслідки можливі при неусунені даного викривлення, причину викривлення (порушення встановлених правил організації і ведення бухгалтерського обліку; зміна договірних відносин і недоведення їх до підрозділу; арифметичні і логічні помилки, неповнота обліку; нетипові угоди й інші, які можуть бути як навмисними, так і ненавмисними). Висновки про вину і відповідальність робітників, які допустили викривлення в бухгалтерському обліку, зобов'язані зробити посадові та інші особи, що призначили перевірку. В компетенцію аудитора не входить робити висновки про вину (чи її відсутність) тих чи інших осіб. Відомості, що містяться в робочій документації, є конфіденційними і не підлягають розголошенню. Термін і порядок її зберігання визначає посадова особа, що призначила аудиторську перевірку.

Для підвищення якості аудиту автором доведено необхідність розробки і впровадження методики аудиту імпортних операцій із виділенням кількох інформаційних блоків перевірки. Застосування методики аудиту імпортних операцій у діяльності аудиторських фірм, на думку автора, дозволить

мінімізувати аудиторський ризик і підвищити якість аудиторської перевірки імпорتنих операцій підприємств [27, с. 208-211].

В статті Гладій І. О. та Лукіяничук Н.О. «Теоретичні та методичні аспекти аналізу та оцінки ефективності експортно-імпорتنих операцій» розглянуто основні підходи до аналізу та оцінки ефективності експортно-імпорتنих операцій підприємств. Особлива увага зосереджена на чинниках, які впливають на ефективність укладених зовнішньоторговельних контрактів. Особливостями аналізу ЗЕД на сучасному етапі функціонування підприємств України, на думку авторів, є:

- 1) розширення його часового горизонту (підсилення оперативного аналізу виконання контрактів; проведення трендового аналізу для підвищення обґрунтованості прогностичних оцінок у перспективному аналізі ЗЕД тощо);
- 2) аналітична оцінка результатів ЗЕД повинна поширюватися на всіх учасників ринку, у тому числі й вітчизняних виробників. Така оцінка потребує удосконалення системи показників і їх диференціації;
- 3) факторний аналіз узагальнюючих показників ЗЕД та оцінка їх впливу на основні показники діяльності підприємства (дохід, витрати, прибуток, рентабельність). Така оцінка сприяє визначенню внеску служби ЗЕД у загальні результати діяльності підприємства.

Аналіз ЗЕД спрямований на вивчення мотивації та наслідків фінансових змін, її впливу на стан економіки підприємства у цілому. Під час організації аналізу експортно-імпорتنих операцій, на думку авторів, слід вирішити питання методологічного характеру, а саме: обрати мету і визначити задачі аналізу; визначити час і послідовність методики його проведення; визначити джерела інформації та її вірогідність; обрати методику здійснення аналізу; визначити конкретних осіб і служби, що відповідають за аналіз [10, с. 139-145].

Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування

бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази управлінського обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше. Отже, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку, оподаткування та аналізу імпорتنих операцій підприємства.

1.3. Передумови організації та методології обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій у ТОВ «Фалькон-Агро»

Об'єктом дослідження в роботі обрано підприємство ТОВ «Фалькон-Агро», яке згідно Статуту та Установчого Договору, створене у відповідності із Господарським кодексом України, шляхом об'єднання майна Учасників. Адреса підприємства: 04053, м. Київ, Вознесенський узвіз, 10А.

Основним видом діяльності ТОВ «Фалькон-Агро» відповідно КВЕД є: 46.33. Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами. Основним напрямком діяльності компанії є виробництво і торгівля соєвим маслом і шротом.

Головна мета, з якою було створено товариство, одержання прибутку для задоволення соціально-економічних потреб акціонерів та трудового колективу, здійснення виробничої та комерційної діяльності з метою задоволення суспільних потреб у реалізації олії та шроту та іншій діяльності шляхом найбільш ефективного використання майна та інших ресурсів. Джерелом формування майна товариства є грошові та майнові внески учасників. Компанія зарекомендувала себе на українському і міжнародному

ринках як відповідальний і надійний партнер. ТОВ «Фалькон-Агро» імпортує на постійній основі насіння культурної сої з якої потім виробляє соєве масло і шроту. Умови поставки насіння культурної сої: самовивіз FCA. Авто доставка DAP м. Кропивницький.

На сьогоднішній день компанія входить в число великих експортерів соєвого масла і шроту. Підприємство здійснює поставки своєї продукції в країни Азії, Європи, Африки та Близького Сходу, а також щорічно розширюємо географію країн-покупців.

ТОВ «Фалькон-Агро» є юридичною особою відповідно до законодавства України з дня її реєстрації. Підприємство має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банку, круглу печатку із своїм найменуванням, емблему товариства, штампи, бланки, товарний знак та знак обслуговування, а також інші реквізити.

Організаційна структура ТОВ «Фалькон-Агро» наведено на рис. 1.3.

Рис. 1.3 Організаційна структура ТОВ «Фалькон-Агро»

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку, вибору форми і методу ведення бухгалтерського обліку, документообігу, штату бухгалтерії, за забезпечення взаємозв'язку бухгалтерії з іншими підрозділами підприємства і виконання вимог головного бухгалтера всіма підрозділами, в частині здійснення бухгалтерського обліку і контролю несе керівник підприємства.

Ведення обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерією. До основних задач бухгалтерії відноситься забезпечення організації бухгалтерського та статистичного обліку, на базі якого організує і проводить роботу по зміцненню фінансового стану та рентабельності підприємства. Бухгалтерія здійснює контроль за раціональним та економічним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, здійснює контроль за збереженням колективної власності, своєчасне відшкодування матеріальних збитків, проводить профілактичну роботу, спрямовану на попередження незаконного використання грошових та матеріальних цінностей, порушень фінансового та господарського законодавства.

Організаційну структуру бухгалтерії ТОВ «Фалькон-Агро» представлено на рис. 1.4.

Рис. 1.4 Організаційна структура бухгалтерії ТОВ «Фалькон-Агро»

Головний бухгалтер – здійснює організацію бухгалтерського обліку, господарсько-фінансової звітності підприємства та контроль за економічним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Забезпечує раціональну організацію обліку та звітності на підприємстві і в його підрозділах. Забезпечує своєчасне складання бухгалтерської звітності на основі первинних документів та бухгалтерських записів та представлення їх за прийнятим порядком у відповідні органи. Надає методичну допомогу працівникам підрозділів підприємства з питань бухгалтерського обліку, контролю, звітності та економічного аналізу.

Для того, щоб правильно організувати роботу бухгалтерської служби на підприємстві, необхідно достатньо чітко визначити обсяг службових обов'язків, права і відповідальність кожного виконавця. Для цих цілей служать посадові інструкції бухгалтера, які затверджуються для головного бухгалтера – керівником підприємства, а для інших робітників бухгалтерії – головним бухгалтером підприємства. Їх застосування дозволяє не тільки ефективно використовувати кожного облікового працівника, але й прискорити процес документообороту, підвищити оперативність просування облікової інформації.

Згідно ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» підприємство самостійно визначає облікову політику підприємства, яка оформлена наказом керівника (дод. Р), який має наступні положення:

- здійснювати ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності у відповідності із затвердженими міністерством і зареєстрованими в Міністерстві юстиції України Положеннями (стандартами бухгалтерського обліку);
- здійснювати ведення бухгалтерського обліку у відповідності з планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 року № 1591, Методичними рекомендаціями по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, затвердженими наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 року № 356 [37, 48];
- забезпечити дотримання єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання й подання у встановлені строки фінансової звітності на основі Положень бухгалтерського обліку;
- облікову політику застосовувати у такий спосіб, щоб фінансові звіти повністю відповідали усім вимогам Закону та П(С)БО. Застосовувати підходи

та методи обліку для ведення бухгалтерського обліку та подання інформації у фінансових звітах, які передбачені П(С)БО.

Згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів проводити за принципом нарахування та відповідності доходів і витрат, за якими для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи й витрати відображаються в обліку й звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження й сплати грошей [43].

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів здійснюється з дотриманням наступних принципів:

- автономності підприємства (не відображувати у фінансовій звітності підприємства особисте майно й зобов'язання власників);
- безперервності діяльності підприємства;
- періодичності (звітним періодом є календарний рік, проміжна – квартальна звітність – складається наростаючим підсумком із початку звітного року);
- історичної (фактичної) собівартості – пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх придбання;
- нарахування та відповідності доходів і витрат;
- повного висвітлення;
- послідовності – постійне застосування обраної політики;
- обачності - запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і заниженню оцінки активів і доходів підприємства;
- превалювання змісту над формою;
- єдиного грошового вимірника.

В Наказі зазначається форма бухгалтерського обліку, яку обирає підприємство, розробляються системи і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визнаються працівники, які мають право на підпис документів,

затверджуються правила документообороту та технології обробки облікової інформації, розробляється робочий план рахунків та ін.

Облікова політика ТОВ «Фалькон-Агро» в частині імпорتنих операцій в цілях бухгалтерського обліку має визначати такі складові:

- первісна оцінка товарів;
- облікова одиниця товарів;
- порядок проведення уцінки;
- облік транспортно-заготівельних витрат.

Облікова ціна на один і той же товар може бути різною в залежності від умов поставок і місцезнаходження товару. Так, на умовах поставки «франко-завод» початковою обліковою ціною буде контрактна ціна постачальника за акцептованими рахунками-фактурами. При перетині митного кордону України або при прийманні товару на складі покупця облікова ціна на цей товар буде збільшена на суму накладних витрат, понесених за кордоном, і на суму сплачених зборів, мита і податків.

Товари, у тому числі імпортовані з-за меж митної території України, є запасами, оскільки вони відповідають всім критеріям цієї категорії активів.

Згідно п. 8 П(С)БО 9 «Запаси» [51] придбані (отримані) запаси, в тому числі й імпортні, зараховуються на баланс підприємства в ТОВ «Фалькон-Агро» за первісною вартістю. В свою чергу п.9 даного стандарту визначає первісну вартість запасів, що придбані за плату, як собівартість запасів, яка складається з таких фактичних витрат:

- суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю) за вирахуванням непрямих податків;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству;
- транспортно-заготівельні витрати (затрати на заготівлю запасів, оплата тарифів (фрахту) за вантажно-розвантажувальні роботи і транспортування запасів усіма видами транспорту до місця їх використання,

включаючи витрати зі страхування ризиків транспортування запасів). Сума транспортно-заготівельних витрат, що узагальнюється на окремому субрахунку рахунків обліку запасів, щомісячно розподіляється між сумою залишку запасів на кінець звітного місяця і сумою запасів, що вибули (використані, реалізовані, безоплатно передані тощо) за звітний місяць. Сума транспортно-заготівельних витрат, яка відноситься до запасів, що вибули, визначається як добуток середнього відсотка транспортно-заготівельних витрат і вартості запасів, що вибули, з відображенням її на тих самих рахунках обліку, у кореспонденції з якими відображено вибуття цих запасів. Середній відсоток транспортно-заготівельних витрат визначається діленням суми залишків транспортно-заготівельних витрат на початок звітного місяця і транспортно-заготівельних витрат за звітний місяць на суму залишку запасів на початок місяця і запасів, що надійшли за звітний місяць;

- інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях. До таких витрат, зокрема, належать прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати підприємства на доопрацювання і підвищення якісно технічних характеристик запасів.

Отже, облікова політика в ТОВ «Фалькон-Агро» в частині імпорتنих операцій повинна передбачати варіанти накопичення та розподілу витрат, пов'язаних з придбанням запасів та приведення їх до стану придатного до використання (ТЗВ).

Безумовно, більшу достовірність забезпечує метод прямого віднесення всіх складових до собівартості конкретних імпорتنих запасів. Однак, якщо суми ввізного мита та непрямих податків можуть бути співставленні з конкретними одиницями імпорتنих товарів, то щодо ТЗВ та інших витрат така можливість існує не завжди, оскільки все залежить від умов та структури кожної конкретної імпортової партії товарів. Тому облікова політика підприємства має передбачати можливість відокремленого обліку таких витрат в межах кожної партії товарів та передбачати ступеневий

розподіл: спочатку з використанням методу прямого рахунку до собівартості імпортованих запасів включаються ТЗВ, які можливо безпосередньо зіставити з конкретними запасами, інші ТЗВ обліковуються на окремому субрахунку з розподілом їх наприкінці місяця з використанням методу середнього відсотка.

Згідно затвердженої облікової політики базове підприємство використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. Разом із зведеними відомостями реєстром синтетичного обліку є Головна книга, в яку на кінець місяця переносяться сальдо по всіх рахунках і на основі якої заповнюється фінансова звітність даного підприємства.

Аналітична робота, яка проводиться на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро» спрямована на підвищення ефективності їх діяльності, оптимізацію рівня фінансової самодостатності, зростання конкурентоспроможності.

Рациональність організації аналітичної роботи на підприємстві передбачає дотримання трьох основних вимог:

- обов'язковості виконання аналітичної роботи на всіх рівнях управління і в кожному підрозділі організаційної структури управління;
- неперервності виконання аналітичної роботи замість епізодичності її проведення, як це ще має місце на багатьох підприємствах;
- розробки і дотримання на кожному підприємстві з врахуванням його галузевих і інших особливостей обов'язкового мінімуму питань і показників, які необхідно аналізувати в установлені строки, а також мінімуму вихідних аналітичних таблиць і форм.

Дотримання цих основних вимог свідчить про стан організації аналітичної роботи. Їх виконання є необхідною умовою підвищення рівня керівництва господарською і фінансовою діяльністю підприємства ТОВ «Фалькон-Агро».

Відповідно до своїх службових обов'язків економічним аналізом діяльності підприємства насамперед займаються економісти. Велику роль у проведенні аналітичної роботи відіграють також головний бухгалтер, його заступник та інші працівники облікового апарату підприємства. В їх обов'язки входить здійснення (разом із іншими службами) економічного аналізу господарської діяльності на основі даних бухгалтерського обліку і звітності та інших джерел інформації для виявлення внутрішніх резервів, попередження втрат й непродуктивних витрат. Головний бухгалтер і його заступник вступають від імені підприємства у взаємовідносини з банками, фінансовими органами, різними суб'єктами господарської діяльності, які є партнерами по бізнесу. Тому вони мають можливість не тільки удосконалювати аналітичну роботу, але й активно впливати на рівень фінансової та розрахункової дисципліни, а це дає можливість підвищити дієвість аналізу, що ними проводиться.

Проведемо аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017 рр. основним джерелом даних для аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства є форма 1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) та форма 2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), які наведено в дод. Д-П.

Динаміка показників фінансово-господарської діяльності підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017 рр. наведена в табл. Б.1 Додатку Б. Як видно з табл. Б.1, протягом аналізованого періоду показники діяльності підприємства зазнали змін. Чиста виручка від реалізації товарів зросла в 2017 році порівняно з 2016 роком на 788643 тис. грн. (32,29%), собівартість від реалізації товарів за цей же період також зросла на 696576 тис. грн. (32,64%). Валовий прибуток від реалізації збільшився на 92067 тис. грн. (29,85%). Інші операційні доходи підприємства в 2017 році також зросли проти 2016 року на 128762 тис. грн. (111,98%).

Негативно вплинуло на фінансовий результат збільшення адміністративних витрат на 1607 тис. грн. (2,60%) та витрат на збут на

91965 тис. грн. (63,70%). Інші операційні витрати підприємства в 2017 році також зросли проти 2016 року на 156454 тис. грн. (396,44%). Фінансовий результат від операційної діяльності зменшився в 2017 році проти 2016 року на 29197 тис. грн. (16,43%).

Фінансові витрати та інші витрати підприємства також зменшилися проти 2016 року на 10737 тис. грн. (26,48%) та 4636 тис. грн. (99,23%) відповідно.

Чистий фінансовий результат ТОВ «Фалькон-Агро» в 2017 році зменшився на 24400 тис. грн. (20,13%) порівняно з 2016 роком, підприємство одержало прибуток в сумі 96808 тис. грн.

Таким чином, як показує проведений горизонтальний аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр. зазнали негативних змін. При збільшенні чистого доходу (виручки) від реалізації товарів з 2357962 тис. грн. в 2013 році до 3230939 тис. грн. в 2017 році показник «чистий прибуток» навпаки зменшився, це свідчить про зменшення ефективності управління витратами підприємства.

Отже, керівництву підприємства потрібно надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.

Динаміка показників балансу ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр. наведена в табл. Б.2 Додатку Б. Як видно з табл. Б.2, обсяг необоротних активів ТОВ «Фалькон-Агро» в 2017 році склав 68827 тис. грн., що на 7076 тис. грн. (11,46%) більше порівняно з 2016 роком, в т. ч. обсяг основних засобів в 2017 році склав 61208 тис. грн., що на 1094 тис. грн. (1,82%) більше порівняно з 2016 роком.

Обсяг оборотних активів в 2017 році склав 1191142 тис. грн., що на 293955 тис. грн. (32,76%) більше на 46103 тис. грн. (4,03%) порівняно з 2016 роком. Збільшення обсягу оборотних активів в 2017 році в порівнянні з 2016 роком відбулося за рахунок збільшення товарів на 170092 тис. грн. (37,30%).

Але в 2017 році відбулося зменшення виробничих запасів на 186 тис. грн. (2,03%) проти 2016 року. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги ТОВ «Фалькон-Агро» зросла в 2017 році проти 2016 року на 14504 тис. грн. (13,52%). Інша поточна дебіторська заборгованість зросла проти 2016 року на 9199 тис. грн. (74,48%) відповідно. Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами та з бюджетом навпаки зменшилась в 2017 році проти 2016 року на 219478 тис. грн. (57,74%). Збільшення обсягу оборотних активів ТОВ «Фалькон-Агро» в 2017 році в порівнянні з 2016 роком відбулося також за рахунок збільшення грошових коштів на 36137 тис. грн. (22,01%). Грошові кошти повинні швидко залучатися в здійснення інвестиційних проектів і в оборот для отримання прибутку шляхом розширення діяльності ТОВ «Фалькон-Агро». Інші оборотні активи зросли в 2017 році порівняно з 2016 роком на 46174 тис. грн. (886,43%)

Власний капітал ТОВ «Фалькон-Агро» в 2017 році порівняно 2016 роком зріс на 66807 тис. грн., або на 12,02%, це відбулося за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку підприємства на 61967 тис. грн. (27,88%) та резервного капіталу на 4841 тис. грн. (36,41%).

В 2017 році порівняно з 2016 роком відбулося зменшення поточних зобов'язань та забезпечень на 13457 тис. грн., або на 2,07%. Зокрема відбулося збільшення короткострокових кредитів банків та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 56000 тис. грн., або на 40,29% та 98105 тис. грн., або на 110,95% відповідно. Також зросла в 2017 році проти 2016 року поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом та учасниками на 4183 тис. грн., або на 1020,11% та на 30000 тис. грн., або на 100,00% відповідно. В той же час відбулося зменшення порівняно з 2016 роком поточних зобов'язань за одержаними авансами ТОВ «Фалькон-Агро» на 45720 тис. грн., або на 76,43%, за розрахунками з оплати праці на 1,0 тис. грн., або на 2,27% та зі страхування на 1,0 тис. грн., або на 1,16%.

Динаміка структури показників балансу ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр. наведена в табл. Б.3 Додатку Б. Як видно з табл. Б.3, найбільшу

частку в структурі майна ТОВ «Фалькон-Агро» в 2017 році склали оборотні активи підприємства – 94,54%, яка зменшилась порівняно з 2016 роком на 0,35%. Частка необоротних активів склала в 2017 році 5,46%, що більше проти 2016 року на 0,35%.

Найбільшу частку в структурі джерел майна ТОВ «Фалькон-Агро» в 2017 році склали поточні зобов'язання – 50,59%, що менше проти 2016 року на 3,35%. Частка власного капіталу склала в 2017 році 49,40%, що більше проти 2016 року на 3,36%.

Отже, проведений аналіз динаміки складу та структури балансу ТОВ «Фалькон-Агро» показав, що підприємство, завдяки не ефективній політиці керівництва, має достатню великий запас товарів, велику дебіторську і кредиторську заборгованості за товари, роботи, послуги та значний залишок грошових коштів, які не забезпечують ефективність його діяльності. Наявність значних залишків грошових коштів протягом тривалого часу пояснюється накопиченням коштів для будівництва модульних складів.

Важливою характеристикою діяльності підприємства є аналіз його фінансового стану. Для характеристики різних аспектів фінансового стану застосовуються фінансові коефіцієнти, які являють собою відносні показники фінансового стану підприємства.

Динаміка показників фінансового стану ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017 рр. показана в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Аналіз основних показників фінансового стану ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017 рр.

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,187	0,441	0,293	0,252	0,314	0,254	-0,148	-0,041	0,062
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,653	0,953	0,718	1,036	0,791	0,300	-0,235	0,318	-0,245

Продовження табл.1.1

Коефіцієнт поточної ліквідності	1,982	3,367	2,020	1,759	1,869	1,385	-1,347	-0,261	0,110
Коефіцієнт автономії	0,470	0,476	0,449	0,460	0,494	0,006	-0,027	0,011	0,034
Коефіцієнт фінансової залежності	2,129	2,103	2,226	2,172	2,024	-0,026	0,123	-0,054	-0,148
Коефіцієнт стійкості фінансування	0,529	0,724	0,541	0,461	0,494	0,195	-0,183	-0,080	0,033
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,530	0,524	0,551	0,441	0,506	-0,006	0,027	-0,110	0,065
Коефіцієнт оборотності активів	2,802	3,003	2,592	2,247	2,620	0,201	-0,411	-0,345	0,373
Коефіцієнт оборотності капіталу	5,961	6,352	5,611	4,934	5,486	0,391	-0,741	-0,677	0,552
Період обороту активів, днів	130	122	141	162	139	-8	19	21	-23
Період обороту капіталу, днів	61	57	65	74	67	-4	8	9	-7
Рентабельність активів, %	3,69	4,38	1,83	10,04	7,68	0,69	-2,55	8,21	-2,36
Рентабельність власного капіталу, %	7,85	9,20	4,08	21,82	15,55	1,35	-5,12	17,74	-6,27
Рентабельність реалізованих товарів та послуг, %	9,12	11,93	11,32	12,63	12,40	2,81	-0,61	1,31	-0,23

Таким чином, у 2017 році порівняно з 2016 роком у ТОВ «Фалькон-Агро» коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшився на 0,062, що вказує на збільшення спроможності підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями перед контрагентами. Коефіцієнт швидкої (проміжної) ліквідності в 2017 році складає 0,791, що на 0,245 менше проти 2016 року,

нормативне значення цього коефіцієнта 0,5-2. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) в 2017 році склав 1,869, що на 0,109 більше проти 2016 року. Граничне значення коефіцієнта покриття – 1.

Коефіцієнт незалежності (автономії) характеризує питому вагу власного капіталу в загальній сумі балансу. В 2017 році він становив 0,494, що на 0,034 пункти більше порівняно з 2016 роком. Практикою встановлено, що загальна сума заборгованості не повинна перевищувати суму власних джерел фінансування, тобто критичне значення коефіцієнта автономії становить 0,5. Чим більше значення коефіцієнта, тим кращий фінансовий стан підприємства (менша залежність від зовнішніх джерел). Коефіцієнт фінансової залежності свідчить про зменшення в 2017 році питомої ваги залучених коштів у фінансуванні підприємства на 0,148 порівняно з 2016 роком. Він показує, яка сума загальної вартості активів підприємства припадає на 1 грн. власних коштів. Чим менше значення коефіцієнта, чим ближче він до 1,0, тим менша фінансова залежність підприємства від зовнішніх джерел. Коефіцієнт стійкості фінансування показує частину майна підприємства, яка фінансується за рахунок стійких джерел. Критичне значення коефіцієнта – 0,75. Якщо значення цього коефіцієнта нижче 0,75, можна зробити висновок, що на підприємстві недостатньо стійких джерел формування. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу залежить від галузевих особливостей і становить в 2017 році 0,506, що на 0,065 більше, порівняно з 2016 роком

Таким чином, проаналізувавши фінансову стійкість базового підприємства маємо висновки: підприємство має стійкий фінансовий стан, про що свідчать показники. Надалі підприємство ТОВ «Фалькон-Агро» повинно проводити виважену політику співвідношення ціни та якості послуг, пропонувати систему знижок для постійних та надійних партнерів, вдосконалювати процес організації операційної діяльності за рахунок впровадження новітніх досягнень науки і техніки.

В ТОВ «Фалькон-Агро» в 2017 році порівняно з 2016 роком відбулось збільшення показників оборотності активів та власного капіталу, що є позитивним результатом. Період обороту активів підприємства у 2017 році порівняно з 2016 роком зменшився на 23 дні, а період обороту капіталу на 7 днів. Рівень ділової активності ТОВ «Фалькон-Агро» можна охарактеризувати як задовільний.

Показники рентабельності в 2017 році зменшилися порівняно з 2016 роком, що свідчить про зменшення ефективності діяльності підприємства.

Таким чином, проведений аналіз показників фінансового стану ТОВ «Фалькон-Агро» свідчить про достатньо стійке фінансове становище підприємства, оскільки підприємство може здійснювати платежі передусім за рахунок власних коштів. Надто велика частка позичкових коштів знижує платоспроможність підприємства, підриває його фінансову стійкість та, власне, знижує довіру до нього з боку партнерів і зменшує ймовірність отримання кредитів.

Висновки до розділу 1

Результати проведеного дослідження теоретико-методологічних основ обліку, контролю і аналізу імпорتنих операцій дали підставу зробити наступні висновки:

1. Імпортна операція передбачає сукупність взаємопов'язаних дій, що здійснює суб'єкт однієї країни шляхом одноразової купівлі продукції у резидента іншої країни для подальшого використання або реалізації з метою отримання прибутків та є основним складовим елементом імпоротної діяльності. Здійснення імпоротної діяльності підприємства не можливе без фактичного перетину митного кордону країни-імпортера, наслідком чого є належним чином оформлена вантажно-митна декларація. Наведені в роботі чинники впливу на імпортну діяльність підприємств запропоновані з метою

уникнення негативних наслідків їх дії та стимулювання позитивних процесів на підприємстві за допомогою розпізнавання та управління факторами впливу.

2. Основною метою нормативно-правового регулювання обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій є встановлення єдиних для всіх підприємств правил його ведення, які гарантують і захищають інтереси користувачів фінансової звітності і визначення перспектив та основних напрямків удосконалення його з урахуванням загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів і стандартів. Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази управлінського обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше. Отже, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій на підприємстві.

3. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «Фалькон-Агро», основним видом діяльності підприємства є оптова реалізації соєвої олії і шрот. Компанія зарекомендувала себе на українському і міжнародному ринках як відповідальний і надійний партнер. ТОВ «Фалькон-Агро» імпортує на постійній основі насіння культурної сої з якої потім виробляє соєве масло і шроти. Згідно затвердженої облікової політики базове підприємство використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. Бухгалтерія здійснює контроль за раціональним

та економічним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів.

Аналітична робота, яка проводиться на підприємстві спрямована на підвищення ефективності їх діяльності, оптимізацію рівня фінансової самодостатності, зростання конкурентоспроможності. Як показує проведений горизонтальний аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр. при збільшенні чистого доходу від реалізації товарів з 2357962 тис. грн. в 2013 році до 3230939 тис. грн. в 2017 році показник «чистий прибуток» навпаки зменшився, це свідчить про зменшення ефективності управління витратами підприємства. Отже, керівництву підприємства потрібно надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.

Проведений аналіз динаміки складу та структури балансу ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр. показав, що підприємство, завдяки не ефективній політиці керівництва, має достатню великий запас товарів, велику дебіторську і кредиторську заборгованості за товари, роботи, послуги та значний залишок грошових коштів, які не забезпечують ефективність його діяльності.

Проведений аналіз показників фінансового стану ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр. свідчить про достатньо стійке фінансове становище підприємства, оскільки підприємство може здійснювати платежі передусім за рахунок власних коштів. Надалі підприємство повинно проводити виважену політику співвідношення ціни та якості послуг, пропонувати систему знижок для постійних та надійних партнерів, вдосконалювати процес організації операційної діяльності за рахунок впровадження новітніх досягнень науки і техніки.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО»

2.1. Документальне оформлення та облік імпорتنих операцій на підприємстві

З огляду на специфіку здійснення основними завданнями бухгалтерського обліку імпорتنих операцій в ТОВ «Фалькон-Агро» є:

- перевірка правильності документального оформлення товарних та розрахункових операцій;
- дотримання вимог валютного та митного законодавства;
- формування достовірної інформації про рух імпорتنих товарів (купівля, зберігання, реалізація);
- формування достовірної інформації про курсові різниці.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено, що керівник підприємства несе відповідальність за організацію робіт на підприємстві таким чином, щоб всі господарські операції, які відбуваються в межах комерційної, фінансово-господарської діяльності підприємства, були задокументовані. Документування є першим етапом бухгалтерського обліку, тому від його якості, достовірності, повноти та оперативності залежить наступний процес обліку.

Первинні документи відіграють важливу роль в управлінні діяльності підприємства, а саме:

- 1) дають уявлення про фактичний стан господарських засобів та їх зміни у процесі кругообігу засобів;
- 2) забезпечують прозорість у роботі підприємства та контроль наявності та руху майна і коштів;

3) є важливим джерелом контролю для зовнішніх і внутрішніх користувачів при проведенні ревізії, контролю, аналізу господарської діяльності.

Своєчасна підготовка інформації про діяльність підприємства за лежить, перш за все, від своєчасного оформлення і подання в бухгалтерію первинних документів з місць виробництва продукції, виконання робіт і послуг та інших структурних підрозділів підприємства. З метою своєчасного отримання первинних документів з місць їх виписування наказом керівника встановлено графік документообігу, яким регулюється порядок і строки складання, подання в бухгалтерію документів, а також призначаються конкретні виконавці, відповідальні за дотримання встановленого порядку і строків.

Організація документопотоку в ТОВ «Фалькон-Агро» показана на рис. 2.1.

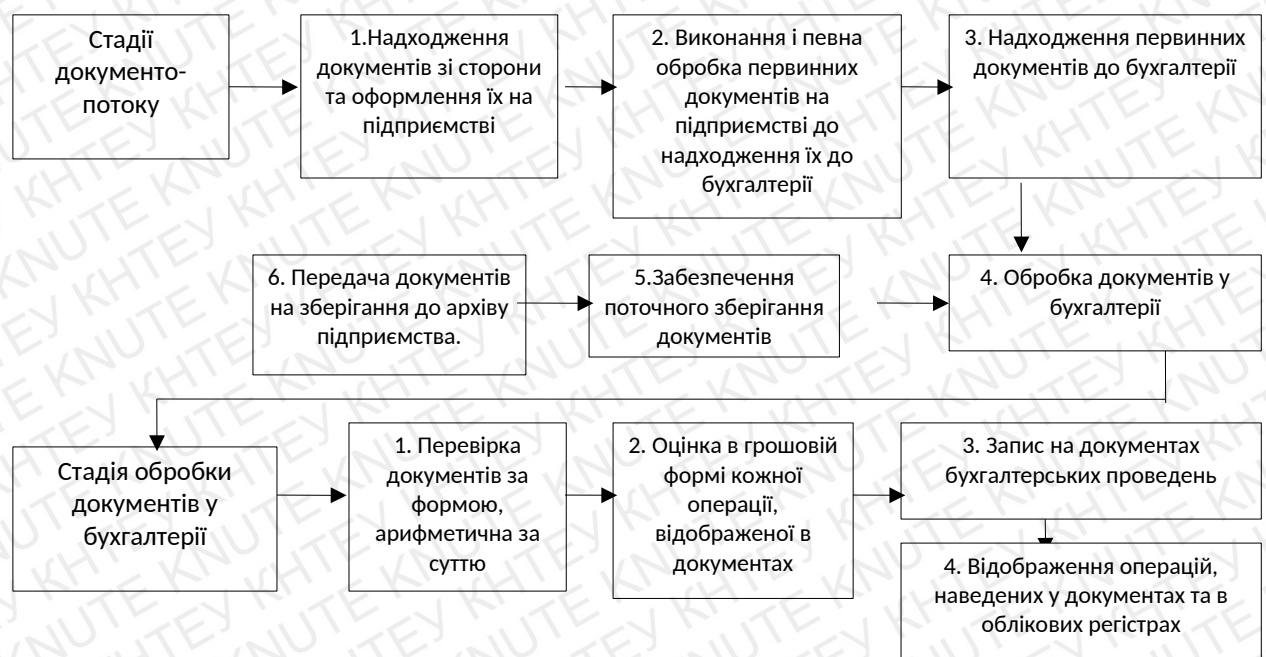

Рис. 2.1 Організація документопотоку в ТОВ «Фалькон-Агро»

Первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій в ТОВ «Фалькон-Агро», є підставою для відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо – безпосередньо після її закінчення на паперових або машинних носіях. Для контролю та впорядкування обробки даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи, в яких повинні бути зазначені обов'язкові реквізити.

Порядок документального оформлення господарських операцій та вимоги щодо складання документів регламентуються статтею 9 «Первинні облікові документи та реєстри бухгалтерського обліку» Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність України» [20].

Якщо у первинному документі немає будь-якого обов'язкового реквізиту такий документ недоказовий і не може бути підставою у бухгалтерському обліку. Такими реквізитами для будь-якого первинного бухгалтерського документа є:

- назва документа (форма);
- дата і місце складання;
- назва підприємства, від імені якого складено документ;
- зміст та обсяг господарських операцій;
- одиниця вимірювання господарських операцій;
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарських операцій і правильність її оформлення;
- особистий підпис або інший знак, що дає змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

Залежно від характеру операції до первинних документів можуть бути внесені додаткові реквізити, а саме: ідентифікаційний код підприємства чи

особи; номер документа; підстава для здійснення операцій; дані про документ, що засвідчує особу, та інші додаткові реквізити.

Схематично процес обробки первинних документів в ТОВ «Фалькон-Агро» зображено на рис. 2.2.

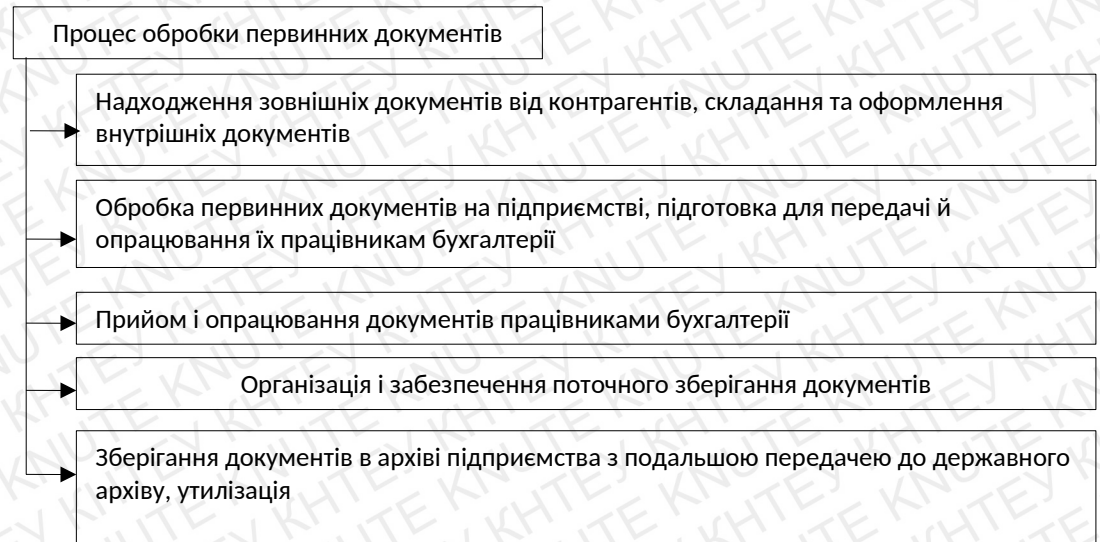

Рис. 2.2 Загальна схема організації документообігу в ТОВ «Фалькон-Агро»

Відповідальність за несвочасне складання первинних документів і регістрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених в них да них несуть особи, які склали та підписали ці документи.

Передумовою здійснення імпорتنих операцій в ТОВ «Фалькон-Агро» є проведення переговорів з іноземним контрагентом та укладання імпортного контракту (договору). У договорі зазначаються: предмет договору, якість та укомплектування, загальна сума договору - зазначається валюта, порядок розрахунку, розмір штрафу, умови поставки, форс-мажор ситуації, арбітражні питання, строк дії договору, інші умови. Кожна сторона несе відповідальність за невиконання умов договору. Не дивлячись на всю різноманітність договорів, в основі кожного з них лежать положення класичного договору купівлі - продажу.

Від умов зазначених у контракті залежить ведення бухгалтерського обліку імпорتنих операцій. Основним документом первинного обліку даних операцій в ТОВ «Фалькон-Агро», крім договору є митна декларація (МД).

Так, МД заповнюється на товари, фактурна вартість яких перевищує суму, еквівалентну 100 євро, а також на товари незалежно від їх фактурної вартості. Декларація являє собою уніфікований адміністративний документ. Декларація вважається оформленою за наявності на всіх її аркушах відбитка особистої номерної печатки посадової особи митниці, що здійснила митне оформлення товарів і транспортних засобів. Оформлена МД є підтвердженням надання підприємству ТОВ «Фалькон-Агро» права на розміщення товарів у заявленому митному режимі.

Облік імпорتنих товарно-матеріальних цінностей ідентичний загальним вимогам обліку, за виключенням деяких особливостей, зокрема:

- приймання імпорتنих товарів з обов'язковою участю експерту торгово-промислової палати України із складанням приймального акту і акту експертизи. При виявленні нестачі або дефекту товарів складається рекламацийний акт;
- обов'язкове декларування експортно-імпорتنих товарів при перетині митного кордону України;
- відображення в обліку приймання товарів, що імпортуються, за датою вантажної митної декларації;
- необхідність відокремленого обліку імпорتنих товарів і розрахунків щодо їх придбання;
- організація аналітичного обліку за найменуваннями, кількістю товарів, обліковими партіями, контрактами, країнами та консигнаторами.

Робочий план рахунків для обліку імпорتنих операцій в ТОВ «Фалькон-Агро» являє собою схему реєстрації та групування фактів даних операцій, виражених в іноземній валюті, особливостей оподаткування імпорту товарів залежно від застосовуваних організацією митних режимів. У Плані рахунків крім рахунків першого та другого порядку (субрахунків) при потребі можуть бути використані рахунки третього порядку (субконто), які необхідні для організації та уточнення інформації аналітичного обліку. Для обліку імпортованих запасів Планом рахунків в ТОВ «Фалькон-Агро»

доцільно передбачити субрахунки для їх відображення виходячи з видів митних режимів, а також за місцями знаходження товарів. З метою забезпечення контролю і аналізу руху та залишків товарів в дорозі, в місцях зберігання, перевезення можуть бути передбачені субконто до кожного з цих субрахунків.

При організації обліку імпорتنих операцій в ТОВ «Фалькон-Агро» важливе значення має розробка графіка документообігу. Вся сукупність документів за імпортними операціями може бути розділена на три групи:

- комерційні документи (накладні, коносаменти, акти, сертифікати);
- митні документи (митна декларація, декларація митної вартості);
- документи валютного регулювання і контролю (розпорядження, повідомлення, довідки ідентифікації валютних операцій, паспорти угод тощо).

Загальна класифікація первинних документів для відображення імпорتنих операцій представлена рис. 2.3.

Рис. 2.3 Класифікація первинних документів для відображення імпорتنих операцій

Джерело: розроблено автором на основі [9]

Важливою передумовою організації бухгалтерського обліку імпорتنих операцій в ТОВ «Фалькон-Агро» є розробка та затвердження графіку документообігу, який представлено на рис. 2.4.

Рис. 2.4 Організація документообороту за імпортними операціями

Джерело: розроблено автором на основі [9]

Взаємозв'язок елементів облікової політики за імпортними операціями в ТОВ «Фалькон-Агро» представлено рис. 2.5.

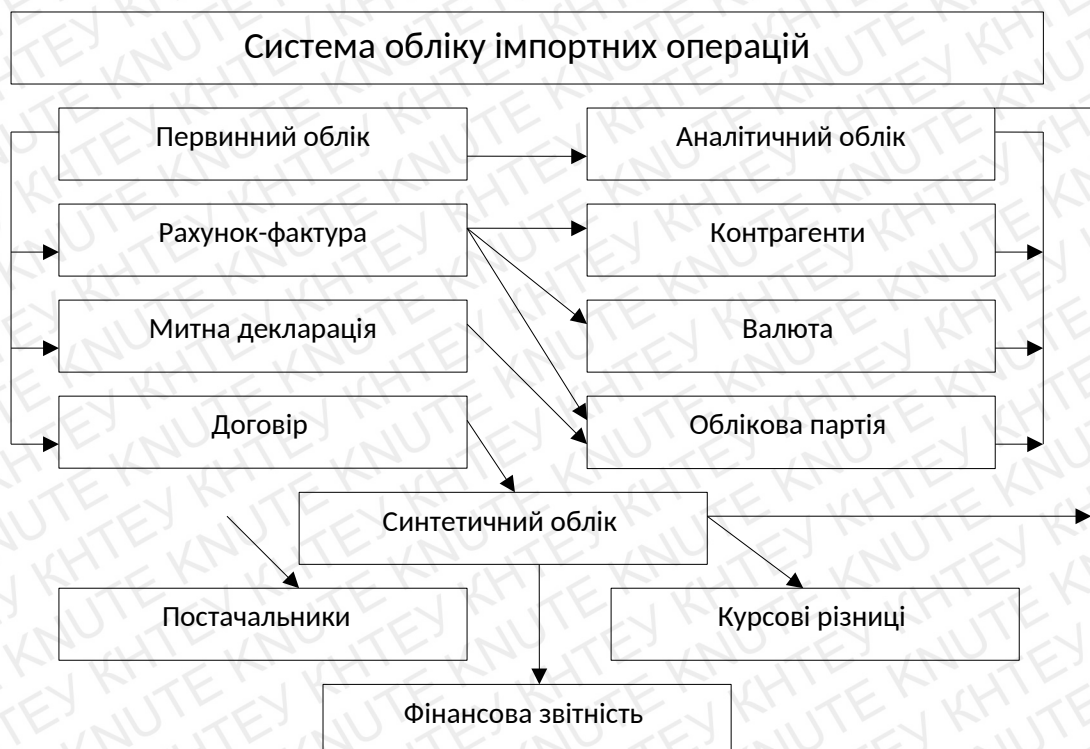

Рис. 2.5 Взаємозв'язок елементів облікової політики за імпортними операціями в ТОВ «Фалькон-Агро»

Джерело: розроблено автором на основі [9]

Аналітичний облік імпорتنих операцій на підприємстві має вестись в розрізі країн-імпортерів в алфавітному порядку, а всередині їх - у розрізі постачальників, номерів контрактів та документів до сплати; за кожним покупцем, по кожному платежу та за валютою платежу; за обліковою партією товарів, за номерами договорів, за валютою здійснення операцій. Це залежить від підприємства та його діяльності. У будь-якому випадку повинен бути забезпечений чіткий контроль своєчасності розрахунків за кожною поставкою товарів. Облік поставок ведеться за місцями зберігання й обліковими партіями, при визначенні яких береться до уваги: характер товару, можливість зберігання партії в процесі перевезення, перевалки, зберігання вантажу. Якщо з іноземним постачальником є домовленість про пред'явлення рахунку на кожную транспортну партію, то за облікову партію приймається партія, оформлена одним рахунком постачальника.

Синтетичний облік імпорتنих товарів на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро» відображається з моменту їх одержання за купівельними або продажними цінами. При перетині митного кордону України або при прийманні товару на складі підприємства облікова ціна на товар збільшується на суму накладних витрат, понесених за кордоном, і на суму сплачених мита і податків.

Для обліку розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками за одержану від них продукцію (товари, роботи, послуги) в ТОВ «Фалькон-Агро» призначено субрахунок 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками». При оплаті імпортової поставки грошовими коштами у наступному звітному періоді цей рахунок є монетарною статтею, у зв'язку з чим в обліку визначають курсові різниці на дату балансу та на дату здійснення операції.

За умови зростання курсу іноземної валюти така курсова різниця відображається на рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці», а

за умови зменшення курсу іноземної валюти, в якій обліковується заборгованість – на рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці», з подальшим відображенням у складі фінансових результатів на рахунку 791 «Результат операційної діяльності».

Облік розрахунків з контрагентами за всі послуги, пов'язані з доставкою товарно-матеріальних цінностей до місця призначення (транспортних, експедиторських, страхових) ведеться на рахунку 685 «Розрахунки з іншими кредиторами». Такого роду послуги, залежно від місця розташування їх виконавця, можуть бути оплачені як в національній, так і в іноземній валюті.

Надходження товарів за імпортними контрактами може здійснюватися на умовах попередньої оплати, з відстрочкою платежу, безоплатно.

Оприбуткування запасів, продукції, товарів від іноземного постачальника на склад ТОВ «Фалькон-Агро» здійснюють на підставі митної декларації.

Оприбуткування імпортного товару на суму 10000\$ (курс Національного банку України на дату оформлення митної декларації 2700 грн. за 100\$) та погашення заборгованості перед іноземним постачальником в одному звітному періоді (курс Національного банку України на дату погашення 2750 грн за 100 \$) наведено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Облік операцій за імпортом товару та погашення заборгованості

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків відповідно до нормативної бази		Кореспонденція рахунків в ТОВ «Фалькон-Агро»		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6	7
1	Нараховано мито при імпорті товару (10000 доларів x 27,00* x 5 %)	281	641	281	641	13500,00
2	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ (10000 доларів x 27,00 + 13500) x 20 %)	643	641	643	641	56700,00

3	Сплачено мито	641	311	641	311	13500,00
4	Сплачено ПДВ при імпорті та відображено податковий кредит з ПДВ	641 641	311 643	641 641	311 643	56700,00 56700,00
5	Оприбутковано товар від іноземного постачальника (10000 доларів х 27,00)	281	632	281	632	<u>10000\$</u> 270000,00

Продовження табл. 2.1

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків відповідно до нормативної бази		Кореспонденція рахунків в ТОВ «Фалькон-Агро»		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6	7
6	Погашено заборгованість іноземному постачальнику (10000 доларів х 27,50)	632	312	632	312	10000\$ 275000,00
7	Відображено втрати від операційної курсової різниці на дату погашення заборгованості (10000доларів х (27,50-27,00))	945	632	945	632	5000,00

* курс НБУ 2500 грн. за 100 доларів США (при оформленні ВМД)

** курс НБУ 2550 грн. за 100 доларів США (на дату погашення заборгованості)

Джерело: побудовано автором з використанням даних підприємства

Оприбуткування імпортного товару на суму 10 тис. доларів (курс Національного банку України на дату оформлення митної декларації 2800 грн. за 100 доларів) з погашенням заборгованості перед іноземним постачальником в наступному звітному періоді (курс Національного банку України на кінець звітного періоду 2750 грн. за 100 доларів, на дату погашення заборгованості 2780 грн. за 100 доларів) наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Облік операцій за імпортом товару на умовах післяплати

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків відповідно до нормативної бази		Кореспонденція рахунків в ТОВ «Фалькон-Агро»		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6	7
1	Нараховано мито при імпорті товару (10000 доларів х 28,00* х 5 %)	281	641	281	641	14000,00
2	Нараховано податкове зобо-	643	641	643	641	58800,00

	в'язання з ПДВ (10000 доларів x 28,00 + 14000) x 20 %)					
3	Сплачено мито	641	311	641	311	14000,00
4	Сплачено ПДВ при імпорті та відображено податковий кредит з ПДВ	641 641	311 643	641 641	311 643	58800,00 58800,00

Продовження табл.2.2

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків відповідно до нормативної бази		Кореспонденція рахунків в ТОВ «Фалькон-Агро»		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5	6	7
5	Оприбутковано товар від іноземного постачальника (10000 доларів x 28,00)	281	632	281	632	10000\$ 280000,00
6	Відображено дохід від опера- ційної курсової різниці на кінець звітного періоду (10000доларів x (28,00-27,50))	632	714	632	714	5000,00
7	Погашено заборгованість іноземному постачальнику (10000 доларів x 27,80)	632	312	632	312	10000\$ 278000,00
8	Відображено втрати від опера- ційної курсової різниці на да- ту погашення заборгованості (10000доларів x (28,00-27,80))	945	632	945	632	2000,00

* курс НБУ 2800 грн. за 100 доларів США (при оформленні ВМД)

** курс НБУ 2750 грн. за 100 доларів США (на кінець звітного періоду)

*** курс НБУ 2780 грн. за 100 доларів США (на дату погашення заборгованості)

Аналітичний облік розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками здійснюють за кожним контрагентом та видом валюти.

Таким чином, практика підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» щодо документального оформлення та методики обліку імпортних операцій відповідає нормативній базі.

2.2. Облік імпортних операцій в системі прийняття управлінських рішень

В ринковій економіці України комерційні підприємства функціонують в жорстких умовах конкурентного середовища, тому вони повинні докладати максимум зусиль для втримання своїх позицій. Це зумовлює необхідність у якісно новому підході до забезпечення обліковою інформацією керівництва підприємства для цілей ефективного управління його зовнішньоекономічною діяльністю, який базується на використанні концепції маркетингу. Такий підхід забезпечує задоволення потреб користувачів інформації при прийнятті ними як оперативних, так і стратегічних рішень.

Організацію обліку необхідно побудувати таким чином, щоб обліково-аналітична інформація могла бути отримана в будь-який час за будь-яким напрямом управління зовнішньоекономічною діяльністю. Для формування цілісної облікової системи, яка б повністю задовольняла потреби і вимоги користувачів з метою ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю необхідним є оптимальне поєднання комплексу умов і елементів облікового процесу.

Стратегія розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства, насамперед, залежить від структури системи управління, визначених пріоритетних цілей адміністрації, рівня професіоналізму працівників, облікової інформації. Правильно визначені стратегічні орієнтири дозволяють передбачати і враховувати можливі ризики від провадження імпорتنих операцій. Тому оцінювання стану й окреслення можливих перспектив покращення обліку імпорتنих операцій торговельного підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» в системі управлінських рішень вважаємо актуальним напрямом дослідження, оскільки запорукою його фінансової стабільності є достовірність показників обліку та своєчасність реєстрації імпорتنих операцій.

В сучасних умовах ринкових відносин для ефективного управління імпортними операціями ТОВ «Фалькон-Агро» необхідно створити дієвий організаційно-економічний механізм інформаційного забезпечення. Через

системи такого механізму має формуватися управлінська інформація, що задовольняла б наступні вимоги:

- відповідність обліковій політиці підприємства і законодавству України;
- формування без залучення додаткового обліково-аналітичного персоналу та підвищення рівня витрат на утримання апарату управління;
- посилення дієвості контролю за рахунок перерозподілу інформаційно-контрольних функцій між управлінським, обліковим і планово-аналітичним персоналом;
- інформаційні звіти мають бути зрозумілими, своєчасними й формуватися з дотриманням міжнародних вимог і стандартів.

Тобто, вихідна інформація потрібна для прийняття управлінських рішень, що базуються на економічній доцільності тих чи інших альтернатив.

Удосконалення системи управління в умовах розвитку ринкових відносин потребує адекватної системи інформаційного забезпечення. Інформаційно забезпечувати менеджмент доцільно насамперед через систему бухгалтерського обліку. Поки що управлінців у потрібному обсязі оперативною та достатньою інформацією не забезпечують. Оскільки конкретні управлінські рішення щодо економічного регулювання процесу постачання не можна приймати з відтермінуванням до моменту отримання необхідних даних, важливо добитися оперативності інформації.

Під обліковою інформацією для управління слід розуміти документовані відомості про події та дії, що відбуваються всередині підприємства, викликають зміни в структурі господарських засобів та джерелах їх формування й використовуються у процесі управління для аналізу економіко-фінансової ситуації, а також для прийняття раціональних тактичних і стратегічних управлінських рішень.

Без інформації неможливо сформулювати мету управління, об'єктивно оцінити ситуацію, визначити проблемні ділянки роботи. Саме тому однією з найважливіших функцій бухгалтерського обліку в ТОВ «Фалькон-Агро» є

інформаційна функція як засіб забезпечення менеджерів необхідною обліковою інформацією. Відповідальність за належну організацію інформаційного забезпечення управління покладено, на працівників бухгалтерії, які здійснюють первинний облік імпорتنих операцій, а також на керівників підрозділів підприємства.

Рівні управління бухгалтерії ТОВ «Фалькон-Агро» показані на рис.2.6.

Рис. 2.6 Рівні управління бухгалтерії

Джерело: розроблено автором

В умовах поділу за функціональними ознаками бухгалтерію необхідно розділити на три рівні управління. Виділені рівні управління забезпечать вирішення достатньо повного комплексу питань із бухгалтерського обліку, контролю й аналізу імпорتنих операцій. Виділення рівнів управління дасть змогу уникнути повторного виконання бухгалтерією окремих завдань .

В ТОВ «Фалькон-Агро» впроваджено управлінський облік, як засіб стратегічного управління імпортними операціями підприємства за розрахунками з іноземними постачальниками та підрядниками.

Модель управління кредиторською заборгованістю за розрахунками з іноземними постачальниками та підрядниками на підприємстві включає наступні складові елементи:

1) статичний та динамічний аналіз формування та погашення кредиторської заборгованості за імпорнтними операціями та її впливу на величину його грошових потоків;

2) обґрунтування доцільності отримання відстрочки оплати рахунків іноземних постачальників та підрядників, а також оптимального терміну такої відстрочки;

3) попередження формування простроченої кредиторської заборгованості та забезпечення, за необхідності, пролонгації кредиторської заборгованості за розрахунками з іноземними постачальниками та підрядниками.

Для удосконалення управлінського обліку імпорнтних операцій ТОВ «Фалькон-Агро», з метою усунення фактів виникнення простроченої кредиторської заборгованості та ефективного контролю за своєчасним погашенням заборгованості за імпорнтними операціями підприємства перед іноземними постачальниками (підрядниками), пропонується вдосконалити аналітичний облік розрахунків з ними впровадженням в документообіг облікової системи аналітичного документа, а саме, «Відомості розрахунків з іноземними постачальниками (підрядниками)». Даний документ пропонується вести в розрізі кожного постачальника чи підрядника.

Форма запропонованої відомості будується таким чином, щоб відобразити всі імпорнтні операції, які були здійснені підприємством з конкретним іноземним постачальником (підрядником) протягом року (отримання товарно-матеріальних цінностей (послуг) за конкретною поставкою; отримання передплати за конкретну поставку; оплата заборгованості за раніше отриману поставку, ін.). Ведення цієї відомості дасть змогу спеціалісту, що відповідає за правильність та своєчасність розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками, щодня правильно планувати платіжний баланс і здійснювати своєчасне погашення кредиторської заборгованості за імпорнтними операціями.

Відомість розрахунків з іноземними постачальниками (підрядниками) буде містити інформацію про:

- конкретну поставку товарно-матеріальних цінностей (послуг);
- умови продажу товарно-матеріальних цінностей (послуг), а саме форму цивільно-правового договору згідно до якого здійснюється поставка, його номер та дата укладання;
- передплату за поставку товарно-матеріальних цінностей (послуг);
- фактичну заборгованість за даною поставкою;
- заборгованість за попередні поставки;
- дату та суму фактичного погашення заборгованості за конкретною поставкою;
- залишок несплаченої та наявності простроченої заборгованості певному постачальнику;
- інші умови щодо розрахунків з іноземними постачальниками підрядниками за імпортними операціями).

Аналітична відомість розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками за імпортними операціями заповнюється на базі таких первинних документів:

- договір (контракт) купівлі-продажу;
- платіжне доручення;
- МД, накладна;
- акт приймання-передачі тощо.

Відповідальність за ведення даної відомості та прийняття певних управлінських рішень щодо розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками за імпортними операціями пропонується покласти на замісника головного бухгалтера. Розроблений аналітичний документ пропонується вести протягом року, після чого він закривається та передається до архіву де строк його збереження складає 3 роки. Залишки ж переносяться в новостворений документ наступного звітного періоду. Відповідальним за надання інформації щодо отримання від іноземних

постачальників товарно-матеріальних цінностей (послуг) для заповнення вищевказаної аналітичної відомості є бухгалтер-матеріаліст.

Для своєчасного надання первинних документів щодо отримання від іноземних постачальників товарно-матеріальних цінностей (послуг) пропонується розробити допоміжний документ, в якому буде міститися відповідна інформація від бухгалтера-матеріаліста, а саме, «Довідку про надходження товарно-матеріальних цінностей (послуг) від іноземних постачальників (підрядників)». «Довідку про надходження товарно-матеріальних цінностей та послуг від іноземних постачальників (підрядників)» пропонується вести у хронологічному порядку на кожну дату поставки. Документ буде містити інформацію щодо: дати поставки; коду постачальника; документу поставки; суми поставки та умови продажу.

Ведення запропонованих аналітичних документів на підприємстві дозволить удосконалити управлінський облік імпорتنих операцій у підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» шляхом забезпечення чіткого контролю своєчасності розрахунків за кожною поставкою товарно-матеріальних цінностей (послуг), тим самим дозволить підвищити рівень платіжної дисципліни підприємства. Також, на нашу думку, деталізація за субрахунками першого порядку до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» не є достатньо детальною, оскільки потрібно враховувати терміни погашення заборгованості, а також виконання умов погашення. Ми пропонуємо ввести у План рахунків підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» відповідні субрахунки другого порядку до рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

Аналітичні субрахунки для обліку розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками ТОВ «Фалькон-Агро» показані на рис. 2.7.

Застосування в обліку цих субрахунків сприятиме контролю кредиторської заборгованості за імпортними операціями, термінами її сплати, що дасть змогу більш правильно планувати розрахунки з іноземними

постачальниками та підрядниками за імпор্তними операціями підприємства ТОВ «Фалькон-Агро».

Розкриття організаційно-методичних аспектів облікового процесу імпор্তних операцій дало нам змогу надати ТОВ «Фалькон-Агро» рекомендації щодо організації діяльності центрів відповідальності на підприємстві для управління імпор্তними операціями максимально ефективно.

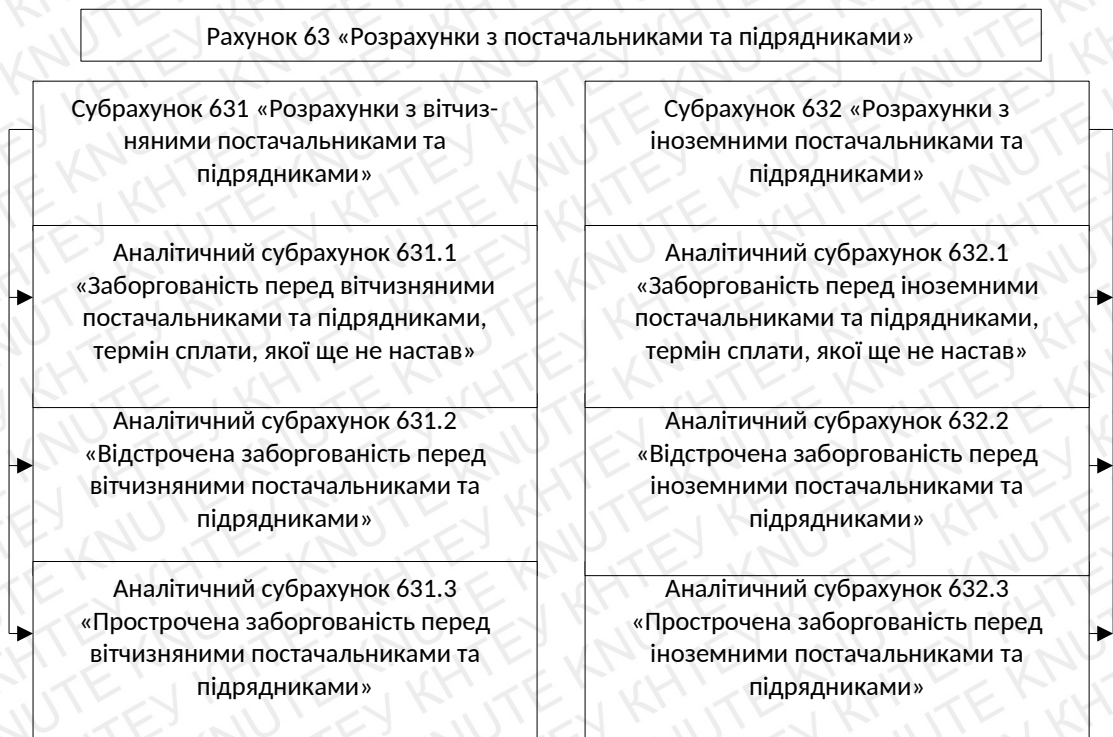

Рис. 2.7 Аналітичні субрахунки для обліку розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками ТОВ «Фалькон-Агро»

Схематично організацію діяльності центрів відповідальності ТОВ «Фалькон-Агро» в управлінському обліку зображено на рис. 2.8.

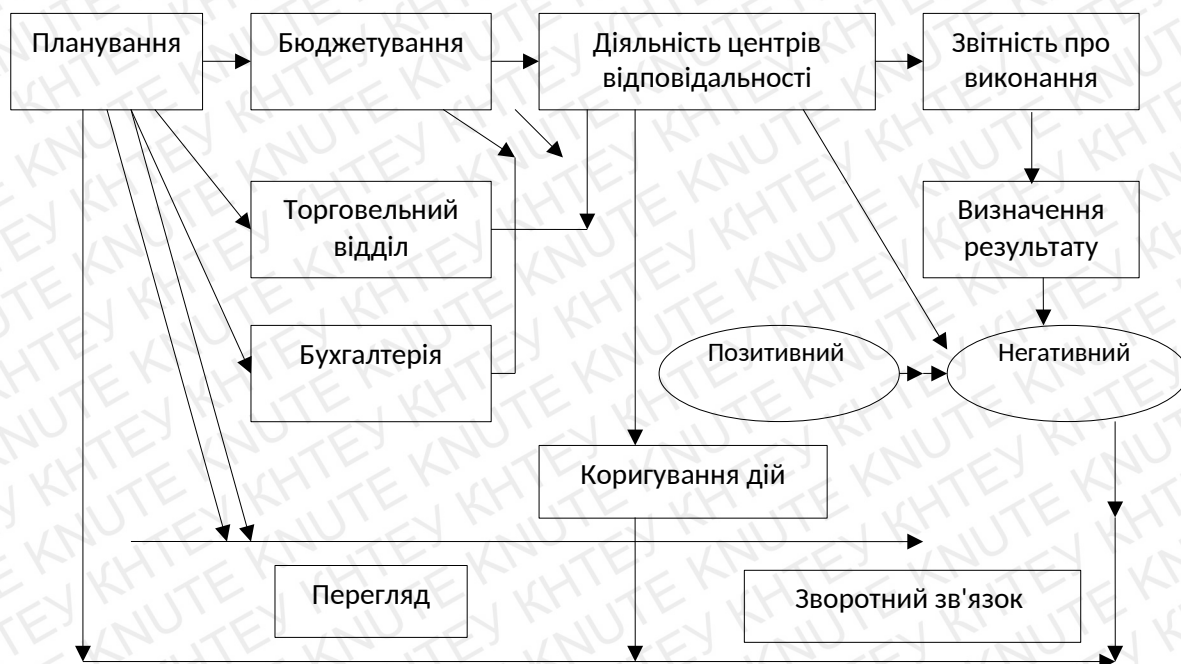

Рис. 2.8 Організація діяльності центрів відповідальності на торговельному підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро»

Джерело: розроблено автором на основі [8, с. 47-48].

Запропоноване нами виокремлення центрів відповідальності надає можливість менеджерам ТОВ «Фалькон-Агро» самостійно приймати рішення та відповідати за їх наслідки; забезпечить ведення обліку імпорتنих операцій, бюджетування та формування внутрішньої звітності за центрами відповідальності на даному торговельному підприємстві.

Наведені вище пропозиції повинні сприяти вдосконаленню управлінського обліку імпорتنих операцій та покращенню розрахункової дисципліни на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро».

2.3. Оподаткування імпорتنих операцій

Посиленням інтеграційних процесів у світовій економіці, які ставлять нові вимоги до розвитку та функціонування національних економічних систем, зокрема у сфері оподаткування. Світова економічна наука відводить державі провідну роль у розробці і реалізації національної зовнішньоторговельної політики. Це пов'язано не лише з тим, що експорт та

імпорт товарів становлять вагому частину валового внутрішнього продукту в експортноорієнтованих економіках, до яких належить і наша країна, а й зростаючою взаємозалежністю економічних процесів у кожній країні в епоху глобалізації. Соціально-економічний розвиток у країнах з трансформаційною економікою, до яких належить і Україна, засвідчив різну міру податкового регулювання і ролі, яка йому надавалась. Очевидним стало й те, що сучасні податкові реформи повинні набувати нового змісту й сприяти формуванню ефективного регулювання зовнішньоекономічних операцій, враховуючи особливості соціально-економічного розвитку України, стан реформування економіки, рівень конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, його інвестиційні та інноваційні можливості. Для України нагальною потребою виступає вдосконалення податкової системи, яка сприятиме стабілізації та конкурентоспроможності її економіки при входженні в світове господарство. Важлива роль при цьому повинна надаватися процесу оподаткування зовнішньоекономічної діяльності, і зокрема імпортних операцій, оскільки надходження від адміністрування митних платежів займають високу частку у структурі дохідної частини Державного бюджету України. Тому формування ефективної системи оподаткування імпортних операцій в умовах лібералізації митної політики України є надзвичайно актуальним питанням.

Розглянемо особливості оподаткування імпортних операцій. Щодо податку на прибуток, то починаючи з 01.01.2015 р. згідно з пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу [49] об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають згідно з положеннями розділу III «Податок на прибуток підприємств» цього Кодексу.

При здійсненні імпорту товарів (робіт, послуг) у ТОВ «Фалькон-Агро», як резидента-покупця можуть виникнути різниці, визначені у розділі III Податкового кодексу, на які підприємство повинно збільшити фінансовий результат до оподаткування.

Частина підприємств може не здійснювати коригування фінансового результату до оподаткування на різниці, пов'язані з імпортом товарів. Відповідно до пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу [49] платник податку, у якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період, не перевищує 20 млн. грн., має право прийняти рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень розділу III ПКУ[49], не більше одного разу протягом безперервної сукупності років, в кожному з яких виконується цей критерій щодо розміру доходу.

Щодо податку на додану вартість, то згідно зі ст. 185.1 ПКУ, ввезення товарів на митну територію України (імпорт) є об'єктом оподаткування податку на додану вартість.

Згідно з пп.3 п. 180.1 ст. 180 Податкового кодексу України [49], для цілей оподаткування ПДВ платником податку є будь-яка особа, що ввозить (імпортує) товари на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню. Тобто незалежно від того, зареєстровано підприємство платником ПДВ чи ні, воно є відповідальним за сплату ПДВ у разі переміщення товарів або послуг через митний кордон України відповідно до Митного кодексу, а також:

- особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, які передбачають повне або часткове умовне звільнення від оподаткування, у разі порушення таких митних режимів, встановлених митним законодавством;

- особа, яка використовує, у тому числі при ввезенні товарів на митну територію України, податкову пільгу не за цільовим призначенням та/або всупереч умовам чи цілям її надання згідно із цим Кодексом, а також будь-які інші особи, що використовують податкову пільгу, яку для них не призначено.

Відповідно до пп. «в» п. 185.1 ст. 185 Податкового кодексу об'єктом оподаткування є, зокрема, операції платників податку з ввезення товарів на митну територію України[49].

Відповідно до п. 206.2 ст. 206 Податкового кодексу операції із ввезення на митну територію України товарів у митному режимі імпорту оподатковуються податком за ставкою, визначеною пп. 194.1.1 п. 194.1 ст. 194 Кодексу (тобто за ставками 20 та 7 %), крім операцій:

- із ввезення товарів, звільнених від оподаткування відповідно до ст. 197 та підрозділу 2 розділу XX ПКУ, а також відповідно до міжнародних договорів, ратифікованих Верховною Радою України (пп. 206.2.1 п. 206.2 ст. 206 Податкового кодексу);

- із ввезення із звільненням від оподаткування товарів, що були поміщені в митний режим переробки за межами митної території України та в межах визначеного Митним кодексом строку повертаються на митну територію України (пп. 206.2.2 цього пункту):

- а) у тому самому стані, в якому вони були вивезені за межі митної території України, з дотриманням умов, встановлених Митним кодексом України;

- б) у відремонтованому вигляді, якщо ремонт проведено в рамках гарантійних зобов'язань;

- із ввезення з частковим звільненням від оподаткування товарів, що були поміщені (пп. 206.2.3 п. 206.2 ст. 206 Податкового кодексу):

- а) у митний режим переробки за межами митної території України (крім зазначених у пп. 206.2.2 цього пункту) та в межах визначеного Митним кодексом України строку повертаються на митну територію України. Сплаті

підлягає позитивна різниця між сумами податку, розрахованими виходячи із бази оподаткування продуктів переробки та бази оподаткування товарів, вивезених за межі митної території України для переробки, визначеними за правилами, встановленими п. 190.1 ст. 190 Податкового кодексу;

б) у митний режим переробки на митній території України та в межах визначеного Митним кодексом строку не вивозяться за межі митної території України. Сплаті підлягає сума податку, розрахована виходячи із бази оподаткування, визначеної за правилами, встановленими п. 190.1 ст. 190 Податкового кодексу, товарів, ввезених на митну територію України для переробки[49].

При імпорті товарів суми податку підлягають сплаті до держбюджету до/або на день подання митної декларації. Отже, без заздалегідь сплаченого зобов'язання з ПДВ підприємство не зможе отримати свій товар.

Оформлена митна декларація є тим документом, що посвідчує право на віднесення сум податку до податкового кредиту, а датою виникнення кредиту є дата сплати податкового зобов'язання з ПДВ (ст. 198.2 ПКУ).

Таким чином, незалежно від того, є підприємство-імпортер товарів платником ПДВ чи ні, під час оформлення митної декларації буде нараховано податкове зобов'язання з ПДВ. Єдиною різницею є те, що підприємство-платник ПДВ на підставі митної декларації включить сплачену суму ПДВ до податкового кредиту, а підприємство-неплатник ПДВ включить суму до собівартості придбаних товарів відповідно до п. 9 П(С)БО 9 «Запаси».

У разі отримання послуг від нерезидента митна декларація не оформлюється, тому для правильного оподаткування ПДВ головне – правильно визначити місце надання послуги відповідно до ст. 186 ПКУ. Якщо місцем постачання послуги є митна територія України, такі операції оподатковуються ПДВ. Особою, відповідальною за нарахування та сплату, вважається отримувач послуг-резидент.

Датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ за операціями з постачання послуг нерезидентами є дата списання коштів з банківського рахунку резидента або дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг нерезидентом, залежно від того, яка з подій відбулася раніше (ст. 187 ПКУ). При цьому, на відміну від податкового зобов'язання з ПДВ, яке виникає при імпорті товарів і повинне бути сплаченим під час подання митної декларації, податкове зобов'язання з ПДВ, яке виникає при імпорті послуг, включається до складу податкових зобов'язань декларації з ПДВ за відповідний звітний період та сплачується у строки, встановлені для сплати ПДВ (ст. 208.3 ПКУ).

Для отримання права на податковий кредит за операціями з імпорту послуг платник ПДВ повинен скласти податкову накладну «сам на себе» за цими операціями та зареєструвати її в ЄРПН.

Сплата податкового зобов'язання з ПДВ не омине також підприємства, які не зареєстровані як платники ПДВ. Такі підприємства не виписують податкову накладну, але повинні подати до контролюючого органу спеціальний додаток до декларації з ПДВ «Розрахунок податкових зобов'язань, нарахованих отримувачем послуг, не зареєстрованим як платник податку на додану вартість, які постачаються нерезидентами, у тому числі їх постійними представництвами, не зареєстрованими платниками податків, на митній території України». Такий додаток необхідно подати протягом 20-ти календарних днів, що настають за останнім календарним днем місяця, в якому були нараховані податкові зобов'язання з ПДВ. Сплачуються такі зобов'язання протягом 10-ти календарних днів, наступних за останнім днем зазначеного подання додатку декларації з ПДВ.

Щодо акцизного податку, то відповідно до ст. 213.1 ПКУ, об'єктом оподаткування акцизним податком є операції з ввезення підакцизних товарів. Перелік товарів і ставки податку визначені у ст. 215 ПКУ[49].

Водночас Податковий Кодекс України передбачає перелік операцій, які не підлягають оподаткуванню. Щодо імпортних операцій, то звільненими від

оподаткування акцизним податком є операції з ввезення на митну територію України раніше експортованих підакцизних товарів, у яких виявлено недоліки, та якщо такі підакцизні товари не підлягатимуть подальшій реалізації на митній території України.

Крім того, Податковий Кодекс України визначає низку імпорتنих операцій, які звільняються від оподаткування акцизним податком. Зокрема, це операції з ввезення підакцизних товарів, призначених для службового користування дипломатичних представництв, ввезення товарів у режимах реімпорту, транзиту, вільної економічної зони та ін. Повний перелік операцій з підакцизними товарами, які звільнені від оподаткування, визначено у ст. 213.3 ПКУ[49].

Більшість іноземних постачальників традиційно надають постійним покупцям - вітчизняним імпортерам різноманітні «бонуси». Найчастіше - це знижки ціни, які надаються або за певний обсяг придбаного товару (у фізичних одиницях виміру), або за купівлю товару на певну суму. Одним із видів заохочення може бути певна кількість товару, яка надається покупцю без вимоги про оплату. Розглянемо як у реаліях вітчизняного податкового законодавства обліковувати, а головне - оподатковувати отримані від закордонних постачальників преференції.

Зовнішньоекономічний договір (контракт) укладається суб'єктом ЗЕД у простій письмовій формі, якщо інше не передбачено міжнародним договором України чи законом. Також відповідно до ч. 2 ст. 692 ЦКУ покупець зобов'язаний сплатити продавцю повну ціну товару. Ціна в договорі встановлюється за домовленістю сторін, а її зміна після укладення договору (до його повного виконання сторонами) допускається лише у випадках і на умовах, передбачених договором або законом. Після виконання умов договору зміна ціни не допускається (ст. 632 ЦКУ).

Отже, зміна ціни товару має бути передбачена договором, а в договорі повинні бути встановлені умови, за виконання яких знижується ціна (наприклад, дотримання строків платежів, обсягів партій товару тощо).

Отже, будь-які знижки із ціни в інтересах імпортера необхідно оформляти договором (додатками) до нього. Якщо вказаних вище умов не буде дотримано, зміна ціни у бік зменшення розглядатиметься (у т.ч. і контролерами) як звільнення (часткове - у більшості випадків) підприємства-імпортера (боржника) від виконання його зобов'язань щодо оплати товару (ст. 605 ЦКУ) - тобто прощенням боргу (зазначимо, що згоди боржника на прощення боргу непотрібно).

Така ситуація тягне за собою негативні податкові наслідки для боржника, адже в такому разі в імпортера як в бухгалтерському, так і в податковому обліку виникає дохід, тому що доходом визнається сума зобов'язання, яке не підлягає погашенню (п. 15 П(С)БО 15 «Дохід»). Також п. 5 П(С)БО 11 «Зобов'язання» визначено: якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду. При цьому слід пам'ятати, що згідно з п. 5 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» дохід від операцій в іноземній валюті відображається за курсом НБУ на дату його визнання.

Таким чином, на дату прощення боргу імпортер повинен буде відобразити в бухгалтерському обліку дохід (у сумі прощення). Сума прощеного боргу відображатиметься в складі інших операційних доходів й обліковуватиметься за Кт 717 «Дохід від списання кредиторської заборгованості» у кореспонденції з рахунком обліку розрахунків з іноземними постачальниками - Дт 632.

У податковому обліку також матимемо дохід, адже з 01.01.2015 року об'єкт обкладення податком на прибуток визначають виходячи із бухгалтерського фінрезультату до оподаткування плюс/мінус коригувальні різниці, визначені р. III ПКУ. ПКУ не містить жодних різниць щодо відображення прощення нерезидентом боргу імпортеру. А тому - як ця операція відобразиться в бухобліку, так вона і впливатиме на об'єкт обкладення податком на прибуток. Тобто, як бачимо, в інтересах імпортера

володіти інформацією про надані іноземним постачальником знижки та документально оформити їх до моменту митного оформлення товару.

Складність обліку та оподаткування імпорتنих операцій пов'язана переважно з розрахунками у валюті та коректністю визначення бази оподаткування для розрахунку податків. Особливої уваги потребують операції з імпорту послуг, які не оформляються митною декларацією.

Хоча в розрахунках з нерезидентами дозволено використовувати іноземну валюту, однак законодавством встановлено низку обмежень (зокрема, щодо строку розрахунків у разі імпорту продукції на умовах відстрочення оплати). Імпортні операції контролюються з боку Національного банку України, який встановлює обмеження щодо терміну розрахунків між резидентом і нерезидентом (на сьогодні термін здійснення розрахунків обмежений 180 календарними днями).

Перевірку виконання цього правила здійснює банк, до якого необхідно буде подати копії договору з нерезидентом, актів, рахунків (інвойсів) або інших документів, що підтверджують здійснення операції. Крім того, у випадку підозрілості операції на предмет відмивання доходів або фінансування тероризму банк може вимагати інші документи.

Якщо було порушено вищевказану вимогу, органи фіскальної служби мають право звертатися до Мінекономрозвитку з поданням про застосування спеціальних санкцій (зокрема, накладення штрафів, індивідуальний режим ліцензування, тимчасове зупинення зовнішньоекономічної діяльності). Важливим є те, що Мінекономрозвитку не має права відмовити у застосуванні санкцій, а до моменту подання не передбачено обов'язкового долучення документів, що свідчать про порушення.

Розглянувши основні особливості оподаткування та валютного регулювання зовнішньоекономічних операцій, можна зробити висновок, що важливим кроком є попередній аналіз можливих ризиків у зв'язку з такими операціями.

Таким чином, нами розглянуто особливості оподаткування імпорتنих операцій, які ведуться на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро» відповідно нормативній базі. Для того, щоб уникнути проблем, пов'язаних з відображенням стану імпорتنих операцій підприємства, слід, перш за все враховувати вимоги чинного законодавства, яке, в свою чергу, підлягає удосконаленню. Необхідно чітко і грамотно визначати положення та умови імпорту товарів або надання послуг в угоді з партнером, щоб не виникало питань з правильності розрахунків, обліку чи аналізу імпорتنих операцій підприємства.

2.4. Організація та методика обліку імпорتنих операцій за умов використання інформаційних систем

Постійне ускладнення суспільно-господарського буття обумовлює збільшення обсягу інформації, яка обробляється системою обліку. Потреби менеджменту підприємств та інших користувачів в обліковій інформації змушують бухгалтерів постійно оптимізувати процес обробки інформації, удосконалювати форми обліку, змінювати ручний спосіб обробки інформації на комп'ютерний. Для удосконалення організації обліку імпорتنих операцій у ТОВ «Фалькон-Агро» необхідно використовувати сучасні технічні засоби побудови різноманітних інформаційних систем.

Багатоаспектність питань, що вирішуються за допомогою інформаційних систем і технологій вимагає наявності широкого спектру програмного та інформаційного забезпечення різних рівнів складності, що дозволяє надавати кінцевим користувачам вхідну та результативну інформацію у зрозумілій та доступній формі. Необхідно відзначити, що сучасні інформаційні технології дуже швидко розвиваються - розширюються їх можливості, змінюються технічні прийоми роботи і т.д. Це призводить до того, що не можна вибрати одну програму і працювати з нею все життя. Доводиться постійно вчитися, вивчати нові програмні продукти, нові

можливості, нові методи.

Всі сучасні програмні продукти для бухгалтерії дозволяють вести не тільки синтетичний, але й аналітичний облік господарських операцій. Навіть прості програми для малих підприємств, які мають тільки один рівень аналітичного обліку, дозволяють одержувати інформацію про фінансові результати діяльності підприємства. Практично всі бухгалтерські програми, дозволяють формувати регістри, зведені проводки, відомості залишків по синтетичних та аналітичних рахунках, контрольні відомості за станом розрахунків. Все це - можливості, які властиві всім бухгалтерським програмним продуктам і не залежать від бухгалтерського рахунку, по якому ведеться облік.

В багатьох програмах реалізовані механізми налагодження, що дозволяють користувачу встановлювати порядок розрахунку згорнутого або розгорнутого сальдо по рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», і зокрема розрахунками за імпорнтними операціями. В залежності від встановлення ознаки «тип сальдо рахунку» бухгалтер може примусити програму в одних звітах показувати згорнуте сальдо активно-пасивних рахунків, а в інших – розгорнуте.

При використанні різних комп'ютерних програмних систем для отримання зведеної інформації найкращою можна вважати програму, що дозволяє вказати користувачу той рівень ієрархії аналітичних рахунків конкретного рахунку, починаючи з якого програма повинна одержувати розгорнуте сальдо.

При багаторівневій побудові аналітичного обліку імпорнтних операцій доцільно мати розгорнуте сальдо на рівні рахунку або субрахунку, але не на рівні певного контрагента. У будь-якому випадку визначення рівня, на якому необхідно мати розгорнуте сальдо, справа конкретного бухгалтера. Комп'ютерна програма повинна мати можливість налагодження розрахунку згідно потреб користувача.

На Україні найбільше розповсюдження одержали наступні

інформаційні системи:

- бухгалтерський комплекс «БЕСТ»;
- комплексна система «Сфера»;
- «Парус» (корпорація «Парус»);
- «Бембі+» (Інтернет-Сервіс);
- «Fin-Expert» (1 PM Ltd Co);
- «Фінанси без проблем» (Хамерс Дизайн) та ін.

Як правило, ці програмні засоби розробляються за принципом:

Бухгалтерські проводки → Головна книга → Баланс.

Розв'язання задач обліку імпортованих операцій у ТОВ «Фалькон-Агро» за допомогою інформаційних систем і технологій забезпечить можливість оперативної обробки інформації для обліку, контролю, аналізу та управління за відповідний проміжок часу, сприятиме підвищенню точності й достовірності облікових даних.

Інформаційні системи бухгалтерського обліку повинні забезпечувати виконання всіх функцій та вимог до бухгалтерського обліку. Основою бухгалтерського обліку є облікова політика організації – сукупність правил ведення бухгалтерського обліку, первинного спостереження, вартісного вимірювання, групування та підсумкового узагальнення фактів господарської діяльності.

Методичні аспекти бухгалтерського обліку за допомогою інформаційних систем і технологій повинні торкатися наступних питань:

- автоматизоване формування управлінських рішень;
- автоматизоване формування первинної облікової інформації на папері і на машинному носії;
- автоматизоване ведення аналітичного і синтетичного обліку, складання періодичної та річної звітності;
- автоматизація інформаційно-довідкового забезпечення і контрольно-аналітичних функцій бухгалтерського апарату;

- автоматизовану передачу вихідної інформації бухгалтерського обліку, що відображає фінансові результати проведення операцій з витратами підприємства, з метою її використання в управлінні.

Початку розв'язання задач обліку імпорتنих операцій у ТОВ «Фалькон-Агро», за допомогою інформаційних систем і технологій передую складна підготовча робота з постановки задач, їх алгоритмізації, вибору пакету програм, а також складання програм розв'язання задач на ПЕОМ. При використанні в обліку інформаційних систем і технологій необхідно керуватися такими ознаками доцільності розв'язання задач в інформаційних системах як:

- наявність багаторазового повторення одноманітних обчислень;
- дискретність розв'язання задачі, яка полягає в тому, що весь процес рішення складається з окремих етапів, на кожному з яких отримують систему нових величин, виходячи з даних, отриманих на попередніх етапах;
- детермінованість, яка полягає в тому, що система величин, отримана на певному етапі розв'язання, рівнозначна визначеній тій системі величин, яка була отримана на попередньому етапі;
- результативність, яка полягає в тому, що завершені обчислення дають правильну відповідь задачі;
- масовість, яка полягає в тому, що кожний алгоритм використовується для розв'язання не однієї задачі, а визначеного класу аналітичних задач. Конкретні задачі цього класу відрізняються між собою тільки системою поточних даних.

Використання в обліку інформаційних систем і технологій дозволяє реалізувати задачі бухгалтерського обліку імпорتنих операцій у ТОВ «Фалькон-Агро», в регламентному і діалоговому режимах. За допомогою інформаційних систем можна здійснювати децентралізовану обробку даних по різних ланках обліку (функціях управління) і в реальному часі передавати отримані результати на ЕОМ вищого рівня з метою складання зведених реєстрів бухгалтерського обліку, звітності, здійсненні

аналізу, контролю господарської діяльності і формування управлінських рішень. Такий підхід сприяє скороченню термінів обробки обліково-аналітичної інформації, підвищенню її оперативності, якості, вірогідності і прийняттю управлінських рішень.

В ТОВ «Фалькон-Агро» для автоматизації бухгалтерського обліку в аналізованому періоді використовували найбільш поширену в Україні систему програм «1С: Підприємство 8.2», яка забезпечувала на підприємстві повний комплекс обліку імпорتنих операцій та дозволяла здійснювати аналітичні розрахунки для прийняття управлінських рішень керівництвом підприємства.

Так, для оприбуткування товару, отриманого від іноземного постачальника, оформляли документ «Приходная накладная». Заповнення реквізитів екранної форми документу Прибуткова накладна у починають з реквізиту "Вид постачальника". Це впливає на вибір бухгалтерського рахунку для обліку розрахунків з постачальниками в закладці "Додатково". В залежності від виду постачальника програма пропонує вибрати інформацію з довідника "Контрагенти" або "Співробітник" (рис.2.9).

N	ТМЦ	Кол-во	Цена	Сумма вал	Сумма - НДС	Пошлина
1	-Соя	250.000	5.65	1412.50	1498.888	394.00

Итого грн 7494.44 Итого НДС 1498.888 Итого USD 1412.50 Всего грн 899

Рис.2.9. Документ «Приходная накладная»

Для перерахування валюти постачальнику-нерезиденту використовувався документ «Банковская выписка» (рис.2.10).

Банковская выписка-Новый *

ТОВ «Фалькон-Агро»

Банковская выписка № 68-000004 от 10.03.05

Расчетный счет: Основной USD Бухгалтерский счет: 312

Счет НДС:

Примечание: перечисление заплата за заказ

N	+/	Счет	Вид НДС	Сумма платежа
N	№	№	№	Сумма + НДС
		632	Без НДС	1500.00
		В связи с ведениемхоз. д.		

ОК Провести Закрыть Печать Годокр по заказам Заполнить по платежам

Рис.2.10. Документ «Банковская выписка»

В зв'язку з заборону використання програми 1С «Бухгалтерія» підприємству необхідно замінити її на іншу програму яка найбільше розповсюджена в Україні. Так, у вересні 2017 року українська корпорація IT-Enterprise випустила нову програму для бухобліку MASTER:Бухгалтерія. На українському ринку до сьогодні не існувало зручного й простого програмного забезпечення для ведення бухобліку на підприємствах. Саме тому й було розроблено MASTER:Бухгалтерію. Цей сервіс відповідає вимогам українського ринку, він простий у використанні.

Програму розроблено з урахуванням вимог до організації ведення бухгалтерського обліку на підприємствах різних галузей. Весь функціонал, необхідний для ведення бухгалтерського, податкового, управлінського обліку, а також обліку персоналу й розрахунку заробітної плати, знаходиться в єдиній базі та в одному інтерфейсі. Програма інтуїтивно зрозуміла для бухгалтера, а також має покрокові інструкції для використання.

Інтерфейс програми підтримує українську, російську та англійську мови. У програмі максимально автоматизовано всі процеси формування звітності, передбачено можливість ведення обліку для необмеженого числа юридичних осіб, а також введено безліч інших результативних інструментів.

Крім того, MASTER:Бухгалтерія постійно розвивається та оновлюється, аби відповідати вимогам законодавства. Щодо законодавства то створювали програму у світлі блокування російського ПЗ для ринку України. Тому розроблено функціонал програми відповідно до національних стандартів бухобліку, Податкового кодексу та інших нормативно-правових документів, що регламентують облікові питання в Україні. У програмі враховано всі законодавчі нюанси, внесено всі стандартні форми звітності, що дозволяє користувачеві автоматизувати більшу частину роботи.

У MASTER:Бухгалтерії реалізовано механізм перенесення даних і залишків з інших програм для ведення бухгалтерського обліку, включаючи програми, що знаходяться під санкціями. Завдяки цьому, процес переходу бухгалтерії з іншого продукту на наш займає не надто багато часу. Крім того, до програми додається інструкція з інформацією щодо перенесення залишків.

Програма MASTER:Бухгалтерія дозволяє вести бухгалтерський, податковий та управлінський облік в єдиній базі на підставі єдиних первинних документів.

Розпочати роботу з MASTER: Бухгалтерія дуже просто. В головному меню, після натискання на кнопку «Налаштування параметрів обліку» починається робота з системою. В цьому розділі вноситься вся необхідна інформація про підприємство: банківські реквізити, адреса, контакти керівника та головного бухгалтера тощо. В розділі «Загальносистемні довідники» користувачам уже доступні стандартні довідники. В програмі можна заповнити довідники автоматично, просто завантаживши їх з інших систем бухгалтерського обліку, які використовувались на підприємстві раніше.

В програмі MASTER:Бухгалтерія забезпечено можливість вести облік банківських операцій, формувати і друкувати платіжні доручення, відправляти платіжні доручення через клієнт-банк, завантажувати виписки банку. Користувачі мають можливість формувати та передавати в банк

заявки на купівлю та продаж валюти за допомогою системи «клієнт-банк». В системі налаштовано типові звіти про рух грошових коштів на банківських рахунках на вказану дату по видах витрат. Крім того, в MASTER:Бухгалтерії забезпечена можливість облікувати операції по касі, створювати та друкувати прибуткові та видаткові касові ордери, формувати касові книги, формувати реєстр прибуткових та видаткових касових ордерів.

Програмне забезпечення забезпечує контроль за цільовим використанням готівкових коштів. Воно також містить документи, за допомогою яких ведуться операції з підзвітними особами — наказ на відрядження, авансовий звіт, тощо.

Окремим модулем забезпечується ведення бухгалтерського обліку складських операцій. Програма MASTER:Бухгалтерія забезпечує ведення операцій з оприбуткування товару на склад, переміщення та видачі у виробництво. У системі передбачена можливість організації інвентаризації та відображення її результатів, забезпечено введення різних видів цін. Користувачі можуть переглянути залишки товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) за допомогою оборотно-сальдової відомості по ТМЦ.

Модуль бухгалтерського обліку «Виробництво» дає змогу вести облік виробничих витрат в розрізі замовлень, статей витрат та об'єктів витрат, забезпечує автоматичне розподілення загальновиробничих витрат. В програмі реалізовано ведення обліку операцій переробки. Також є можливість проведення інвентаризації незавершеного виробництва.

У модулі «ОЗ та НМА» реалізовано облік основних засобів та нематеріальних активів. Система забезпечує можливість ведення бухгалтерського та податкового обліку основних засобів. В MASTER:Бухгалтерії налаштовані документи введення в експлуатацію, передачі в монтаж, переміщення, списання, розкомплектації та комплектації основних засобів. В системі також налаштовані документи, які обліковують операції із оренди, передачі в заставу основних засобів. Також автоматично нараховується амортизація, забезпечено проведення інвентаризації,

переоцінки, індексації основних засобів. Система містить відомості залишків та руху основних засобів та нематеріальних активів, звіт по амортизації. Ви навіть можете вести облік дорогоцінних металів.

У модулі «Кадри» та «Зарплата» програма дозволяє ведення особових карток, призначення переміщення працівників, ведення обліку відпусток та лікарняних. Система забезпечує розрахунок зарплати та формує звітність по персоніфікації (Форма 1ДФ, Звіт з праці).

Програма MASTER:Бухгалтерія також містить модуль «Операції», який забезпечує ведення ручних операцій. В системі присутні типові операції, які здійснюються кожного місяця. Їх можна копіювати по зразку і змінювати дані. Також в системі є регламентовані операції - проведення валютної переоцінки, розподілення товарно-транспортних витрат, витрати майбутніх періодів. В цьому модулі забезпечено тестування закриття звітного періоду, розрахування фінансових результатів за звітний період.

Модуль операцій «Продажі» дає можливість формувати та друкувати рахунки покупцям, на основі рахунку за зразком формувати документи реалізації товарів та послуг, створювати податкову накладну покупцям. Програма забезпечує можливість пов'язувати документи для відстеження ланцюжків документообігу.

У системі налаштовані документи для обліку повернення товарів від покупця. Система забезпечує можливість вести облік операцій в роздрібній торгівлі та за договорами комісії, формувати акти звірки та проводити інвентаризацію дебіторської та кредиторської заборгованості.

У модулі «Покупки» міститься функціональність для обліку операцій придбання товарів та послуг. Система MASTER:Бухгалтерія забезпечує ведення договору с постачальником. Програма передбачає внесення рахунку покупця, з якого формується план та проведення платежу, платіжне доручення, прихід від постачальника, надходження додаткових витрат.

В системі налаштовано автоматичний імпорт вхідних податкових накладних у фоновому режимі, перевірка та завантаження зареєстрованих

податкових накладних від постачальника. Цей модуль забезпечує ведення операції за договорами комісії комітента, операції з імпорту.

MASTER:Бухгалтерія містить повний перелік аналітичних звітів: оборотно-сальдова відомість, аналіз рахунку, картка рахунку, шахова відомість, журнали-ордери, оборотно-сальдові відомості за аналітиками, картки аналітики, зведені проводки.

У MASTER:Бухгалтерії автоматично формується головна книга, універсальний звіт, а також звітність по ПДВ, регламентована фінансова звітність та звітність із податку на прибуток.

У системі забезпечене паралельне ведення податкового обліку, який організовано на основі первинних документів. До документів реалізації формується податкова накладна покупця, до документів приходу завантажуються та виконуються прив'язка вхідної накладної. Також ведеться реєстр виданих та отриманих податкових накладних. Програма надає змогу ведення розрахунків з контрагентами за договорами та рахунками. Це дає змогу автоматичного формування податкових накладних з урахуванням першої події. В системі автоматично розраховується декларація по податку на додану вартість і прибуток.

Усі звіти, які формуються в програмі MASTER:Бухгалтерія, вивантажуються в XML-форматі та імпортуються в програми, що підтримують цей формат. Це не лише програма М.Е.Дос, але й Соната, Арт-звіт Плюс, Taxser тощо. Підписання і відправлення звітів здійснюється з цих програм. Безпосередньо відправити звіт з програми MASTER:Бухгалтерія можливості поки що немає. Такий функціонал знаходиться у процесі розробки.

Таким чином, ми пропонуємо ТОВ «Фалькон-Агро» встановити для бухгалтерського обліку програму MASTER:Бухгалтерія, яка охоплює всі види операцій на підприємстві. Ведення обліку імпортних операцій підприємства в умовах використання інформаційних технологій забезпечує економію часу, необхідного для виконання рутинних операцій та

розрахунків. Бухгалтер зможе більше часу приділяти виконанню аналітичної роботи та самоконтролю.

Висновки до розділу 2

Результати проведеного дослідження сучасного стану та удосконалення обліку та оподаткування імпорتنих операцій підприємства дали підставу зробити наступні висновки:

1. Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено, що керівник підприємства несе відповідальність за організацію робіт на підприємстві таким чином, щоб всі господарські операції, які відбуваються в межах комерційної, фінансово-господарської діяльності підприємства, були задокументовані. Документування є першим етапом бухгалтерського обліку, тому від його якості, достовірності, повноти та оперативності залежить наступний процес обліку. Передумовою здійснення імпорتنих операцій в ТОВ «Фалькон-Агро» є проведення переговорів з іноземним контрагентом та укладання імпортного контракту (договору). Від умов зазначених у контракті залежить ведення бухгалтерського обліку імпорتنих операцій. Основними документами первинного обліку даних операцій в ТОВ «Фалькон-Агро», крім договору є рахунок-фактура та митна декларація (МД). Важливою передумовою організації бухгалтерського обліку імпорتنих операцій на підприємстві є розробка та затвердження графіку документообігу.

Синтетичний облік імпорتنих товарів на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро» відображається з моменту їх одержання за купівельними або продажними цінами. При перетині митного кордону України або при прийманні товару на складі підприємства облікова ціна на товар збільшується на суму накладних витрат, понесених за кордоном, і на суму сплачених зборів, мита і податків. Для обліку розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками за одержану від них продукцію (товари,

роботи, послуги) в ТОВ «Фалькон-Агро» призначено субрахунок 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками». При оплаті імпортової поставки грошовими коштами у наступному звітному періоді цей рахунок є монетарною статтею, у зв'язку з чим в обліку визначають курсові різниці на дату балансу та на дату здійснення операції. За умови зростання курсу іноземної валюти така курсова різниця відображається на рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці», а за умови зменшення курсу іноземної валюти, в якій обліковується заборгованість – на рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці», з подальшим відображенням у складі фінансових результатів на рахунку 791 «Результат операційної діяльності». Аналітичний облік розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками на підприємстві здійснюють за кожним контрагентом та видом валюти. Таким чином, практика підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» щодо документального оформлення та методики обліку імпортованих операцій відповідає нормативній базі.

2. Стратегія розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства, насамперед, залежить від структури системи управління, визначених пріоритетних цілей адміністрації, рівня професіоналізму працівників, облікової інформації. Правильно визначені стратегічні орієнтири дозволяють передбачати і враховувати можливі ризики від провадження імпортованих операцій. Тому оцінювання стану й окреслення можливих перспектив покращення обліку імпортованих операцій торговельного підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» в системі управлінських рішень вважаємо актуальним напрямом дослідження, оскільки запорукою його фінансової стабільності є достовірність показників обліку та своєчасність реєстрації імпортованих операцій. В ТОВ «Фалькон-Агро» впроваджено управлінський облік, як засіб стратегічного управління імпортованими операціями підприємства за розрахунками з іноземними постачальниками та підрядниками. Для удосконалення управлінського обліку імпортованих операцій підприємства, з метою усунення фактів виникнення простроченої кредиторської

заборгованості та ефективного контролю за своєчасним погашенням заборгованості за імпортними операціями підприємства перед іноземними постачальниками (підрядниками), пропонується вдосконалити аналітичний облік розрахунків з ними впровадженням в документообіг облікової системи аналітичного документа, а саме, «Відомості розрахунків з іноземними постачальниками (підрядниками)». Ведення запропонованих аналітичних документів на підприємстві дозволить удосконалити управлінський облік імпортних операцій у підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» шляхом забезпечення чіткого контролю своєчасності розрахунків за кожною поставкою товарно-матеріальних цінностей (послуг), тим самим дозволить підвищити рівень платіжної дисципліни підприємства. Запропоноване нами виокремлення центрів відповідальності надасть можливість менеджерам ТОВ «Фалькон-Агро» самостійно приймати рішення та відповідати за їх наслідки; забезпечить ведення обліку імпортних операцій, бюджетування та формування внутрішньої звітності за центрами відповідальності на даному торговельному підприємстві. Наведені вище пропозиції повинні сприяти вдосконаленню управлінського обліку імпортних операцій та покращенню розрахункової дисципліни на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро».

3. В роботі було розглянуто особливості оподаткування імпортних операцій. Щодо податку на прибуток, то починаючи з 01.01.2015 р. згідно з пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають згідно з положеннями розділу III «Податок на прибуток підприємств» цього Кодексу. При здійсненні імпорту товарів (робіт, послуг) у ТОВ «Фалькон-Агро», як резидента-покупця можуть виникнути різниці, визначені у розділі III Податкового кодексу, на які

підприємство повинно збільшити фінансовий результат до оподаткування. Щодо податку на додану вартість, то відповідно до пп. «в» п. 185.1 ст. 185 Податкового кодексу об'єктом оподаткування є, зокрема, операції платників податку з ввезення товарів на митну територію України. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення товарів на митну територію України є дата подання митної декларації для митного оформлення (п. 187.8 ст. 187 Податкового кодексу). Для операцій із ввезення на митну територію України товарів датою віднесення сум податку до податкового кредиту є дата сплати податку за податковими зобов'язаннями згідно з цим пунктом (п. 198.2 ст. 198 ПКУ). Оподаткування імпорتنих операцій на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро» відповідно нормативній базі.

4. Організація обліку імпорتنих операцій підприємства сьогодні вже неможлива без застосування сучасних інформаційних систем. При використанні різних комп'ютерних програмних систем для отримання зведеної інформації найкращою можна вважати програму, що дозволяє вказати користувачу той рівень ієрархії аналітичних рахунків конкретного рахунку, починаючи з якого програма повинна одержувати розгорнуте сальдо. При багаторівневій побудові аналітичного обліку імпорتنих операцій доцільно мати розгорнуте сальдо на рівні рахунку або субрахунку, але не на рівні певного контрагента. У будь-якому випадку визначення рівня, на якому необхідно мати розгорнуте сальдо, справа конкретного бухгалтера. Комп'ютерна програма повинна мати можливість налагодження розрахунку згідно потреб користувача. ТОВ «Фалькон-Агро» для автоматизації бухгалтерського обліку в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.2». В зв'язку з заборобою використання даної програми підприємству необхідно замінити її на іншу програму. Ми пропонуємо встановити для бухгалтерського обліку програму MASTER:Бухгалтерія, яка охоплює всі види операцій на підприємстві. Ведення обліку імпорتنих операцій підприємства в умовах використання інформаційних технологій

забезпечує економію часу, необхідного для виконання рутинних операцій та розрахунків.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБЛЕННЯ СИСТЕМ КОНТРОЛЮ І ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО»

3.1. Джерела, основні показники та методи контролю і економічного аналізу імпортних операцій

Економічний аналіз імпортних операцій – це комплексне вивчення її організації та перебігу економічних подій з метою встановлення результатів і виявлення можливостей подальшого підвищення ефективності діяльності.

База аналітичної інформації міститься в первинному бухгалтерському і статистичному обліку, бухгалтерській, податковій і статистичній звітності, внутрішніх звітах бухгалтерії.

Предметом аналізу імпортних операцій є причинно-наслідкові зв'язки процесів її здійснення.

Об'єктами аналізу імпортних операцій є її економічні результати, які формуються під впливом об'єктивних і суб'єктивних факторів, що відображаються в системі економічних показників:

- макроекономічні показники ЗЕД;
- економічні результати ЗЕД підприємства: обсяги продаж, прибуток, рентабельність, підвищення якості продукції, зниження цін, впровадження нових технологій, завоювання нових ринків, розвиток реклами, маркетингу тощо.

Метою аналізу імпортних операцій є виявлення резервів підвищення ефективності імпортних операцій і розробка заходів щодо їх освоєння.

Основними завданнями аналізу імпортних операцій є:

- оцінка результатів імпортних операцій підприємства по виконанню бізнес-планів;
- характеристика досягнутих кількісних і вартісних рівнів імпорту товарів (послуг), оцінка їх динаміки;

- оцінка ступеню і якості виконання зобов'язань за імпортними операціями;
- оцінка раціональності використання коштів для здійснення зовнішньоекономічних зв'язків;
- аналіз фінансових результатів, фінансового стану і рентабельності підприємств, що здійснюють імпорт.

Фактографічна інформація:

- на макрорівні: офіційна інформація Державного служба статистики України "Зовнішньоекономічна діяльність"; статистика Платіжного балансу України Національного банку України.
- на мікрорівні:
 - облікова: облікові реєстри (картки оперативного обліку контрактів; журнали реєстрації рахунків, виписаних іноземним покупцям; журнали-ордера тощо);
 - первинна: контракти, договори, імпортні доручення, сертифікати якості, дублікати квитанцій грузосполучення, коносамент, транспортні накладні, приймальні акти, гарантійні листи банків, векселя, тратти тощо.
 - позаоблікова: документи, що фіксують ухвалені рішення (накази, розпорядження, постанови, інструкції, протоколи); результати наукових, маркетингових досліджень, передового досвіду.

Звітна інформація:

1. статистична:

1.1. Зовнішня торгівля товарами

- Звіт про експорт (імпорт) товарів, що не проходять митного декларування (21.07.2017 №190) - 5-ЗЕЗ (місячна)
- Звіт про придбання (продаж) товарів для забезпечення життєдіяльності транспортних засобів, потреб пасажирів та членів екіпажу (21.07.2017 №190) - 14-ЗЕЗ (квартальна)

- Звіт про експорт (імпорт) продукції (товарів, послуг) військового призначення та подвійного використання (09.07.2018 №140) - 1-ЕІО (місячна) для юридичних осіб та 1-ЕІО (місячна) для фізичних осіб—підприємців

1.2 Зовнішня торгівля послугами

- Звіт про експорт (імпорт) послуг (21.07.2016 №122) - 9-ЗЕЗ (квартальна)

- податкова:

" Декларація про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами ". Декларування валютних цінностей здійснюється суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в регіональних відділеннях НБУ й у державних податкових адміністраціях. Строк надання декларації щокварталу в строки здачі квартальної й річної бухгалтерської звітності. За результатами декларування суб'єктам видається довідка встановленої форми.

Серед системи прийомів, що складають метод економічного аналізу, при аналізі імпорتنих операцій найдоцільніше використовувати:

– обчислення відносних і середніх величин (відсотків, коефіцієнтів, індексів);

– динамічні ряди;

– графічний метод;

– розкладання цілого на частини і узагальнення цих частин;

– порівняння;

– обчислення різниць;

– ланцюгові підстановки;

– кореляційно – регресійний метод;

– балансовий та інші.

Основні завдання аналізу імпорتنих операцій полягають в:

– оцінці рівня та якості виконання підприємством зобов'язань щодо угод з іноземними партнерами;

– дослідження динаміки діяльності;

- оцінці раціональності використання коштів, пов'язаних із здійсненням кожного з видів зовнішньоекономічної діяльності;
- оцінці фінансових результатів за видами зовнішньоекономічної діяльності;
- характеристиці впливу зовнішньоекономічної діяльності на основні якісні показники діяльності підприємства, його загальний фінансовий стан, платоспроможність тощо;

Стосовно імпорتنих операцій можливе застосування таких видів аналізу:

- загальноекономічний;
- фінансово-економічний;
- функціонально-вартісний.

Загальноекономічний аналіз застосовують для дослідження видів зовнішньоекономічної діяльності по Україні в розрізі сегментів (регіонів), структури імпорتنих операцій серед країн-партнерів України. Результати такого аналізу періодично наводяться в друкованих виданнях економіко-аналітичного спрямування. Це дає можливість суб'єктам ЗЕД здійснювати порівняння сукупних економічних показників України з регіональними та власними.

Фінансово-економічний аналіз застосовують при вивченні фінансово-економічних показників, що характеризують зовнішньоекономічної діяльності. Він розкриває їх зміст у безпосередньому зв'язку зі здійсненням господарських операцій.

Функціонально-вартісний аналіз посідає особливе місце в системі комплексного економічного аналізу. Він спрямований на виявлення можливостей підвищення ефективності об'єктів шляхом вибору найоптимальніших варіантів виконання управлінцями своїх функцій щодо контролю за формуванням витрат і створенням найраціональніших умов здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Залежно від основної мети аналізу можуть застосовуватися попередній, поточний і підсумковий види аналізу.

Попередній аналіз проводиться на етапі, що передує укладенню угод із зарубіжними партнерами з метою вибору оптимального варіанта; при розрахунках цін на продукцію, призначену на експорт; при розрахунку розміру націнки на імпорتنі товари тощо.

Поточний аналіз проводиться в процесі реалізації зовнішньоекономічних операцій, а тому він є оперативним і найдієвішим. Він здійснюється як в межах доби, так і до одного кварталу, це залежить від внутрішніх потреб управління.

У процесі аналізу імпорتنих операцій вивчають виконання зобов'язань за вартістю і кількістю імпорتنих товарів.

Ступінь виконання зобов'язань за вартісним обсягом визначають діленням фактичних об'ємів поставок на планові в сумовому виразі.

Ступінь виконання зобов'язань за фізичним обсягом визначають діленням вартості імпорту перерахована за плановими цінами на планову вартість імпорту.

Ступінь виконання імпорتنих контрактів за строками поставок товарів визначають діленням вартості товарів в усіх прострочених контрактах до суми всіх контрактів за рік.

Важливе місце в аналізі виконання зобов'язань за імпортними контрактами посідає оцінка якості товарів та способи вирішення спірних питань.

Аналіз усіх цих показників за звітний період доцільно проводити, порівнюючи їх з аналогічними показниками минулих періодів.

При визначенні економічної ефективності імпортової діяльності підприємства доцільно виділити дві групи:

- показники ефективності імпорту товарів виробничого призначення;
- показники ефективності імпорту товарів народного споживання.

Визначення економічної ефективності та ефекту імпортової діяльності підприємства можна проводити у наступній послідовності:

- розрахунок беззбиткової зовнішньоторговельної ціни імпортованого товару народного споживання відповідно до базисних умов постачання (при відомій його внутрішній вартості);
- розрахунок мінімально допустимої вартісної оцінки імпортованого товару народного споживання (при відомій зовнішньоторговельній ціні відповідно до базисних умов постачання);
- розрахунок економічного ефекту імпорту товару народного споживання;
- розрахунок економічної ефективності імпорту товару народного споживання;
- розрахунок економічної ефективності імпорту товарів виробничого призначення.

При розрахунку показників ефективності імпорту товарів народного споживання необхідно враховувати наступні умови:

- ціна на імпортовану продукцію зовнішньоторговельних операторів зафіксована в українській валюті;
- ціна за імпортовану продукцію зовнішньоторговельних операторів зафіксована у валюті експортера або третіх країн;
- ціна за імпортовану продукцію зовнішньоторговельних операторів зафіксована у валюті експортера або третіх країн, оплата здійснюється шляхом комерційного кредиту.

Усі ці показники розраховуються порівнянням і співвідношенням повної ціни імпортованого товару з вартісною оцінкою такого товару на внутрішньому ринку і на даному підприємстві.

Показники ефективності імпортованих угод доцільно використовувати на підприємстві при закупівлі товарів на зовнішньому ринку, аналізі імпортової діяльності за попередні роки, плануванні імпортової діяльності, визначенні імпортової політики підприємства.

Для того, щоб імпорт товару був вигідним, прибуток від проведення імпортової операції повинен перевищувати витрати. Відносним показником, який відражає цю залежність є коефіцієнт імпорту товарів споживання (1.1):

$$E_i = V_v / (C_i + T_r + O_p), \quad (1.1)$$

Де E_i – базовий коефіцієнт ефективності імпорту товарів споживання;

V_v – виторг від продажу імпортного товару;

C_i – вартість імпортованого товару;

T_r – транспортні витрати.

Для визначення ефективності імпорту необхідно також розрахувати альтернативний коефіцієнт імпорту товарів споживання (1.2):

$$E_{ia} = (V_v - C_i - T_r - O_p) / (V_v - C_v), \quad (1.2)$$

Де E_{ia} – альтернативний показник ефективності імпорту товарів споживання;

C_v – вартість вітчизняного товару, аналогічного імпортному.

При здійсненні імпортних операцій товарів для виробництва слід брати до уваги вартість їх обслуговування і використання у процесі виробництва фірмою, що займається їх імпортом.

Щоб проаналізувати ефективність імпорту товарів саме для подальшої їх переробки визначають базовий альтернативний коефіцієнт ефективності (1.3):

$$E_{itvB} = V_{tvir} / (C_i + T_r + O_p + Z_{tvir}), \quad (1.3)$$

Де E_{itvB} – базовий коефіцієнт ефективності імпорту товарів для виробництва;

V_{tvir} – виторг від використання товару виробництва;

Z_{tvir} – витрати на використання товару виробництва.

Імпорт товару буде вважатися ефективним, якщо базовий коефіцієнт імпорту товарів для виробництва буде більше 1.

Для оцінки альтернатив використання вітчизняних товарів розраховується альтернативний коефіцієнт ефективності імпорту товарів для виробництва (1.4):

$$\text{ЕітвА} = (\text{Втвир} - \text{Сі} - \text{Тр} - \text{Ор} + \text{Зтвир}) / (\text{Втвир} - \text{Св} - \text{Зтвир}), \quad (1.4)$$

ЕітвА – альтернативний показник ефективності імпорту товарів для виробництва.

Якщо коефіцієнт більше 1, то імпорт товарів для виробництва ефективний.

Джерелами контролю імпортних операцій є: договори, укладені між підприємством-постачальником і підприємством-споживачем, а також замовлення і специфікації, обумовлені з постачальником; норми витрат по сировині, паливу і т.д.; первинні документи по обліку матеріальних цінностей (митна декларація, товарно-транспортні накладні, накладні, рахунки-фактури, платіжні вимоги, платіжні доручення, виписки банку, товарні звіти, векселі тощо); інвентаризаційні описи, порівняльні відомості, розрахунки природних втрат; книги складського обліку; книги обліку придбання та продажу товарів; облікові реєстри; Головна книга; фінансова, оперативна та статистична звітність. Основні напрямки і послідовність контролю імпортних операцій зображено на рис. 3.1.

Рис. 3.1. Основні напрями і послідовність контролю імпортних операцій

Контроль обліку імпортних операцій в основному проводиться за такими напрямками:

- перевірка договірної документації та дотримання строків виконання договорів;
- перевірка даних аналітичного та синтетичного обліку;
- дотримання показників якості продукції;
- достовірність відображення в документах кількості;
- правильність відображення операцій у статистичній та бухгалтерській звітності;
- правильність проведення та відображення в обліку результатів інвентаризації розрахунків з покупцями;
- зустрічна перевірка підприємства покупця та постачальника;

- перевірка даних бухгалтерського й оперативного обліку;
- причини виникнення простроченої заборгованості;
- установлення правильності паралельного обліку курсових різниць, які виникають під час здійснення операції, та в результаті перерахунку сум господарських операцій на останнє число звітного періоду;
- дотримання підприємством законодавства щодо безготівкових розрахунків в іноземній валюті.

Контроль імпорتنих операцій розглядається в двох напрямках:

- контроль розрахунків за імпортними операціями, який передбачає перевірку правильності розрахунків з імпортерами за імпортовану продукцію;
- контроль формування вартості імпортованої продукції, завданням якого є перевірка правильності визначення витрат, які включаються у вартість товару та правильне відображення їх в обліку.

Основними завданнями контролю розрахункових операцій, пов'язаних з імпортом товарів, робіт, послуг, є:

- сприяння прискореному платежу імпортера з метою уникнення штрафних санкцій як з боку контрагента, так і держави;
- перевірка своєчасності розрахункових операцій та недопущення простроченої дебіторської та кредиторської заборгованості, дотримання фінансово-розрахункової дисципліни;
- правильність документування господарських операцій та доцільності укладання імпорتنих контрактів;
- перевірка законності здійснення зовнішньоекономічних операцій та дотримання вимог договорів;

Джерелами інформації для контролю імпорتنих операцій наведено на рис. 3.2.

Джерелами інформації для контролю імпорتنих операцій

законодавчі акти та нормативно-правові документи, які регулюють відносини імпортерів з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, банківськими установами, державними органами

митна документація, технічна документація (технічний паспорт машин і обладнання) контракти, арбітражна документація; договірні та організаційно-розпорядчі документації

дані оперативного обліку та звітності

товарно-супровідна документація (сертифікат про якість товару), специфікація, пакувальний лист, комплектувальна відомість, транспортна, експедиторська і страхова документація; виробничо-фінансові плани, бізнес-плани

складська документація, рахунок-фактура

банківська документація, заява на перевезення валюти, документи щодо недостач і псування товару

Рис. 3.2. Джерелами інформації для контролю імпорتنих операцій

Контроль розрахунків за імпортними операціями з постачальниками (експортерами) передбачає встановлення наявності, законності, правильності оформлення зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які визначають права та обов'язки сторін щодо імпорту товарів (робіт, послуг). Також установлюється доцільність імпорту даних товарів та дотримання встановлених договором розрахунків.

Контроль розрахунків доцільно проводити в такій послідовності:

- контроль у розрахунках за імпортними операціями залишків та відповідність їх регістрам аналітичного і синтетичного обліку;
- виявлення простроченої дебіторської (передплата) та кредиторської заборгованості, а також причин та умов їх виникнення;
- перевірка правильності стягнення пені за порушення строків розрахунків з іноземцями як через несплату коштів, так і у разі вчасного неотримання імпортованих товарів;

- дослідження відповідності ведення обліку за імпортними операціями та самих господарських операцій за встановленими законодавством правилами та інструкціями;
- контроль правильності відображення господарських операцій з імпорту товарів у бухгалтерському обліку згідно з первинними документами;
- з'ясування повноти отриманих матеріальних цінностей, робіт, послуг від імпортерів;
- виявлення відповідності розрахунків договорам;
- установлення правильності відображення в обліку сплачених мита під час розмитнення товарів, акцизного збору, ПДВ, а також правильності їх обчислення з урахуванням пільг відносно товарів критичного імпорту;
- виявлення ступеня організації внутрішньогосподарського контролю за розрахунками з імпортерами;
- перевірка матеріалів інвентаризації розрахунків з імпортерами;
- визначення правильності відображення розрахунків з імпортерами в бухгалтерській і статистичній звітності;
- з'ясування правильності паралельного обліку курсових різниць, які виникають під час здійснення операції та в результаті перерахунку сум господарських операцій на останнє число звітного періоду.

Контроль формування вартості імпортованої продукції передбачає перевірку правильності визначення митної вартості товару на підставі його ціни, установленої договором, а також перевірку не включених до рахунку-фактури витрат на транспортування, навантаження, розвантаження, страхування товарів, комісійних і брокерських платежів, які мають бути сплачені підприємствами як умова їх ввезення та за використання об'єктів інтелектуальної власності, які належать до цих товарів. При цьому необхідно перевірити дійсність таких витрат, які підтверджуються відповідними документами.

Оскільки мито, акцизний збір (за підакцизними товарами), податок на додану вартість розраховуються на підставі митної вартості товарів,

зазначеної у митній декларації, перевірити правильність і повноту їх нарахування та відображення в бухгалтерському обліку.

3.2. Методика контролю імпорتنих операцій на підприємстві

Контроль імпорتنих операцій на підприємстві доцільно розділити на наступні етапи (рис. 3.3).

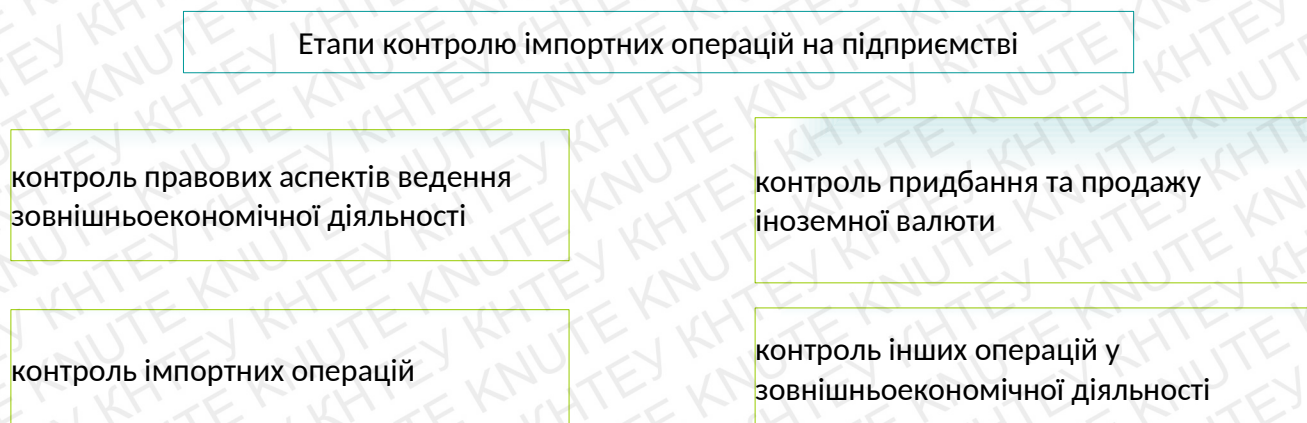

Рис. 3.3. Контроль імпорتنих операцій на підприємстві

На першому етапі перевірки, необхідно оцінити правові аспекти ведення зовнішньоекономічної діяльності суб'єкта господарювання. Потрібно встановити види зовнішньоекономічної діяльності та їх відповідність чинному законодавству. Базовим законом, що регламентує зовнішньоекономічну діяльність суб'єктів господарювання - резидентів є Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. № 959-ХІІ.

На даному етапі перевірки необхідно встановити:

- по-перше, чи передбачено установчими документами підприємства здійснення зовнішньоекономічної діяльності, на яких умовах та які її види;
- по-друге, наявність дозволу чи ліцензії на виконання певного виду зовнішньоекономічної діяльності;
- по-третє, наявність та умови застосування валютного рахунку;

- по-четверте, повноту документального підтвердження здійснення зовнішньоекономічної діяльності (наявність договорів, запрошень, наказів (розпоряджень) тощо).

Таке дослідження є дуже важливим, тому що чинним законодавством України передбачена сувора адміністративна, кримінальна та фінансова відповідальність за порушення його норм.

Особливу увагу необхідно приділити вивченню та аналізу форм розрахунків з нерезидентами, що застосовуються на підприємстві, своєчасності виконання цих розрахунків, а також порядку використання придбаної та отриманої іноземної валюти. Слід мати на увазі, що відповідно Закону України «Про валюту і валютні операції» від 21.06.2018 № 2473-VIII, імпорتنі операції резидентів, які здійснюються на умовах відстрочення поставки, в разі, коли таке відстрочення перевищує 180 календарних днів з моменту здійснення авансового платежу або виставлення векселя на користь постачальника продукції (робіт, послуг), що імпортується, потребують висновку центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері економічного розвитку.

Порушення резидентами строку розрахунків, встановленого згідно із Законом України «Про валюту і валютні операції», тягне за собою нарахування пені за кожний день прострочення в розмірі 0,3 відсотка суми неоплачених грошових коштів за договором (вартості недопоставленого товару) у національній валюті (у разі здійснення розрахунків за зовнішньоекономічним договором (контрактом) у національній валюті) або в іноземній валюті, перерахованій у національну валюту за курсом Національного банку України, встановленим на день виникнення заборгованості. Загальний розмір нарахованої пені не може перевищувати суми неоплачених грошових коштів за договором (вартості недопоставленого товару).

Необхідно ретельно перевірити правильність складання та оформлення зовнішньоекономічних договорів відповідно до вимог Наказу Міністерства

економіки та з питань Європейської інтеграції України «Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)» від 06 вересня 2001 р. № 201.

При цьому слід звернути увагу на наявність обов'язкових умов, які повинні бути передбачені в договорі (контракті). У договорі в обов'язковому порядку повинні бути передбачені наступні умови:

- а) назва, номер, дата і місце його укладання;
- б) преамбула;
- в) предмет договору;
- г) кількість і якість товару (об'єм робіт або послуг);
- д) базисні умови поставки;
- е) ціна і загальна вартість договору;
- є) умови платежів;
- ж) умови приймання-здавання товару (робіт, послуг);
- з) упаковка і маркірована; 10) форс-мажорні обставини;
- и) санкції і рекламація;
- і) врегулювання спорів у судовому порядку;
- ї) місцезнаходження і платіжні реквізити двох сторін.

При перевірці імпорتنих операцій необхідно оцінити доцільність застосування базисних умов поставок відповідно до Правил «Інкотермс 2010» від 01.01.2011, в якому зазначено, що суб'єкти підприємницької діяльності всіх форм власності, укладаючи зовнішньоекономічні договори (контракти), повинні забезпечувати дотримання Міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів (Інкотермс), підготовлених Міжнародною торговою палатою.

Необхідно мати на увазі, що є декілька видів базисних умов поставок, які враховують навантаження, розвантаження, митне очищення, транспортування, страхування товару та інше. Неправильне застосування базисних умов поставок, передбачених правилами Інкотермс, може призвести до зменшення рентабельності здійснюваної господарської

операції, судових розглядів, фінансових втрат підприємства тощо. Сфера дії правил Інкотермс обмежена питаннями, пов'язаними з правами та обов'язками сторін договору купівлі-продажу щодо поставки товарів. Однак правила Інкотермс не регулюють передачу прав володіння та інші питання переходу прав власності.

Існують 4 групи поставок E, F, C, D: перша група EXW - це умови при якому продавець покупцю передає товар на своєму складі (на своїй території); друга група F (FCA, FAS, FOB) - це доставка товару продавця перевізнику, якого вказує покупець, при цьому договір перевезення укладає сам покупець, а не продавець (ризиками і втратами товару до моменту їх передачі і митне оформлення оплачує продавець); третя група C (CFR, CIR, CIP, CPT) - умови при яких продавець укладає договір перевезення і оплачує перевезення до місця призначення, не приймаючи на себе ризики по втраті та пошкодженню товару, які відбудуться після передачі товару перевізнику; четверта група D (DAF, DES, DDU, DDP) - це умови поставки по якій продавець приймає на себе всі витрати і ризики до моменту доставки до пункту призначення (пункт на кордоні або у країні покупця).

На другому етапі перевірки, необхідно оцінити доцільність і законність імпорتنих операцій. Здійснюють перевірку правильності оформлення та наявності первинних документів, а саме:

- а) митної документації (митних декларацій, сертифікатів про походження товарів, довідок про сплату мита, акцизів, податку на додану вартість);
- б) нотаріально засвідчених контрактів і копій контрактів (мовою оригіналу та в перекладі); ліцензій (якщо товар підлягає ліцензуванню);
- в) розрахункової документації (рахунки-фактури, інвойси, розрахункові специфікації, перевідні векселі (тратта));
- г) банківської документації (заяви про перекази валюти, інкасові доручення, доручення про відкриття акредитивів, чеки, виписки операцій за розрахунковими і валютними рахунками);

д) технічної документації (технічні паспорти машин і обладнання, формуляри і описів виробів, інструкції з монтажу, налагоджуванню, управлінню і ремонту);

е) товарно-супровідної документації (сертифікати про якість товарів); транспортної, експедиторської і страхової документації (залізничні накладні та їх копії, страхові поліси або сертифікати);

є) складської документації (документи іноземних комерційних складів, що містять розписки про прийняття товарів на зберігання і заставні свідоцтва);

ж) документів про нестачу та псування товарів (комерційні акти про нестачу, аварійні сертифікати та претензійно-арбітражна документація (претензійні листи, позовні заяви, постанови суду про задоволення або відхилення позову).

У процесі перевірки операцій із зовнішньоекономічної діяльності особлива увага приділяється наявності та правильності оформлення єдиного документа, який засвідчує факт здійснення імпорту.

Митне оформлення товарів та транспортних засобів здійснюється із застосуванням уніфікованого адміністративного документа форми МД-2, за необхідністю додаткових аркушів митної декларації форми МД-3 і МД-8, а також доповнення форми МД-6. Порядок заповнення МД затверджено наказом Мінфіну України «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» від 30.05.2012 № 651. Оформлена митна декларація - це правовий документ, який у разі необхідності підтверджує певні права та обов'язки суб'єкта за умов здійснення ним правових, фінансових, господарських та інших видів діяльності. Термін дії митної декларації не обмежується часовою нормою і не обмежується кількістю задекларованих товарів.

Відповідно до норм чинного митного законодавства є декілька видів митних декларацій: тимчасова, неповна, періодична та загальна.

Необхідно мати на увазі, що неповна декларація використовується, якщо у декларанта відсутні один або кілька документів, необхідних для митного оформлення. У такому випадку подають факсові копії цих документів, які підтверджують їх наявність, або інші документи, які містять необхідну інформацію, наприклад, сертифікати відповідності або якості.

У свою чергу, тимчасову декларацію застосовують при виникненні спірних питань із визначення митної вартості, класифікаційного коду товару чи країни походження, і для остаточного їх вирішення слід провести додаткові консультації з митницею, наприклад, при визначенні митної вартості за методом додавання чи віднімання. Крім цього, тимчасову декларацію можна подавати при переміщенні товарів трубопроводом або лініями електропередачі та у випадку, коли ціна товару в контракті розраховується за формулою, тобто використовуються різні знижки.

Якщо суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності доводиться регулярно переміщувати через митний кордон товари на одних і тих самих умовах, він може застосовувати періодичну митну декларацію. Головна особливість цього виду декларування - періодична митна декларація може оформлятися на кілька партій товару, що ввозяться (вивозяться) в межах одного контракту.

Перевірка операцій з імпорту товарів (робіт, послуг) передбачає встановлення правильності визначення бази оподаткування, законності та своєчасності сплати мита та податку на додану вартість.

Мито нараховується відповідно до Митного кодексу України від 13.03.2012 № 4495-VI. В Україні застосовуються такі види мита:

- 1) ввізне мито;
- 2) вивізне мито;
- 3) сезонне мито;
- 4) особливі види мита: спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне, додатковий імпорتنний збір.

Акцизний збір - це непрямий податок споживачів (одержувачів) окремих товарів (продукції), що стягується з них під час здійснення оборотів

з продажу таких товарів, або при імпортуванні таких товарів на митну територію України. Порядок нарахування та сплати акцизного збору визначається Податковим кодексом України від 02.12.2010 № 2755-VI. Акцизний збір включається до ціни підакцизних товарів. Перелік товарів, на які встановлюється акцизний збір, та його ставки затверджуються Верховною Радою України (транспортні засоби (крім мотоциклів і велосипедів), спирт, бензин моторний, алкогольні та тютюнові вироби). Об'єктом оподаткування акцизним збором при його нарахуванні є митна вартість товарів. Нині діє перелік акцизних товарів, до яких застосовуються фіксовані ставки.

При імпорті товарів розрахунок податку на додану вартість здійснюється за ставкою 20 %. Особливу увагу під час перевірки правильності відображення податкових зобов'язань з податку на додану вартість при імпорті товарів приділяється порядку оформлення податкових зобов'язань. Відповідно до Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI вартість, платники податку при імпорті товарів на митну територію України, за умови оформлення митної декларації можуть за власним бажанням надавати органам митного контролю податковий вексель на суму податкового зобов'язання зі строком погашення на тридцятий календарний день з дня його поставки органу митного контролю.

При цьому оформлюється три примірники податкового векселя: перший - залишається в органі митного контролю, другий - надсилається органом митного контролю на адресу органу державної податкової служби, третій - залишається платнику податку. Податковий вексель підлягає обов'язковому підтвердженню комерційним банком шляхом авалю.

Необхідно мати на увазі, що оформлення податкового векселя на суму податкового зобов'язання з податку на додану вартість при імпорті товарів забороняється при імпортуванні підакцизного товару та товарів, що відносять до товарних груп 1-24 Українського класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності, а також з імпортування товарів особами,

які були зареєстровані як платники менш ніж за дванадцять календарних місяців до місяця, у якому здійснюється ця операція.

Податковий вексель оформляється тільки на строк 30 календарних днів з дня поставки його на облік до митних органів. Погашення податкового векселя відбувається трьома способами: перерахування грошових коштів до бюджету (в строк погашення або достроково); без перерахування грошових коштів на погашення суми заборгованості по векселю; взаємозалік суми бюджетного відшкодування по ПДВ (вважається достроковим погашенням векселя).

Звертається увага на порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій з видачі та погашення податкових зобов'язань.

При імпорті послуг, порядок нарахування ПДВ істотно відрізняється від імпорту товару. Згідно ст. 7.3.6 підприємство не перераховує грошові кошти на суму ПДВ, а нараховує податкові зобов'язання по першій з подій або перерахунок авансу за послуги або оформлення документа, підтверджуючого виконання нерезидентом послуг. А у наступному податковому періоді виникає право на податковий кредит за даними послугами.

При імпорті товарів (робіт, послуг) правила першої події не діють, тобто до складу витрат не включаються передоплати нерезиденту. Витрати формуються тільки у момент фактичного отримання імпортного товару. Якщо здійснена передоплата постачальнику, то витрати формуються у момент фактичного отримання товару за курсом перерахованої передоплати. Якщо першою подією при імпорті є отримання товару, то витрати відображаються за курсом НБУ, що діє на момент розмитнення товару, і більше не коригується.

При перевірці заборгованості в іноземній валюті необхідно звернути увагу на основну суму фінансового кредиту, депозиту, суму процентів, за фінансовим лізингом, за цінними паперами, на те, що відповідно до вимог ПКУ, балансова вартість цієї заборгованості відображається шляхом

перерахування її суми в гривні за офіційним (обмінним) курсом Національного банку України, що діяв на дату її оприбуткування. Непогашена протягом звітного періоду заборгованість перераховується за офіційним (обмінним) курсом Національного банку України на останню дату звітного періоду. При цьому при погашенні тільки цієї заборгованості, платники податку повинні визначити прибуток або збиток від зміни курсової різниці.

Особливу увагу необхідно приділити перевірці порядку формування витрат відповідно до Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI. Даною статтею встановлено спеціальне обмеження щодо включення до складу витрат товарів (робіт, послуг), отриманих від нерезидентів, зареєстрованих в офшорних зонах - в межах 85 % від вартості цих товарів (робіт, послуг). Перелік офшорних зон затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про перелік офшорних зон» від 23.02.2011 № 143-р.

На третьому етапі перевірки, перевіряється правильність відображення в бухгалтерському та податковому обліку операцій по придбанню та продажу іноземної валюти. Порядок покупки іноземної валюти регламентується Постановою Правління Національного банку України «Положення про порядок та умови торгівлі іноземної валюти» від 29 серпня 2005 р. № 281.

Придбання іноземної валюти проводиться тільки через уповноважені банки, при цьому необхідно в банк надати заяву на покупку валюти, договір з нерезидентом, митну декларація або акт приймання-передачі робіт (послуг), довідку з податкової інспекції про взяття на облік як платника податку.

Підприємства при придбанні іноземної валюти зобов'язані перерахувати її протягом 5 робочих днів нерезиденту, з моменту надходження на валютний рахунок. У випадку, якщо підприємство цього не робить, уповноважений банк без згоди підприємства списує іноземну валюту з рахунку і продає її протягом 5 робочих банківських днів на міжбанківському валютному ринку. При цьому, позитивна курсова різниця,

що виникла при такому продажу підлягає щокварталу перерахуються до державного бюджету у вигляді штрафної санкції, а негативна різниця - відноситься на результати підприємства.

Відповідно до Закону України встановлено окремий порядок сплати збору на пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу безготівкової іноземної валюти за гривню сплачують юридичні особи - резиденти, нерезиденти, постійні представництва юридичної особи - нерезидента, власники корпоративних картрахунків іноземної валюти, банки - члени міжнародних платіжних систем, банки (у тому числі уповноважені банки з операцій за власними зовнішньоекономічними договорами) та фізичні особи, у тому числі нерезиденти, що здійснюють операції з купівлі-продажу безготівкової іноземної валюти за гривню. Банківські установи самостійно утримують за рахунок клієнтів та за власними операціями при купівлі-продажу безготівкової валюти і сплачують 0,5 % від суми таких операцій. Сума збору перераховується банками не пізніше наступного операційного дня після здійснення операції з купівлі безготівкової іноземної валюти за гривню.

При перевірці порядку відображення у податковому обліку придбання іноземної валюти, звертається увага та те, що ні доходи, ні витрати не визначаються. Тільки суми комісійної винагороди і збір до Пенсійного фонду включаються до складу витрат підприємства.

При перевірці порядку продажу іноземної валюти треба враховувати вимоги, що встановлені ПКУ, а саме: у разі продажу іноземної валюти за гривні доходи збільшуються на суму гривень, отриманих від покупця у зв'язку з таким продажем, а витрати такого платника збільшуються на суму балансової вартості такої іноземної валюти. При цьому платник самостійно обирає метод оцінки балансової вартості за середньозваженою вартістю або ідентифікованою вартістю. Зміна методу оцінки балансової вартості протягом року не дозволяється.

На четвертому етапі перевірки, перевіряється правильність здійснення розрахунків з підзвітними особами та оподаткування доходів нерезидентів.

Контроль розрахунків з підзвітними особами, які перебувають у закордонних відрядженнях, має певні особливості з позиції валютного законодавства. З метою його проведення необхідно:

- уважно перевірити документальне оформлення відряджень за кордон, оскільки до нього висуваються суворіші вимоги: крім наказу на відрядження повинні бути кошторис витрат та довідка-розрахунок про виданий аванс. Відсутність цих документів не дає підприємствам права включати такі витрати до складу витрат з метою визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток;
- перевірити визначення фактичного часу перебування у відрядженні за кордоном на підставі відміток в закордонних паспортах та посвідченнях на відрядження, враховуючи те, що граничний термін перебування у закордонних відрядженнях подовжений до 60 календарних днів;
- перевірити правильність розрахунку добових відповідно до норм та офіційного прогностного курсу обміну гривні у іноземну валюту, і у разі необхідності - крос-курсу іншої іноземної валюти за встановленим Національним банком України офіційним обмінним курсом;
- перевірити наявність обґрунтованих підстав для подовження граничного терміну повернення залишку грошових коштів, який перевищує суму, витрачену згідно з авансовим звітом. Так, у випадку використання корпоративних пластикових карток міжнародних платіжних систем гроші можуть бути повернуті не пізніше трьох, а протягом десяти робочих днів, а з дозволу керівника (при наявності поважної причини) - протягом двадцяти робочих днів;
- перевірити правильність оформлення звіту з відрядження за кордон за встановленими строками. Обов'язково звертається увага на те, що невитрачені підзвітні кошти працівник повинен повернути в касу

підприємства у валюті, в якій було видано аванс, а кредиторська заборгованість працівнику погашається тільки в гривнях.

Особливим етапом перевірки є перевірка правильності оподаткування доходів нерезидентів, що виплачуються з України відповідно до вимог ПКУ. Даною статтею введено спеціальний режим оподаткування податком на прибуток при виплаті доходів нерезиденту з джерела походження з України у вигляді: відсотків за борговими зобов'язаннями; дивідендів, роялті, фрахт, інжиніринг, орендної плати, доходів від продажу нерухомого майна, прибуток від здійснення торгівлі з цінними паперами і корпоративних прав, доходів від спільної діяльності, комісійних винагород, доходів від виграшів. Резидент зобов'язаний з даного доходу утримати 15 % податку на прибуток і перерахувати його до бюджету, якщо інше не передбачене міжнародними угодами.

Законодавством встановлений Порядок звільнення (зменшення) від оподаткування доходів з джерела походження з України згідно міжнародним договорам України про уникнення подвійного оподаткування. Даний порядок визначив основні процедури, які необхідно виконати для того, щоб не утримувати з даних доходів 15 % податку на прибуток при виплаті нерезиденту.

Необхідно перевірити наступні вимоги:

- а) наявність та правильність оформлення довідки, встановленої форми, яка підтверджує, що нерезидент є резидентом держави, з якою укладений міжнародний договір;
- б) порядок звітування про доходи, що виплатили, стягнули і перерахували до бюджету податок на доходи нерезидента, у встановлений термін разом довідкою до податкових органів.

3.3. Розроблювання методики економічного аналізу імпорتنих операцій ТОВ

«ФАЛЬКОН-АГРО»

Загальне керівництво здійснює директор компанії. Він управляє зовнішньоекономічною, фінансовою, економічною та маркетинговою, логістичною, юридичною діяльністю фірми.

Оцінку ефективності ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» основі бухгалтерських звітів за 2013 – 2017 рр.. Необхідні для розрахунку дані зводимо в таблицю 3.1.

Таблиця 3.1

Показники імпортої діяльності ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» протягом 2013 – 2017 рр., тис. грн.

Показники імпортої діяльності підприємства	2013	2014	2015	2016	2017	абсолютне відхилення, (+, -)				відносне відхилення, %			
						2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Контрактна вартість імпортої сировини, грн.	750021	882335	841640	849280	1129348	132314	-40695	7641	280068	18	-5	1	33
Акцизні збори, грн.	7500	9706	9258	10191	11858	2205	-448	933	1667	29	-5	10	16
Транспортні витрати, грн.	22501	28235	26091	28026	38398	5734	-2144	1935	10372	25	-8	7	37
Вантажно-розвантажувальні і витрати, грн.	9000	13235	15150	16136	20328	4235	1914	987	4192	47	14	7	26
Складські витрати, грн.	11250	13588	13130	13419	17957	2338	-458	289	4538	21	-3	2	34
Експедиторські витрати, грн.	9000	10676	10352	10616	13778	1676	-324	264	3162	19	-3	3	30
Страхові витрати, грн.	7500	9706	8837	9257	12197	2205	-868	420	2940	29	-9	5	32
Інші витрати на ЗЕД, грн.	9000	10676	10436	10701	14456	1676	-240	265	3755	19	-2	3	35
Виробнича собівартість продукції, грн.	825773	978156	934893	947627	1258319	152384	-43263	12734	310693	18	-4	1	33
Поза виробничі витрати, грн.	107350	132051	129015	132668	182456	24701	-3036	3653	49789	23	-2	3	38
Ціна імпорту, грн.	32	33	34	35	36	1	1	1	1	3	3	3	1
Кількість імпорту, тис. шт.	26192	30089	27945	27546	36094	3896	-2144	-399	8548	15	-7	-1	31

Оцінку ефективності ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» здійснюємо в такій послідовності:

1. Визначимо накладні витрати в 2016 та 2017 році.

$CH = CT + CZP + CCKL + CEKSPED + CSTR + CHN$ (1),

де

CT - транспортні витрати за базисом постачання, тис. грн.

СЗР - вантажно-розвантажувальні витрати, тис. грн.

ССКЛ - складські витрати, тис. грн.

СЕКСПЕД - експедиторські витрати, тис. грн.

ССТР - страхові витрати, тис. грн.

СІН – інші витрати на ЗЕД, тис. грн.

Динаміка накладних витрат на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» наведена на рис. 3.4.

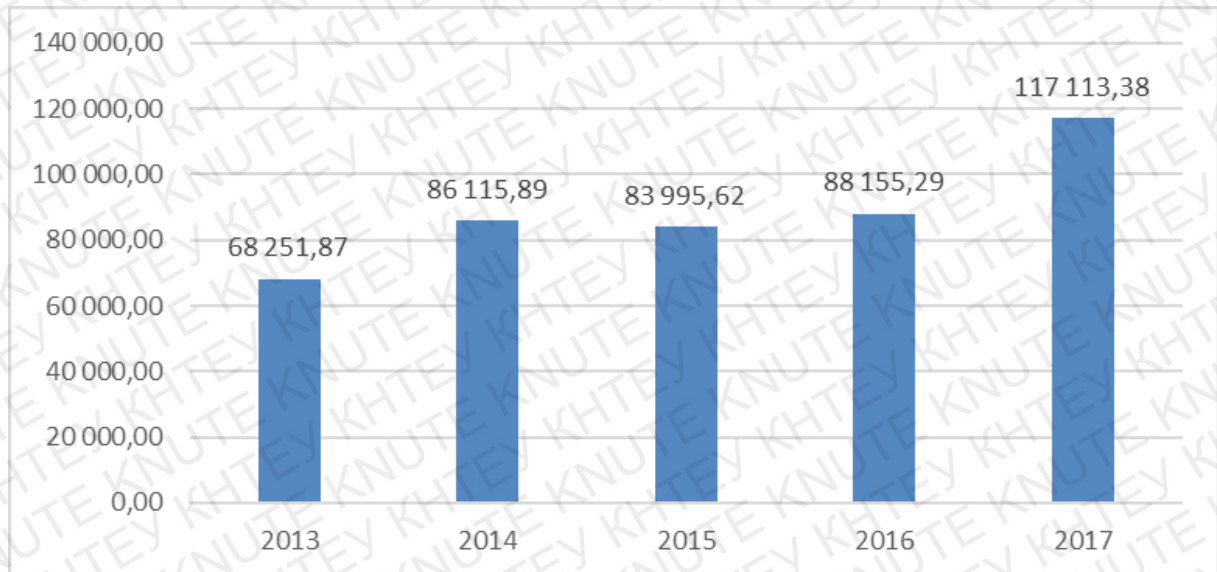

Рис. 3.4. Динаміка накладних витрат на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО»

Отже, накладні витрати на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» на протязі досліджуваного періоду мають тенденцію до зростання, що свідчить про збільшення імпортних операцій підприємства у 2017 році порівно з 2013 роком.

2. Витрати на імпорт в аналізованому та базовому році.

$$\text{СЗТ ІМП} = \text{СК} + \text{СН} + \text{СА}$$

де

СК – контрактна вартість імпортої сировини, тис. грн.

СН – накладні витрати, тис. грн.

СА – акцизні збори, тис. грн.

Динаміка витрат на імпорт у 2013 – 2017 рр. на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» наведена на рис. 3.5.

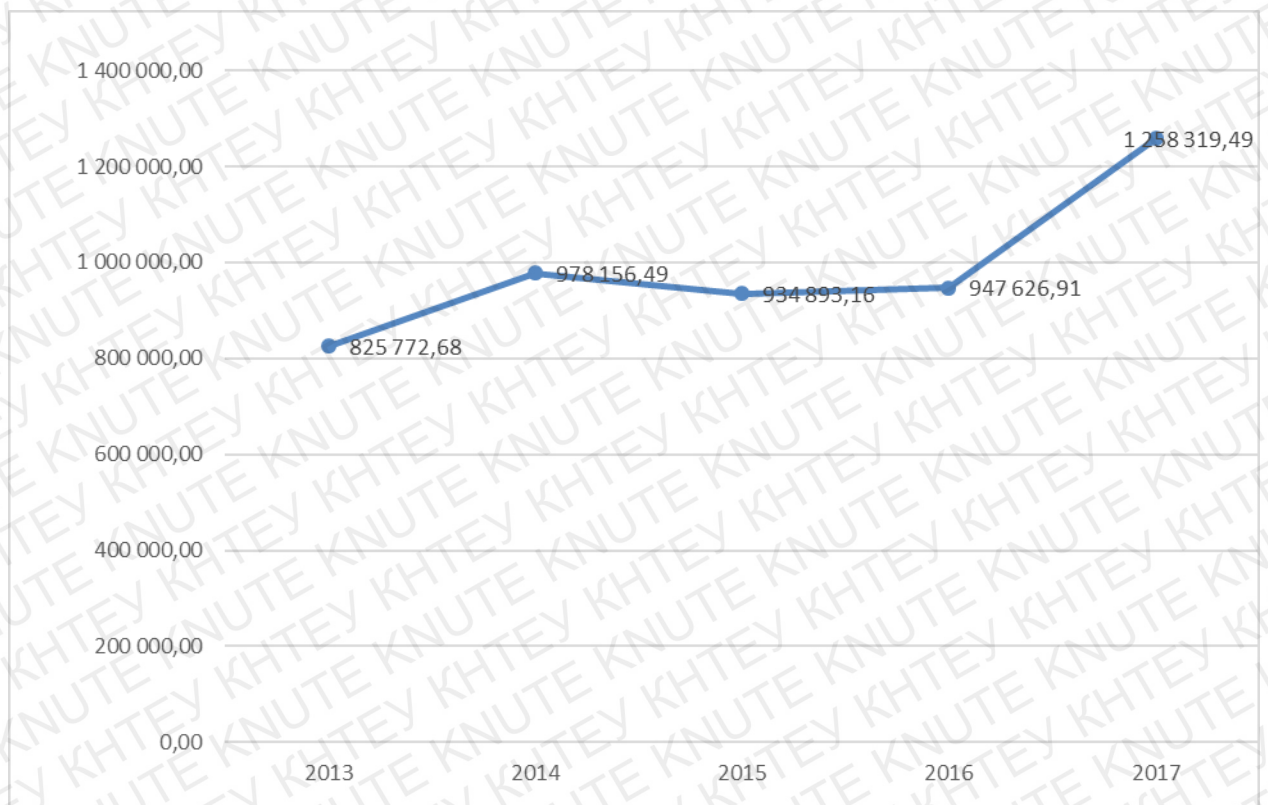

Рис. 3.5. Динаміка витрат на імпортування у 2013 – 2017 рр. на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО»

Отже, витрати на імпортування на протязі досліджуваного періоду зростали, відбулося незначне їх зниження лише у 2015 році порівняно з 2016 роком на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО».

3. Виручка від імпорту в 2016 – 2017 роках.

$$ВРІМП = ЦІМП \times НІМП$$

де

ЦІМП - середня ціна імпорту, тис. грн.

НІМП - кількість імпорту, т.

Динаміка виручки від імпорту у 2013 – 2017 рр. на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» наведена на рис. 3.6.

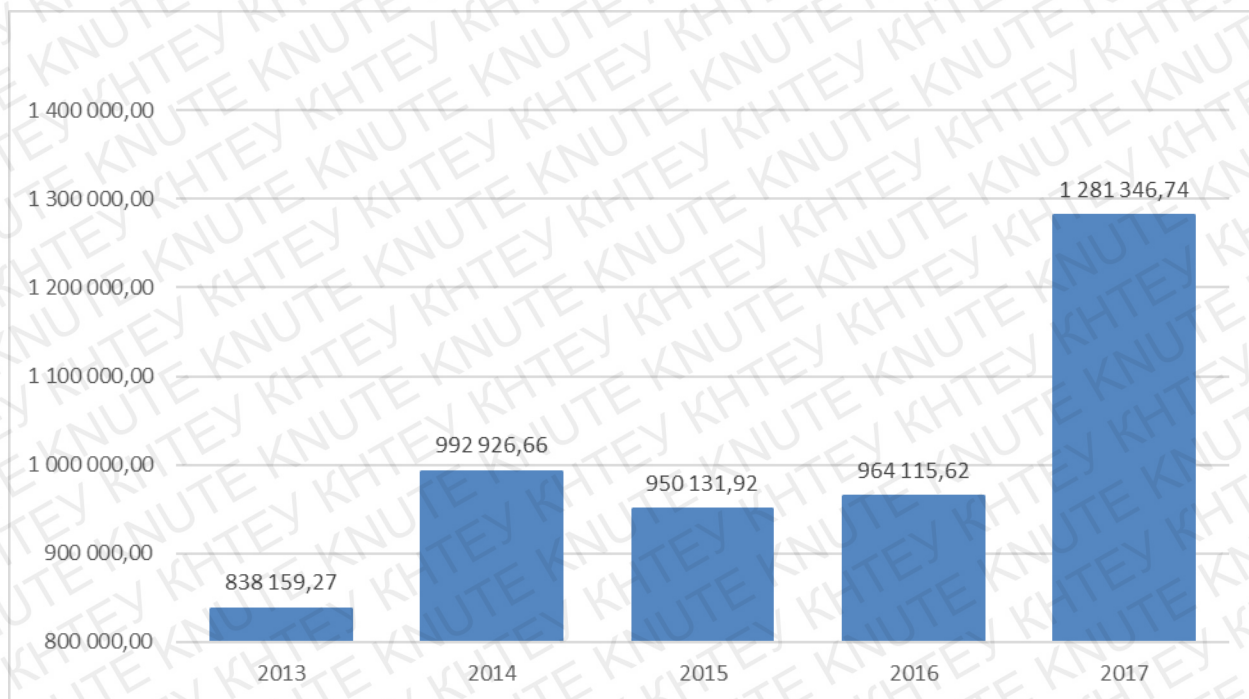

Рис. 3.6. Динаміка виручки від імпорту на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр.

Отже, виходячи із рис. 3.6, можна дійти висновку, що виручка від здійснення імпортової діяльності на протязі досліджуваного періоду на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» мала тенденцію до зростання, тільки в 2015 році порівняно з 2014 роком виручка від здійснення імпортних операцій зменшилась.

4. Прибуток від імпорту в 2016 – 2017 рр.

$$\text{ПІМП} = \text{ВРІМП} - \text{СЗТ ІМП}$$

де

ВРІМП - виручка від імпорту, тис. грн.

СЗТ ІМП - витрати на імпорт, тис. тис. грн.

Динаміка прибутку від здійснення імпортової діяльності на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр. наведена на рис. 3.7.

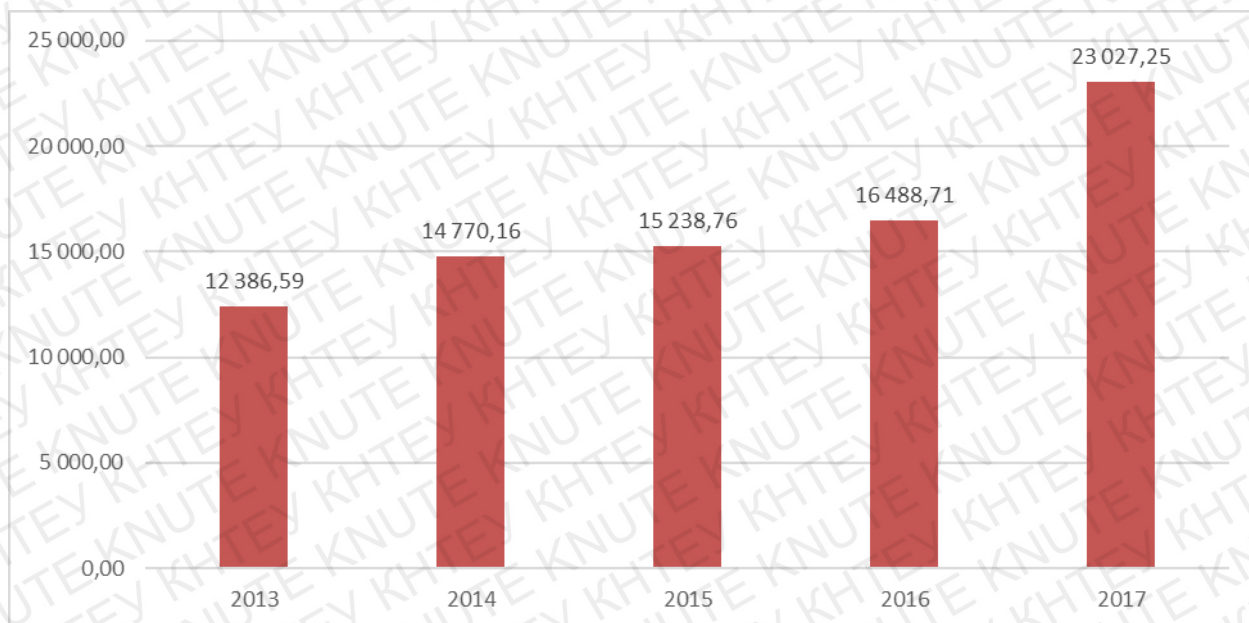

Рис. 3.7. Динаміка прибутку від здійснення імпортої діяльності на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр

Отже, виходячи із рис. 3.7, можна дійти висновку, що прибуток від здійснення імпортої діяльності на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» на протязі досліджуваного періоду зростає, у 2013 році становив 12 386 тис. грн., у 2017 році 23 027 тис. грн., тобто на протязі 2013 – 2017 рр. прибуток від здійснення імпортої діяльності зріс на 85,90%.

5. Ефективність ЗЕД в 2016 – 2017 рр.

$$\text{ЕЗЕД} = \frac{\text{П-ІМП}}{\text{В-ІМП}} \times 100\%$$

де

П-ІМП - прибуток від імпортих операцій, тис. грн.

В-ІМП - імпортині витрати, тис. грн.

Факторний аналіз ефективності ЗЕД в 2013 – 2017 рр. наведена в таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Факторний аналіз ефективності ЗЕД на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» в
2013 – 2017 рр., тис. грн.

Показник	Роки					Вплив на ефективність ЗЕД, %			
	2013	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Прибуток від імпорتنих операцій	12386,59	14770,16	15238,76	16488,71	23027,25	0,29	0,05	0,13	0,69
Витрати на імпорتنу діяльність	825772,68	978156,49	934893,16	947626,91	1258319,49	-0,28	0,07	-0,02	-0,60
Ефективність ЗЕД	1,50	1,51	1,63	1,74	1,83	0,01	0,12	0,11	0,09

Отже, за рахунок збільшення прибутку у 2017 році від імпорتنих операцій на 6539 тис. грн., ефективність зовнішньоекономічної діяльності збільшиться на 0,69%, за рахунок збільшення витрат на імпорتنу діяльність на 310693 тис. грн., ефективність зовнішньоекономічної діяльності зменшиться на 0,6%.

Динаміка ефективності здійснення зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр. наведена на рис. 3.8.

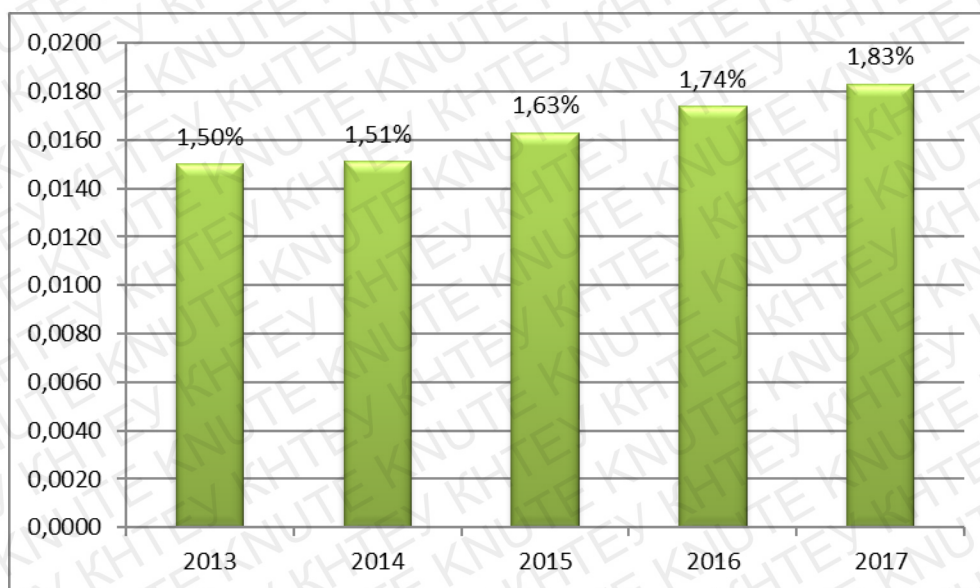

Рис. 3.8. Динаміка ефективності здійснення зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр.

Отже, виходячи із рис. 3.8, можна дійти висновку, що рентабельність здійснення зовнішньоекономічної діяльності на протязі 2013 – 2017 рр. зростала, так у 2013 році вона становила 1,50%, у 2017 році 1,83%, а отже, в цілому рентабельність зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» зросла на 0,33%, що свідчить про суттєве підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Географічна структура імпорту ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр. наведена в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Географічна структура імпорту ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр.,
тис. грн.

Показник	2013	2014	2015	2016	2017	абсолютне відхилення, (+, -)		відносне відхилення, %	
						2016	2017	2016	2017
Румунія	454174,9 7	518422,9 4	476795,5 1	464337,1 9	566243,7 7	-12458,32	101906,58	-2,61	21,95
Китай	71016,45	83143,30	83205,49	86234,05	125831,9 5	3028,56	39597,90	3,64	45,92
Німеччина	61932,95	74339,89	71986,77	73914,90	113248,7 5	1928,13	39333,85	2,68	53,22
Польща	52849,45	63580,17	63572,73	67281,51	75499,17	3708,78	8217,66	5,83	12,21
Білорусь	35508,23	44017,04	43005,09	50224,23	62915,97	7219,14	12691,75	16,7 9	25,27
США	25598,95	31301,01	30851,47	29376,43	50332,78	-1475,04	20956,35	-4,78	71,34
Італія	17341,23	22497,60	22437,44	20847,79	37749,58	-1589,64	16901,79	-7,08	81,07
Туреччина	16515,45	21519,44	23372,33	21795,42	37749,58	-1576,91	15954,17	-6,75	73,20
Угорщина	13212,36	18584,97	21502,54	19900,17	25166,39	-1602,38	5266,22	-7,45	26,46
Франція	12386,59	17606,82	15893,18	18004,91	25166,39	2111,73	7161,48	13,2 9	39,78
Азербайджан	10735,04	16628,66	14023,40	13266,78	25166,39	-756,62	11899,61	-5,40	89,69
Нідерланди	9909,27	14672,35	12153,61	13266,78	25166,39	1113,17	11899,61	9,16	89,69
Англія	9083,50	12716,03	11218,72	12319,15	25166,39	1100,43	12847,24	9,81	104,29
Японія	8257,73	11737,88	12153,61	14214,40	25166,39	2060,79	10951,99	16,9 6	77,05
Корея	7431,95	10759,72	11218,72	15162,03	12583,19	3943,31	-2578,84	35,1 5	-17,01
Казахстан	6606,18	8803,41	11686,16	17057,28	12583,19	5371,12	-4474,09	45,9 6	-26,23
Чехія	13212,36	7825,25	9816,38	10423,90	12583,19	607,52	2159,30	6,19	20,71

Виходячи із табл. 3.7, можна дійти висновку, що найбільшим імпортером досліджуваного підприємства у 2015 році була Румунія, частка

імпорту склала 45%, частка імпорту з Китаю становила 10%, а частка імпорту з Німеччини склала 9%.

Товарна структура імпорту на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр. наведена в табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Товарна структура імпорту на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2013 – 2017 рр.,
тис. грн.

Показник	2013	2014	2015	2016	2017	абсолютне відхилення, (+, -)		відносне відхилення, %	
						2016	2017	2016	2017
Висівки пшеничні	102395,81	122269,56	117796,54	118927,18	156534,94	1130,64	37607,77	0,96	31,62
Горох	101570,04	121780,48	114991,86	118927,18	155150,79	3935,32	36223,62	3,42	30,46
Гречка	94963,86	120313,25	110317,39	116084,30	145335,90	5766,90	29251,60	5,23	25,20
Жито	92486,54	118356,94	105642,93	111819,98	131620,22	6177,05	19800,24	5,85	17,71
Кукурудза	91660,77	103684,59	106577,82	109924,72	127341,93	3346,90	17417,21	3,14	15,84
Льон	87531,90	106619,06	95359,10	102343,71	114758,74	6984,60	12415,03	7,32	12,13
Олія	85054,59	105640,90	94424,21	100448,45	118911,19	6024,24	18462,74	6,38	18,38
Соева олія	84228,81	102706,43	97509,36	99785,11	117401,21	2275,76	17616,09	2,33	17,65
Соя	85880,36	76785,28	92273,95	69366,29	191264,56	-22907,66	121898,27	-24,83	175,73

Отже, в цілому по підприємству найбільший обсяг імпорتنих операцій становив за наступними товарними групами - висівки пшеничні, горох.

Прогноз імпорту на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2018 – 2020 рр. наведений в табл. 3.9.

Таблиця 3.9

Прогноз імпорту на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» у 2018 – 2020 рр., тис.
грн.

Показник	2017	2018	2019	2020	абсолютне відхилення, (+, -)		
					2018	2019	2020
абсолютний ефект від імпорту	23027,25	25584,36	28425,44	31582,01	2557,12	2841,08	3156,57
імпортні доходи	1281346,74	1423637,01	1581728,26	1757375,13	142290,28	158091,25	175646,87
імпортні витрати (собівартість + інші витрати пов'язані з експортом)	1258319,49	1398052,65	1553302,82	1725793,12	139733,16	155250,17	172490,30

Отже, в цілому по підприємству абсолютний ефект від імпорту у 2018 році порівняно з 2017 роком зростає на 2557 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком на 2841 тис. грн., у 2020 році порівняно з 2019 роком на 3156 тис. грн.

Висновки до розділу 3

Результати проведеного дослідження сучасного стану та удосконалення контролю і економічного аналізу імпорتنих операцій підприємства дали підставу зробити наступні висновки:

1. При визначенні економічної ефективності імпорتنі діяльності підприємства доцільно виділити дві групи: показники ефективності імпорту товарів виробничого призначення; показники ефективності імпорту товарів народного споживання. Контроль обліку імпорتنих операцій в основному проводиться за такими напрямками: перевірка договірної документації та дотримання строків виконання договорів; перевірка даних аналітичного та синтетичного обліку; достовірність відображення в документах; правильність відображення операцій у статистичній та бухгалтерській звітності; правильність проведення та відображення в обліку результатів інвентаризації розрахунків з покупцями; зустрічна перевірка підприємства покупця та постачальника; перевірка даних бухгалтерського й оперативного обліку; причини виникнення простроченої заборгованості; установлення правильності паралельного обліку курсових різниць, які виникають під час здійснення операції, та в результаті перерахунку сум господарських операцій на останнє число звітного періоду; дотримання підприємством законодавства щодо безготівкових розрахунків в іноземній валюті. Джерелами інформації для контролю імпорتنих операцій є: законодавчі акти та нормативно-правові документи, які регулюють відносини імпортерів з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, банківськими установами, державними органами; митна документація, технічна документація (технічний паспорт машин і обладнання) контракти, арбітражна документація; договірна та організаційно-розпорядча документація; товарно-супровідна документація (сертифікат про якість товару), специфікація, пакувальний лист, комплектувальна відомість, транспортна, експедиторська і страхова документація; виробничо-фінансові

плани, бізнес-плани; складська документація, рахунок-фактура, ліцензія (якщо товар є ліцензійним); дані оперативного обліку та звітності; банківська документація, заява на перевезення валюти, документи щодо недостач і псування товару.

2. Контроль імпорتنих операцій на підприємстві доцільно розділити на наступні етапи: контроль правових аспектів ведення зовнішньоекономічної діяльності; контроль імпорتنих операцій; контроль придбання та продажу іноземної валюти; контроль інших операцій у зовнішньоекономічній діяльності.

3. Накладні витрати на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» на протязі досліджуваного періоду мають тенденцію до зростання, що свідчить про збільшення імпорتنих операцій підприємства у 2017 році порівно з 2013 роком. Витрати на імпорт на протязі досліджуваного періоду зростали, відбулося незначне їх зниження лише у 2015 році порівняно з 2016 роком на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО». Виручка від здійснення імпоротної діяльності на протязі досліджуваного періоду на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» мала тенденцію до зростання, тільки в 2015 році порівняно з 2014 роком виручка від здійснення імпорتنих операцій зменшилась. Прибуток від здійснення імпоротної діяльності на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» на протязі досліджуваного періоду зростав, у 2013 році становив 12 386 тис. грн., у 2017 році 23027 тис. грн., тобто на протязі 2013 – 2017 рр. прибуток від здійснення імпоротної діяльності зріс на 85,90%. За рахунок збільшення прибутку у 2017 році від імпорتنих операцій на 6539 тис. грн., ефективність зовнішньоекономічної діяльності збільшиться на 0,69%, за рахунок збільшення витрат на імпорتنу діяльність на 310693 тис. грн., ефективність зовнішньоекономічної діяльності зменшиться на 0,6%. Рентабельність здійснення зовнішньоекономічної діяльності на протязі 2013 – 2017 рр. зростала, так у 2013 році вона становила 1,50%, у 2017 році 1,83%, а отже, в цілому рентабельність зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» зросла на 0,33%, що свідчить про суттєве підвищення ефективності зовнішньоекономічної

діяльності підприємства. Найбільшим імпортером досліджуваного підприємства у 2015 році була Румунія, частка імпорту склала 45%, частка імпорту з Китаю становила 10%, а частка імпорту з Німеччини склала 9%. В цілому по підприємству найбільший обсяг імпортних операцій становив за наступними товарними групами - висівки пшеничні, горох. В цілому по підприємству абсолютний ефект від імпорту у 2018 році порівняно з 2017 роком зростає на 2557 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком на 2841 тис. грн., у 2020 році порівняно з 2019 роком на 3156 тис. грн.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій дали підставу зробити наступні висновки:

1. Імпортна операція передбачає сукупність взаємопов'язаних дій, що здійснює суб'єкт однієї країни шляхом одноразової купівлі продукції у резидента іншої країни для подальшого використання або реалізації з метою отримання прибутків та є основним складовим елементом імпоротної діяльності. Здійснення імпоротної діяльності підприємства не можливе без фактичного перетину митного кордону країни-імпортера, наслідком чого є належним чином оформлена вантажно-митна декларація.

2. Основною метою нормативно-правового регулювання обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій ТОВ «Фалькон-Агро» є встановлення єдиних для всіх підприємств правил його ведення, які гарантують і захищають інтереси користувачів фінансової звітності і визначення перспектив та основних напрямків удосконалення його з урахуванням загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів і стандартів. Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування бухгалтерського обліку, як і практика використання нормативно-законодавчої бази управлінського обліку, засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше.

3. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «Фалькон-Агро», основним видом діяльності підприємства є оптова реалізації соєвої олії і шрот. Компанія зарекомендувала себе на українському і міжнародному ринках як відповідальний і надійний партнер. ТОВ «Фалькон-Агро» імпортує

на постійній основі насіння культурної сої з якої потім виробляє соєве масло і шроти. Умови поставки насіння культурної сої: самовивіз FCA. Авто доставка DAP м. Кропивницький.

Згідно затвердженої облікової політики базове підприємство використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері.

Бухгалтерія здійснює контроль за раціональним та економічним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів.

Аналітична робота, яка проводиться на підприємстві спрямована на підвищення ефективності їх діяльності, оптимізацію рівня фінансової самодостатності, зростання конкурентоспроможності. Як показує проведений горизонтальний аналіз показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр. при збільшенні чистого доходу від реалізації товарів з 2357962 тис. грн. в 2013 році до 3230939 тис. грн. в 2017 році показник «чистий прибуток» навпаки зменшився, це свідчить про зменшення ефективності управління витратами підприємства.

За даними вертикального аналізу показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Фалькон-Агро» собівартість реалізації складає в 2017 році 87,60%, що більше проти 2016 року на 0,23%, тому економічним службам підприємства необхідно вжити заходів з посилення контролю за витратами підприємства. Частка фінансового результату від операційної діяльності досить низька та має тенденцію до зменшення з 7,28% в 2016 році до 4,60% в 2017 році. Це пов'язано зі збільшенням частки витрат на збут та інших операційних витрат, тому керівництву підприємства треба вжити заходів для зменшення цих статей витрат хоча би до рівня 2016 року. Частка чистого прибутку ТОВ «Фалькон-Агро» зменшилась в 2017 році проти 2016 року на 1,96%, що свідчить про незначне зниження прибутковості підприємства.

Проведений аналіз показників фінансового стану ТОВ «Фалькон-Агро» свідчить про достатньо стійке фінансове становище підприємства,

оскільки підприємство може здійснювати платежі передусім за рахунок власних коштів.

4. Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено, що керівник підприємства несе відповідальність за організацію робіт на підприємстві таким чином, щоб всі господарські операції, які відбуваються в межах комерційної, фінансово-господарської діяльності підприємства, були задокументовані. Документування є першим етапом бухгалтерського обліку, тому від його якості, достовірності, повноти та оперативності залежить наступний процес обліку. Передумовою здійснення імпорتنих операцій в ТОВ «Фалькон-Агро» є проведення переговорів з іноземним контрагентом та укладання імпортного контракту (договору). Від умов зазначених у контракті залежить ведення бухгалтерського обліку імпорتنих операцій. Основними документами первинного обліку даних операцій в ТОВ «Фалькон-Агро», крім договору є рахунок-фактура та вантажно-митна декларація (ВМД). Важливою передумовою організації бухгалтерського обліку імпорتنих операцій на підприємстві є розробка та затвердження графіку документообігу.

Синтетичний облік імпорتنих товарів на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро» відображається з моменту їх одержання за купівельними або продажними цінами. При перетині митного кордону України або при прийманні товару на складі підприємства облікова ціна на товар збільшується на суму накладних витрат, понесених за кордоном, і на суму сплачених зборів, мита і податків. Для обліку розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками за одержану від них продукцію (товари, роботи, послуги) в ТОВ «Фалькон-Агро» призначено субрахунок 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками». При оплаті імпортної поставки грошовими коштами у наступному звітному періоді цей рахунок є монетарною статтею, у зв'язку з чим в обліку визначають курсові різниці на дату балансу та на дату здійснення операції. За умови зростання курсу іноземної валюти така курсова різниця відображається на рахунку 945

«Втрати від операційної курсової різниці», а за умови зменшення курсу іноземної валюти, в якій обліковується заборгованість – на рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці», з подальшим відображенням у складі фінансових результатів на рахунку 791 «Результат операційної діяльності». Аналітичний облік розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками на підприємстві здійснюють за кожним контрагентом та видом валюти. Таким чином, практика підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» щодо документального оформлення та методики обліку імпорتنих операцій відповідає нормативній базі.

5. Стратегія розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства, насамперед, залежить від структури системи управління, визначених пріоритетних цілей адміністрації, рівня професіоналізму працівників, облікової інформації. Правильно визначені стратегічні орієнтири дозволяють передбачати і враховувати можливі ризики від провадження імпорتنих операцій. Тому оцінювання стану й окреслення можливих перспектив покращення обліку імпорتنих операцій торговельного підприємства ТОВ «Фалькон-Агро» в системі управлінських рішень вважаємо актуальним напрямом дослідження, оскільки запорукою його фінансової стабільності є достовірність показників обліку та своєчасність реєстрації імпорتنих операцій. В ТОВ «Фалькон-Агро» впроваджено управлінський облік, як засіб стратегічного управління імпортними операціями підприємства за розрахунками з іноземними постачальниками та підрядниками.

6. В роботі було розглянуто особливості оподаткування імпорتنих операцій. Щодо податку на прибуток, то починаючи з 01.01.2015 р. згідно з пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової

звітності, на різниці, які виникають згідно з положеннями розділу III «Податок на прибуток підприємств» цього Кодексу. При здійсненні імпорту товарів (робіт, послуг) у ТОВ «Фалькон-Агро», як резидента-покупця можуть виникнути різниці, визначені у розділі III Податкового кодексу, на які підприємство повинно збільшити фінансовий результат до оподаткування. Щодо податку на додану вартість, то відповідно до пп. «в» п. 185.1 ст. 185 Податкового кодексу об'єктом оподаткування є, зокрема, операції платників податку з ввезення товарів на митну територію України. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення товарів на митну територію України є дата подання митної декларації для митного оформлення (п. 187.8 ст. 187 Податкового кодексу). Для операцій із ввезення на митну територію України товарів датою віднесення сум податку до податкового кредиту є дата сплати податку за податковими зобов'язаннями згідно з цим пунктом (п. 198.2 ст. 198 ПКУ). Оподаткування імпортних операцій на підприємстві ТОВ «Фалькон-Агро» відповідно нормативній базі.

7. Організація обліку імпортних операцій підприємства сьогодні вже неможлива без застосування сучасних інформаційних систем. При використанні різних комп'ютерних програмних систем для отримання зведеної інформації найкращою можна вважати програму, що дозволяє вказати користувачу той рівень ієрархії аналітичних рахунків конкретного рахунку, починаючи з якого програма повинна одержувати розгорнуте сальдо. При багаторівневій побудові аналітичного обліку імпортних операцій доцільно мати розгорнуте сальдо на рівні рахунку або субрахунку, але не на рівні певного контрагента. У будь-якому випадку визначення рівня, на якому необхідно мати розгорнуте сальдо, справа конкретного бухгалтера. Комп'ютерна програма повинна мати можливість налагодження розрахунку згідно потреб користувача. ТОВ «Фалькон-Агро» для автоматизації бухгалтерського обліку в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.2».

8. При визначенні економічної ефективності імпортової діяльності підприємства доцільно виділити дві групи: показники ефективності імпорту товарів виробничого призначення; показники ефективності імпорту товарів народного споживання. Контроль обліку імпортованих операцій в основному проводиться за такими напрямками: перевірка договірної документації та дотримання строків виконання договорів; перевірка даних аналітичного та синтетичного обліку; дотримання показників якості продукції; достовірність відображення в документах кількості; правильність відображення операцій у статистичній та бухгалтерській звітності; правильність проведення та відображення в обліку результатів інвентаризації розрахунків з покупцями; зустрічна перевірка підприємства покупця та постачальника; перевірка даних бухгалтерського й оперативного обліку; причини виникнення простроченої заборгованості; установлення правильності паралельного обліку курсових різниць, які виникають під час здійснення операцій, та в результаті перерахунку сум господарських операцій на останнє число звітного періоду; дотримання підприємством законодавства щодо безготівкових розрахунків в іноземній валюті. Джерелами інформації для контролю імпортованих операцій є: законодавчі акти та нормативно-правові документи, які регулюють відносини імпортерів з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, банківськими установами, державними органами; митна документація, технічна документація (технічний паспорт машин і обладнання) контракти, арбітражна документація; договірна та організаційно-розпорядча документація; товарно-супровідна документація (сертифікат про якість товару), специфікація, пакувальний лист, комплектувальна відомість, транспортна, експедиторська і страхова документація; виробничо-фінансові плани, бізнес-плани; складська документація, рахунок-фактура, ліцензія (якщо товар є ліцензійним); дані оперативного обліку та звітності; банківська документація, заява на перевезення валюти, документи щодо недостач і псування товару.

9. Контроль імпорتنих операцій на підприємстві доцільно розділити на наступні етапи: контроль правових аспектів ведення зовнішньоекономічної діяльності; контроль імпорتنих операцій; контроль придбання та продажу іноземної валюти; контроль інших операцій у зовнішньоекономічної діяльності.

10. Накладні витрати на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» на протязі досліджуваного періоду мають тенденцію до зростання, що свідчить про збільшення імпорتنих операцій підприємства у 2017 році порівно з 2013 роком. Витрати ні імпорт на протязі досліджуваного періоду зростали, відбулося незначне їх зниження лише у 2017 році порівняно з 2016 роком на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО». Виручка від здійснення імпоротної діяльності на протязі досліджуваного періоду на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» мала тенденцію до зростання, тільки в 2017 році порівняно з 2016 роком виручка від здійснення імпорتنих операцій зменшилась. Прибуток від здійснення імпоротної діяльності на ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» на протязі досліджуваного періоду зростав, у 2013 році становив 5 676 тис. грн., у 2017 році 9 800 тис. грн. Рентабельність здійснення зовнішньоекономічної діяльності на протязі 2013 – 2017 рр. зростала, так у 2013 році вона становила 28,49%, у 2017 році 48,95%, а отже, в цілому рентабельність зовнішньоекономічної діяльності ТОВ «ФАЛЬКОН-АГРО» зросла на 20,46%, що свідчить про суттєве підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Найбільшим імпортером досліджуваного підприємства у 2015 році була Румунія, частка імпорту склала 45%, частка імпорту з Китаю становила 10%, а частка імпорту з Німеччини склала 9%. В цілому по підприємству найбільший обсяг імпорتنих операцій становив за наступними товарними групами - висівки пшеничні, горох. В цілому по підприємству абсолютний ефект від імпорту у 2018 році порівняно з 2017 роком зросте на 2557 тис. грн., у 2019 році порівняно з 2018 роком на 2841 тис. грн., у 2020 році порівняно з 2019 роком на 3156 тис. грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П.Й. Управлінський облік: 2-ге вид. Навчальний посібник / П.Й. Атамас. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
2. Атамас П.Й. Фінансовий облік: практикум: навч. посібник / за ред. П.Й. Атамаса. – К.: Центр учб. л-ри, 2013. – 444 с.
3. Бабіч І.І. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посібн. / І.І. Бабіч. – Луцьк : Луцького НТУ, 2014. – 216 с.
4. Баранова А. О. Методика аудиту експортно-імпортних операцій / А. О. Баранова, З. О. Макеева // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2013. - Вип. 1(2). - С. 3-11.
5. Болдуєв М.В. Удосконалення елементів системи внутрішнього контролю суб'єктів господарювання / М.В. Болдуєв // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2015. – № 3. – С. 75–82.
6. Бугас Н. В. Розвиток можливостей застосування адміністративних інструментів коригування митної вартості при здійсненні експортно-імпортних операцій / Н. В. Бугас, Г. О. Герасименко // Економічний простір. - 2015. - № 103. - С. 147-155.
7. Бужак Ю. С. Класифікація факторів впливу на функціонування системи оподаткування імпортних операцій в Україні / Ю. С. Бужак // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 6(4). - С. 183-187.
8. Вербовецька С. Г. Формування центрів відповідальності в системі бюджетування / С. Г. Вербовецька // Вісник Хмельницького національного університету. – 2016. – Т. 3, № 3. – С. 46 – 49.
9. Владичин М.Б. Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності торговельних підприємств: стан і перспективи покращення / М.Б. Владичин, Н.С. Струк // БІЗНЕСІНФОРМ. - № 7. - 2015. - С. 35-41.
10. Гладій І. О. Теоретичні та методичні аспекти аналізу та оцінки ефективності експортно-імпортних операцій / І.О. Гладій, Н.О.

- Лукіяничук // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2015. - Вип. 1. - С. 139-145.
11. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. / С.Ф.Голов. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.
 12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
 13. Гура Н.О. Інформаційні системи і технології в обліку: [навчальний комп'ютерний практикум] / Укладачі Н.О. Гура, І.А. Дерун. - Харків: Видавець Савчук О.О., 2015. – 56 с.
 14. Гуцаленко Л.В. Внутрішньогосподарський контроль: навчальний посібник /Л.В. Гуцаленко, М.М. Коцупатрий, У.О. Марчук.-К.:ЦУЛ, 2014. – 496 с.
 15. Давидов Г.М. Облікова політика: навч. посіб. / Г.М. Давидов, В.М. Савченко, О.В. Пальчук, та ін.; за заг. ред. Г.М. Давидова. 2-ге вид., перероб. і доп. - Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. - 362 с.
 16. Дорош Н.І. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку / Н.І. Дорош. - Збірник наукових праць «Економіка. Менеджмент. Бізнес». – Київ: ДУТ. – 2015. – Випуск 1(11). - С. 93-97.
 17. Жиглей І. В. Бухгалтерський облік експортно-імпортних операцій за контрактами, що містять валютно-цінові застереження: методичний аспект / І. В. Жиглей // Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки. - 2014. - Вип. 26. - С. 338-344.
 18. Жураковская Е. Імпортні операції: контроль, облік та оподаткування / Е. Жураковская [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uteka.ua/publication/Importnye-operacii-kontrol-uchet-i-alogooblozhenie>
 19. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 15.05.2003 року №762-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
 20. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>

21. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 року №959-XII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
22. Закон України «Про Митний тариф України» від 19.09.2013 року № 584-VII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
23. Зінь Е. А. Основи зовнішньоекономічної діяльності [підручник] / Е. А. Зінь, Н. С. Дука. — К.: Кондор, 2009. — 432 с.
24. Інструкція з використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 30.10.1999 року № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
25. Калниш Д. О. Теоретико-правові засади адміністративно-правового регулювання здійснення експортно-імпортних операцій в Україні / Д. О. Калниш // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. - 2017. - № 4. - С. 69-74.
26. Кириченко О. М. Удосконалення організацією імпортних операцій в міжнародній діяльності фірми / О. М. Кириченко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2017. - № 7-8. - С. 71-76.
27. Коблянська Г. Ю. Основні напрями здійснення аудиту імпортних операцій / Г. Ю. Коблянська // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2014. - № 2. - С. 208–211.
28. Коблянська Г. Ю. Теоретичні і практичні аспекти аудиту імпортних операцій / Г.Ю. Коблянська // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2013. - № 2. - С. 259-262.
29. Козик В.В. Зовнішньоекономічні операції і контракти: [навч. посіб.] / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Я.С. Карп'як, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
30. Кононенко Я. В. Ефективність імпортних операцій на прикладі АТ "ЕФЕКТ" / Я. В. Кононенко // Науковий вісник [Буковинського

- державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки. - 2014. - Вип. 27. - С. 168-174
- 31.** Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
- 32.** Корінько М.Д. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студентів ВНЗ/ М.Д. Корінько, Г.Б. Титаренко, В.П. Карев, Н.М. Цветкова, В.П. Пантелеєв, О.І. Пилипенко, М.Г. Левочко: За ред. М.Д. Корінько. ДКСУ, ДАСОА.-К:ДП: «Інформ.-аналіт.Агенство», 2014. – 459 с.
- 33.** Крупка Я.Д. Фінансовий облік: [підруч.] /Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.Я. Микитюк [та ін.]. - 2-е вид, доп. і перероб. - К.:Кондор-Видавництво, 2013. - 551с.
- 34.** Ловінська Л.Г. Нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності : [монографія] / Л.Г. Ловінська, О.О. Канцуров, В.Г. Швець, Б.А. Засадний, Т.Г. Мельник; ред.: Л.Г. Ловінська; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". - К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2013. - 293 с.
- 35.** Мельник О.Г. Імпортна діяльність підприємств як об'єкт етіологічної діагностики /О.Г. Мельник, М.Я. Нагірна // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2013. - № 778. - С. 173-179.
- 36.** Мельник Т.Г. Бухгалтерський облік: практикум: Навчальний посібник. / Т.Г. Мельник. - К.: Кондор, 2013. - 425с.
- 37.** Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку, наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2000 року № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 38.** Митний кодекс України від 13.03.2012 року № 4495-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
- 39.** Мних Є.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш . – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010 . – 412 с.

- 40.Назаренко З.В. Організація обліку експортно-імпортних операцій на підприємстві / З.В. Назаренко [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=68108>
- 41.Нападовська Л.В. Управлінський облік : підручник / Л.В. Нападовська. – К., 2010. – 648 с.
- 42.Нападовська Л.В. Фінансовий облік: [підруч.] /Л.В. Нападовська, А.В. Алексєєва, О.А. Бакурова [та ін.]; за заг. ред. Л.В. Нападовської. - К.:КНТЕУ, 2013. – 700 с.
- 43.Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>.
- 44.Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: [підручник] / В.Є. Новицький. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
- 45.Оляднічук Н. В. Облік експортно-імпортних операцій / Н. В. Оляднічук, О. Д. Підлубна // Облік і фінанси. - 2017. - № 1. - С. 48-56.
- 46.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
- 47.П'янова О. В. Валютне регулювання експортних та імпортних операцій суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в контексті антикризових заходів / О. В. П'янова. // Ефективна економіка. - 2016. - № 11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5277>
- 48.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу і зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 року № 1591 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 49.Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.

- 50.** Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 року № 193 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
- 51.** Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 «Запаси», наказ Міністерством Фінансів України від 20.10.1999 року №246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
- 52.** Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 року № 88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 53.** Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 54.** Про застосування норм податкового законодавства щодо трансфертного ціноутворення, лист ДФС України від 14.04.2016 р. № 13362/7/99-99-19-02-02-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>
- 55.** Про затвердження переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України, розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 р. № 977-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 56.** Прокопишин О. С. Податок на додану вартість: особливості оподаткування та обліку в експортно-імпорتنих операціях / О. С. Прокопишин // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2014. - № 4(1). - С. 72-75.
- 57.** Решетняк К. Е. Експортно-імпорتنі операції як основа зовнішньоекономічної діяльності підприємства / К. Е. Решетняк // Управління розвитком. – 2015. – №3(124). – С.30–32.
- 58.** Савченко А. Г. Макроекономіка: [навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц.] / А. Г. Савченко. - К.: КНЕУ. — 1999. — 120 с.

59. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік: навчальний посібник /І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська. - К.:ЦУЛ, 2013. – 688 с.
60. Сало І.В. Контроль у системі управління: монографія /І.В. Сало. - Суми:ПП Кубраков С.Г., 2013. – 166 с.
61. Склабінська А.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / А.І. Склабінська, С.А. Дrajниця, Л.Д. Федорук; [за заг. ред. М.П. Войнаренка]. -Львів: Новий Світ-2000, 2013. – 342 с.
62. Скрипчук П. М. Наукові аспекти експортно-імпортних операцій агропромислового комплексу України / П. М. Скрипчук, К. М. Федина, К. В. Павлов // Збалансоване природокористування. - 2018. - № 1. - С. 76-82.
63. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: монографія / Т.М. Сльозко. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 303 с.
64. Сметанко О.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: [навч. посіб.] /О.В. Сметанко, І.С. Шарапова, В.О.Горбачьов, Н.В. Бурдюг, Г.С. Коваленко, О.С. Сорокіна; [за ред.. О.В. Сметанко]. - К.: ЦУЛ, 2013. - 456 с.
65. Смірнова І. В. Методичні підходи до формування облікової політики імпортних операцій / І. В. Смірнова, Н. В. Смірнова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2017. - Вип. 31. - С. 197-208.
66. Сотченко Є. Методичні підходи до сутності міжнародних розрахунків по імпортних та експортних операціях у системі розрахункових відносин України / Є. Сотченко // Галицький економічний вісник. - 2015. - № 1. - С. 32-39.
67. Товкун І. М. Особливості законодавчого регулювання експортно-імпортних операцій / І. М. Товкун // Право та інновації. - 2015. - № 1. - С. 69-74.

- 68.Тринька Л.Я. Економічний аналіз: [навч.-метод. посіб.] /Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська (Іванчук). - К.:Алерта, 2013. – 568 с.
- 69.Трифонов О. Д. Аналіз впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на зовнішньоекономічну діяльність України, шляхом дослідження експортно-імпортних операцій / О. Д. Трифонов, Є. С. Дорошкевич. // Ефективна економіка. - 2017. - № 6. [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5647>
- 70.Тюріна Н. М. Основи зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посібник] / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 408 с.
- 71.Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підручник, – 7- е вид. / Б.Ф. Усач – К.:Знання-Прес, 2011. – 263 с.
- 72.Федькевич Н.В. Облік імпортних операцій / Н.В. Федькевич. – Вісник ЖДТУ, 2015. – №3(33). – С. 223-234
- 73.Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
- 74.Шкурупій О. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: [навч. посібник] / О. В. Шкурупій, В. В. Гончаренко, І. А. Артеменко. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.
- 75.Шубіна С.В. Фінансовий аналіз. Практикум: [навч. посіб.] /С.В. Шубіна, О.Ю. Мірошник, В.О. Швадченко. - К.:ЦУЛ, 2013. - 296 с.
- 76.Щодо визначення дати проведення контрольованої операції, лист ДФС України від 24.05.2016 р. № 11226/6/99-99-15-02-02-15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>
- 77.Щодо визнання операції контрольованою у разі переходу права власності на товар після вилучення держави з переліку держав (територій), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України, лист ДФС України від 08.04.2016 р. № 7861/6/99-99-19-02-02-15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>

78.Щодо оподаткування операцій з придбання товарів у нерезидента за межами митної території комісіонером-резидентом для постачання іншому нерезиденту, лист ДФС України від 04.03.2016 р. № 4921/6/99-99-19-02-02-15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>

79.Щодо періоду відображення у податковій звітності з ПДВ сум ПДВ, сплачених при митному оформленні товарів, лист ДФС України від 28.10.2015 р. № 22718/6/99-99-19-03-02-15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Обсяг імпорту товарів, послуг підприємствами України за країнами світу за 2012- 2016 рр., млн. дол. США [46]

Рік	Обсяг імпорту, всього	В т.ч. за країнами світу					
		Країни СНД	Країни ЄС	Азія	Африка	Америка	Австралія і Океанія
2012	84717,6	34497,2	26237,2	17140,5	851,3	4446,7	195,7
2013	76986,8	27941,6	27046,5	15237,3	749,8	4339,9	93,7
2014	54428,7	17276,9	21069,1	10848,3	679,9	3021,5	182,2
2015	37516,4	10485,5	15330,2	7235,8	601,7	2336,6	169,6
2016	39249,8	8565,4	17140,8	8920,5	553,9	2594,8	120,6

ДОДАТОК Б

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Об'єктом дослідження в роботі обрано підприємство ТОВ «Фалькон-Агро», яке згідно Статуту та Установчого Договору, створене у відповідності із Господарським кодексом України, шляхом об'єднання майна Учасників.

Адреса підприємства: 04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.

Основним видом діяльності ТОВ «Фалькон-Агро» відповідно КВЕД є: 46.33. Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами.

Основним напрямком діяльності компанії є виробництво і торгівля соєвим маслом і шротом. На сьогоднішній день компанія «Фалькон-Агро» входить в число великих виробників і експортерів соєвого масла і шроту.

Підприємство здійснює поставки своєї продукції в країни Азії, Європи, Африки та Близького Сходу, а також щорічно розширюємо географію країн-покупців. Компанія зарекомендувала себе на українському і міжнародному ринках як відповідальний і надійний партнер.

Головна мета, з якою було створено товариство, одержання прибутку для задоволення соціально-економічних потреб акціонерів та трудового колективу, здійснення виробничої та комерційної діяльності з метою задоволення суспільних потреб у реалізації олії та шроту та іншій діяльності шляхом найбільш ефективного використання майна та інших ресурсів. Джерелом формування майна товариства є грошові та майнові внески учасників.

Таблиця Б.1

Динаміка показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр., тис.грн.

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2357962	2636519	2433596	2442296	3230939	278557	-202923	8700	788643	11,81	-7,70	0,36	32,29
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2142916	2321934	2158050	2133870	2830446	179018	-163884	-24180	696576	8,35	-7,06	-1,12	32,64
Валовий прибуток	215046	314585	275546	308426	400493	99539	-39039	32880	92067	46,29	-12,41	11,93	29,85
Інші операційні доходи	48979	49091	49330	114990	243752	112	239	65660	128762	0,23	0,49	133,10	111,98
Адміністративні витрати	27410	32352	30162	61834	63441	4942	-2190	31672	1607	18,03	-6,77	105,01	2,60
Витрати на збут	100753	150085	150808	144375	236340	49332	723	-6433	91965	48,96	0,48	-4,27	63,70

Продовження табл.Б.1

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Інші операційні витрати	35940	66609	56343	39465	195919	30669	-10266	-16878	156454	85,33	-15,41	-29,96	396,44
Фінансовий результат від операційної діяльності	99922	114630	87563	177742	148545	14708	-27067	90179	-29197	14,72	-23,61	102,99	-16,43
Інші доходи	0	0	0	4262	0	0	0	4262	-4262	0,00	0,00	100,00	-100,00
Фінансові витрати	54713	60436	51125	40542	29805	5723	-9311	-10583	-10737	10,46	-15,41	-20,70	-26,48
Інші витрати	33	123	246	4672	36	90	123	4426	-4636	272,73	100,00	1799,19	-99,23
Фінансовий результат до оподаткування	45177	54071	36192	136790	118704	8894	-17879	100598	-18086	19,69	-33,07	277,96	-13,22
Витрати з податку на прибуток	13988	14226	18452	15582	21896	238	4226	-2870	6314	1,70	29,71	-15,55	40,52
Чистий фінансовий результат	31188	39845	17740	121208	96808	8657	-22105	103468	-24400	27,76	-55,48	583,25	-20,13

Таблиця Б.2

Динаміка показників балансу ТОВ «Фалькон-Агро» за 2013-2017рр., тис.грн.

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Нематеріальні активи	510	733	1045	915	1699	223	312	-130	784	43,73	42,56	-12,44	85,68
Незавершені капітальні інвестиції	3004	291	404	137	5799	-2713	113	-267	5662	-90,31	38,83	-66,09	4132,85
Основні засоби	53121	58665	67929	60114	61208	5544	9264	-7815	1094	10,44	15,79	-11,50	1,82
Інші фінансові інвестиції	0	0	121	121	121	0	121	0	0	0,00	100,00	0,00	0,00
Відстрочені податкові активи	133	3820	292	464	0	3687	-3528	172	-464	2772,18	-92,36	58,90	-100,00
Всього необоротні активи	56768	63549	69791	61751	68827	6781	6242	-8040	7076	11,95	9,82	-11,52	11,46
Виробничі запаси	10447	11757	9721	9143	8957	1310	-2036	-578	-186	12,54	-17,32	-5,95	-2,03
Товари	501470	581673	560130	456059	626151	80203	-21543	-104071	170092	15,99	-3,70	-18,58	37,30
Дебіторська заборгованість за товари, послуги	113622	95602	106053	107243	121747	-18020	10451	1190	14504	-15,86	10,93	1,12	13,52

Продовження табл.Б.1

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	36290	25705	69294	380128	160650	-10585	43589	310834	-219478	-29,17	169,57	448,57	-57,74
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	24617	466	6000	10630	2	-24151	5534	4630	-10628	-98,11	1187,55	77,17	-99,98
Інша поточна дебіторська заборгованість	10523	7053	7297	12351	21550	-3470	244	5054	9199	-32,98	3,46	69,26	74,48
Гроші та їх еквіваленти	74592	110862	130324	164194	200331	36270	19462	33870	36137	48,62	17,56	25,99	22,01
Витрати майбутніх періодів	466	370	248	82	371	-96	-122	-166	289	-20,60	-32,97	-66,94	352,44
Інші оборотні активи	16663	13489	8120	5209	51383	-3174	-5369	-2911	46174	-19,05	-39,80	-35,85	886,43
Всього оборотні	788690	846977	897187	1145039	1191142	58287	50210	247852	46103	7,39	5,93	27,63	4,03

активи													
--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Продовження табл.Б.1

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Всього майна	845458	910526	966978	1206790	1259969	65068	56452	239812	53179	7,70	6,20	24,80	4,41
Зареєстрований капітал	320030	320030	320030	320030	320030	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Додатковий капітал	0	5	4	2	1	5	-1	-2	-1	100,00	-20,00	-50,00	-50,00
Резервний капітал	4356	6348	7235	13295	18136	1992	887	6060	4841	45,73	13,97	83,76	36,41
Нерозподілений прибуток	72760	106659	107112	222260	284227	33899	453	115148	61967	46,59	0,42	107,50	27,88
Всього власний капітал	397146	433042	434381	555587	622394	35896	1339	121206	66807	9,04	0,31	27,90	12,02
Довгострокові кредити банків	50395	225000	88000	0	0	174605	-137000	-88000	0	346,47	-60,89	-100,00	0,00
Інші довгострокові зобов'язання	0	62	62	62	0	62	0	0	-62	100,00	0,00	0,00	-100,00
Довгострокові забезпечення витрат пер-	0	849	416	227	118	849	-433	-189	-109	100,00	-51,00	-45,43	-48,02

соналу													
--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Продовження табл.Б.1

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Всього дов- гострокові зобов'язан- ня і за без- печення	50395	225911	88478	289	118	175516	-137433	-88189	-171	348,28	-60,84	-99,67	-59,17
Коротко- строкові кредити банків	267000	64550	217040	139000	195000	-202450	152490	-78040	56000	-75,82	236,24	-35,96	40,29
Поточна кредитор- ська забор- гованість за товари, ро- боти, пос- луги	47426	92913	110256	88421	186526	45487	17343	-21835	98105	95,91	18,67	-19,80	110,95
Поточна кредитор- ська забор- гованість за розраху- нками з бюджетом	2875	5072	938	41	4224	2197	-4134	-897	4183	76,42	-81,51	-95,63	10202,4 4

Продовження табл.Б.1

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	607	361	0	44	43	-246	-361	44	-1	-40,53	-100,00	-100,00	-2,27
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1174	752	0	86	85	-422	-752	86	-1	-35,95	-100,00	-100,00	-1,16
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	71257	73220	74035	59822	14102	1963	815	-14213	-45720	2,75	1,11	-19,20	-76,43
Поточна кредиторська заборгованість за	0	0	0	0	30000	0	0	0	30000	0,00	0,00	0,00	100,00

учасниками													
------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Продовження табл.Б.1

Показники	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Інші поточні зобов'язання	7578	14705	41850	363500	207477	7127	27145	321650	-156023	94,05	184,60	768,58	-42,92
Всього поточні зобов'язання і забезпечення	397917	251573	444119	650914	637457	-146344	192546	206795	-13457	-36,78	76,54	46,56	-2,07
Всього джерел майна	845458	910526	966978	1206790	1259969	65068	56452	239812	53179	7,70	6,20	24,80	4,41

Таблиця Б.3

**Динаміка структури показників балансу ТОВ «Фалькон-Агро»
за 2013-2017рр., тис.грн.**

Статті активів та пасивів	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Темп приросту, %			
						2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016
1	2	3	4	5	6	9	10	11	12
Нематеріальні активи	0,06	0,08	0,11	0,08	0,13	0,02	0,03	-0,03	0,05
Незавершені капітальні інвестиції	0,36	0,03	0,04	0,01	0,46	-0,33	0,01	-0,03	0,45
Основні засоби	6,28	6,44	7,02	4,98	4,86	0,16	0,58	-2,04	-0,12
Інші фінансові інвестиції	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Відстрочені податкові активи	0,02	0,42	0,03	0,04	0,00	0,40	-0,39	0,01	-0,04
Всього необоротні активи	6,71	6,98	7,22	5,12	5,46	0,27	0,24	-2,10	0,34
Виробничі запаси	1,24	1,29	1,01	0,76	0,71	0,05	-0,28	-0,25	-0,05
Товари	59,31	63,88	57,93	37,79	49,70	4,57	-5,95	-20,14	11,91
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13,44	10,50	10,97	8,89	9,66	-2,94	0,47	-2,08	0,77
Дебіторська заборгованість за розрахунками за авансами	4,29	2,82	7,17	31,50	12,75	-1,47	4,35	24,33	-18,75
Дебіторська заборгованість з	2,91	0,05	0,62	0,88	0,00	-2,86	0,57	0,26	-0,88

бюджетом									
Інша пото-чна дебіто- ська забор- гованість	1,24	0,77	0,75	1,02	1,71	-0,47	-0,02	0,27	0,69

Продовження табл.Б.2

Статті активів та пасивів	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Темп приросту, %			
						2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016
1	2	3	4	5	6	9	10	11	12
Гроші та їх еквівален- ти	8,82	12,18	13,48	13,61	15,90	3,36	1,30	0,13	2,29
Витрати майбутніх періодів	0,06	0,04	0,03	0,01	0,03	-0,02	-0,01	-0,02	0,02
Інші оборо-тні активи	1,97	1,48	0,84	0,43	4,08	-0,49	-0,64	-0,41	3,65
Всього оборотні активи	93,29	93,02	92,78	94,88	94,54	-0,27	-0,24	2,10	-0,34
Всього майна	100,00	100,00	100,0 0	100,0 0	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Зареєстро- ваний капітал	37,85	35,15	33,10	26,52	25,40	-2,70	-2,05	-6,58	-1,12
Додатко- вий капі- тал	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Резервний капітал	0,52	0,70	0,75	1,10	1,44	0,18	0,05	0,35	0,34
Нерозподі- лений прибуток	8,61	11,71	11,08	18,42	22,56	3,10	-0,63	7,34	4,14
Всього власний капітал	46,97	47,56	44,92	46,04	49,40	0,59	-2,64	1,12	3,36
Довгостро- кові кре- дити банків	5,96	24,71	9,10	0,00	0,00	18,75	- 15,61	-9,10	0,00
Інші довго- строкові зобов'я-	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	-0,01

зання									
Довгостро-кові за без-печення витрат персоналу	0,00	0,09	0,04	0,02	0,01	0,09	-0,05	-0,02	-0,01
Всього дов-гострокові зобов'язан-ня і забез-печення	5,96	24,81	9,15	0,02	0,01	18,85	-15,66	-9,13	-0,01

Продовження табл.Б.2

Статті активів та пасивів	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	Темп приросту, %			
						2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016
1	2	3	4	5	6	9	10	11	12
Короткостро-кові кредити банків	31,58	7,09	22,45	11,52	15,48	-24,49	15,36	-10,93	3,96
Поточна кре-диторська заборговані-сть за товари, роботи, пос-уги	5,61	10,20	11,40	7,33	14,80	4,59	1,20	-4,07	7,47
Поточна кре-диторська заборговані-сть за розра-хунками з бюджетом	0,34	0,56	0,10	0,00	0,34	0,22	-0,46	-0,10	0,34
Поточна кре-диторська заборговані-сть за розра-хунками зі стра-хування	0,07	0,04	0,00	0,00	0,00	-0,03	-0,04	0,00	0,00
Поточна кре-диторська заборговані-сть з оплати праці	0,14	0,08	0,00	0,01	0,01	-0,06	-0,08	0,01	0,00
Поточна кре-диторська заборговані-сть за одержа-ними аван-сами	8,43	8,04	7,66	4,96	1,12	-0,39	-0,38	-2,70	-3,84
Поточна кре-	0,00	0,00	0,00	0,00	2,38	0,00	0,00	0,00	2,38

диторська заборгованість за розрахунками з учасниками									
Інші поточні зобов'язання	0,90	1,62	4,33	30,12	16,47	0,72	2,71	25,79	- 13,65
Всього поточні зобов'язання і забезпечення	47,07	27,63	45,93	53,94	50,59	- 19,44	18,30	8,01	-3,35
Всього джерел майна	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00

ДОДАТОК В

Характеристика діючої нормативно-правової бази з обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій

Таблиця В.1

Характеристика діючої нормативно-правової бази з обліку, оподаткування і аналізу імпорتنих операцій

№ з/п	Нормативний документ	Короткий зміст	Використання в обліково-аналітичному (контрольному) процесі
1	2	3	4
1	Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Проголошуються права та обов'язки органів управління, суб'єктів підприємницької діяльності і громадян в Україні	Забезпечення діяльності підприємства
2	Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Визначаються основні засади господарювання в Україні і регулюються господарські відносини, що виникають у процесі здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання.	Встановлює правові основи господарської діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності.

3	Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Основний нормативно-правовий акт цивільного законодавства України, прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003 року. Цивільний кодекс України є кодифікованим нормативним актом яким регулюються особисті немайнові та майнові відносини, учасниками яких є фізичні та юридичні особи, Держава Україна, територіальні громади, іноземні держави та інші суб'єкти права	Використовуємо в питанні характеристики базового підприємства: регулювання немайнових та майнових відносин підприємства
4	Митний кодекс України від 13.03.2012 року № 4495-VI [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Визначає правові засади регулювання питань державної митної справи	Використовуємо в питанні обліку і оподаткування імпорتنих операцій
Продовження табл. В.1			
1	2	3	4
5	Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua .	Кодекс регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів.	Застосовуємо при розгляді системи оподаткування імпорتنих операцій базового підприємства
6	Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.91 року №959-XII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Визначає правові засади регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Використовуємо в питанні обліку і оподаткування імпорتنих операцій
7	Закон України «Про Митний тариф України» від 19.09.2013 року №584-ІІ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/	Цим Законом встановлюється Митний тариф України	Використовуємо в питанні обліку і оподаткування імпорتنих операцій
8	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. №996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні	Організація ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємстві

	доступу: http://zakon.rada.gov.ua		
9	Закон України «Про аудиторську діяльність» від 15.05.03 року №762-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Закон визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні. Визначаються умови сертифікації і ліцензування аудиторської діяльності.	Закон є основою для проведення аудиторських перевірок, ним керуються при укладенні договорів на здійснення аудиторської перевірки.
10	Національне П(С)БО1 „Загальні вимоги до фінансової звітності», наказ Міністерства фінансів України від 07.02.13 року №73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Розглядає всі вимоги до фінансової звітності.	Дозволяє розглянути всі вимоги до фінансової звітності та використовувати їх на підприємстві.
			Продовження табл. В.1
1	2	3	4
11	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси", наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 року № 246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності.	Застосовується при обліку імпорتنних операцій з придбання запасів
12	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», наказ Міністерства фінансів України від 31.03.99 р. № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Визначаються методологічні засади впливу змін валютних курсів	Застосовується при обліку імпорتنних операцій
13	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 року №88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Встановлює порядок відображення та зберігання первинних документів, облікових регістрів, бухгалтерської звітності підприємствами.	Використано для правильності документального забезпечення записів у бухгалтерському обліку.
14	Положення про інвен-	Для підтвердження правильно-	Застосовується при

	таризацію активів і зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zakon.rada.gov.ua .	сті та достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності, передбачено проведення підприємствами інвентаризації майна, коштів і фінансових зобов'язань.	інвентаризації розрахунків за імпорнтними операціями
15	Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку, наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2000 року № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zakon.rada.gov.ua .	Ці Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку спрямовані на узагальнення у регістрах бухгалтерського обліку методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій	Застосовано при проведенні обліку імпорнтних операцій підприємства

Продовження табл. В.1

1	2	3	4
16	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу і зобов'язань» від 09.12.11 р. №1591 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Наведений перелік рахунків, які необхідні для реєстрації бухгалтерської інформації про діяльність господарського суб'єкту	Використовується для обліку імпорнтних операцій на підприємстві
17	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, № 291 від 30.11.99 р. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua .	Розкриває правила використання та правильність ведення бухобліку та відображення його в Плані рахунків бухгалтерського обліку на підприємстві.	Дозволяє розкрити та застосувати правила використання та правильність ведення бухгалтерського обліку та відображення його в Плані рахунків бухгалтерського обліку.

Огляд спеціальної літератури з обліку, оподаткуванню і аналізу
імпортних операцій

Таблиця Г.1

Огляд спеціальної літератури з обліку, оподаткуванню і аналізу
імпортних операцій

№ з/п	Джерело	Короткий зміст	Використання в обліково-аналітичному (контрольному) процесі
1	2	3	4
1	Атамас П.Й. Фінансовий облік: практикум: навч. посібник / за ред.П.Й. Ата-маса. – К.: Центр учб. л-ри, 2013. – 444 с.	Викладено основи фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.	Використано для розкриття обліку імпортних операцій на підприємстві.
2	Бужак Ю. С. Класифікація факторів впливу на функціонування системи оподаткування імпортних операцій в Україні / Ю. С. Бужак // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 6(4). - С. 183-187.	Розкриваються фактори впливу на функціонування системи оподаткування імпортних операцій в Україні	Використано для проведення оподаткування імпортних операцій на підприємстві.
3	Вербовецька С. Г. Формування центрів відповідальності в системі бюджетування / С. Г. Вербовецька // Вісник Хмельницького національного університету. – 2016. – Т. 3, № 3. – С. 46 – 49.	Розглянуто питання формування центрів відповідальності в системі бюджетування	Використано для висвітлення управлінського обліку імпортних операцій на підприємствах
4	Владичин М.Б. Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності торговельних підприємств: стан і перспективи покращення / М.Б. Владичин, Н.С. Струк // БІЗНЕСІНФОРМ. - № 7. - 2015. - С. 35-41.	Розкрито стан і перспективи покращення організації обліку зовнішньоекономічної діяльності торговельних підприємств	Використано для висвітлення обліку імпортних операцій на підприємствах

			Продовження табл. Г.1
1	2	3	4
5	Гладій І. О. Теоретичні та методичні аспекти аналізу та оцінки ефективності експортно-імпортних операцій / І.О. Гладій, Н.О. Лукіяничук // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2015. - Вип. 1. - С. 139-145.	Розкрито теоретичні та методичні аспекти аналізу та оцінки ефективності експортно-імпортних операцій	Використано для висвітлення аналізу імпортних операцій на підприємствах
6	Дорош Н.І. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку / Н.І. Дорош. - Збірник наукових праць «Економіка. Менеджмент. Бізнес». – Київ: ДУТ. – 2015. – Випуск 1(11). - С. 93-97.	Розглянуто теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку	Використано для висвітлення обліку імпортних операцій
7	Жиглей І. В. Бухгалтерський облік експортно-імпортних операцій за контрактами, що містять валютно-цінові застереження: методичний аспект / І. В. Жиглей // Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки. - 2014. - Вип. 26. - С. 338-344.	Розглянуті методичний аспект обліку експортно-імпортних операцій за контрактами, що містять валютно-цінові застереження	Використано для висвітлення обліку імпортних операцій
8	Жураковская Е. Імпортні операції: контроль, облік та оподаткування / Е. Жу-раковская [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://uteka.ua/publication/Importnye-operacii-kontrol-uchet-i-alogooblozhenie	Визначено підходи до організації контролю, обліку та оподаткування імпортних операцій	Використано для висвітлення контролю, обліку та оподаткування імпортних операцій
9	Калниш Д. О. Теоретико-правові засади адміністративно-правового регулювання здійснення експортно-імпортних операцій в Україні / Д. О.	Розглянуті особливості здійснення внутрішнього контролю руху товарів на підприємствах торгівлі	Використано при розкритті контролю імпортних операцій

	Калниш // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. - 2017. - № 4. - С. 69-74.		
Продовження табл. Г.1			
1	2	3	4
10	Коблянська Г. Ю. Основні напрями здійснення аудиту імпорتنних операцій / Г. Ю. Коблянська // Вісник Університету банківської справи Національного бан-ку України. - 2014. - № 2. - С. 208–211.	Розкрито основні напрями здійснення аудиту імпорتنних операцій	Використано при розкритті контролю імпорتنних операцій
11	Корінько М.Д. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студентів ВНЗ/ М.Д. Корінько, Г.Б. Титаренко, В.П. Карев, Н.М. Цветкова, В.П. Пантелеев, О.І. Пили-пенко, М.Г. Левочко: За ред. М.Д. Корінько. ДКСУ, ДАСОА.-К:ДП:«Інформ.-аналіт.Агенство», 2014. – 459 с.	Докладно висвітлені питання методології бухгалтерського обліку	Використано для обліку імпорتنних операцій на підприємстві
12	Крупка Я.Д. Фінансовий облік: [підруч.] /Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.Я. Микитюк [та ін.]. - 2-е вид, доп. і перероб. - К.:Кондор-Видавництво, 2013. - 551с.	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти фінансового обліку	Використано для обліку імпорتنних операцій на підприємстві
13	Ловінська Л.Г. Нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності: [мо-нографія] / Л.Г. Ловінська, О.О. Канцуров, В.Г.Швець, Б.А. Засадний, Т.Г. Мельник; ред.: Л.Г. Ловінська; Держ. навч.-наук. устано-ва "Акад. фін. упр.". - К.: ДННУ "Акад. фін. упр.",	У монографії висвітлюється нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності	Використано для обліку імпорتنних операцій на підприємстві

	2013. - 293 с.		
14	Назаренко З.В. Організація обліку експортно-імпортних операцій на підприємстві / З.В. Назаренко [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=68108	У статті висвітлюються особливості організації обліку експортно-імпортних операцій на підприємстві	Використано для проведення обліку імпортних операцій на підприємстві
Продовження табл. Г.1			
1	2	3	4
15	Нападовська Л.В. Фінансовий облік: [підруч.] /Л.В. Нападовська, А.В. Алек-сеєва, О.А. Бакурова [та ін.]; за заг. ред. Л.В. Напа-довської. - К.: КНТЕУ, 2013. – 700 с.	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти фінансового обліку на підприємстві	Використано для обліку імпортних операцій
16	Оляднічук Н. В. Облік експортно-імпортних операцій / Н. В. Оляднічук, О. Д. Підлубна // Облік і фінанси. - 2017. - № 1. - С. 48-56.	Розглянуто питання обліку експортно-імпортних операцій	Використано для обліку імпортних операцій на підприємстві
17	Смірнова І. В. Методичні підходи до формування облікової політики імпортних операцій / І.В. Смірнова, Н.В. Смірнова // Наукові праці Кірово-градського національного технічного університету. Економічні науки. - 2017. - Вип. 31. - С. 197-208.	Розглянуто методичні підходи до формування облікової політики імпортних операцій	Використано для обліку імпортних операцій на підприємстві
18	Товкун І. М. Особливості законодавчого регулювання експортно-імпортних операцій / І. М. Товкун // Право та інновації. - 2015. - № 1. - С. 69-74.	Розглянуто особливості законодавчого регулювання експортно-імпортних операцій	Використано для розкриття питання регулювання імпортних операцій на підприємстві
19	Тринька Л.Я. Економічний аналіз: [навч.-метод. посіб.] /Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська (Іванчук). - К.:Алерта, 2013. – 568 с.	У посібнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти економічного аналізу	Використано для аналізу імпортних операцій на підприємстві
20	Трифонов О. Д. Аналіз впливу зовнішніх та вну-	Розглянуто аналіз впливу зовнішніх та внутрішніх	Використано при розкритті сутності

трішніх факторів на зовнішньоекономічну діяльність України, шляхом дослідження експортно-імпортних операцій / О. Д. Трифонова, Є.С. Дорошкевич. // Ефективна економіка. - 2017. - № 6. [Електронний ресурс] . – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua / ?op=1&z=5647	факторів на зовнішньоекономічну діяльність України, шляхом дослідження експортно-імпортних операцій	імпортних операцій
---	--	---------------------------

ДОДАТОК Д

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	915	1699
первісна вартість	1001	1576	2751
накопичена амортизація	1002	661	1052
Незавершені капітальні інвестиції	1005	137	5799
Основні засоби	1010	60114	61208
первісна вартість	1011	121130	127232
знос	1012	61016	66024
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	121	121
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	464	
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	61751	68827
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	465202	635108
Виробничі запаси	1101	9143	8957
Товари	1104	456059	626151
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	107243	121747
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	380128	160650
з бюджетом	1135	10630	2
у тому числі з податку на прибуток	1136	2785	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12351	21550
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	164194	200331
Готівка	1166	89	76

Витрати майбутніх періодів	1170	82	371
Інші оборотні активи	1190	5209	51383
Усього за розділом II	1195	1145039	1191142
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	1206790	1259969
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	320030	320030
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	2	1
Резервний капітал	1415	13295	18136
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	222260	284227
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	555587	622394
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	62	
Довгострокові забезпечення	1520	227	118
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	227	118
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	289	118
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	139000	195000
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	88421	186526
розрахунками з бюджетом	1620	41	4224
у тому числі з податку на прибуток	1621		2807
розрахунками зі страхування	1625	44	43
розрахунками з оплати праці	1630	86	85
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	59822	14102
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		30000
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	363500	207477
Усього за розділом III	1695	650914	637457
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1206790	1259969

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Е

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3230939	2442296
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2830446	2133870
Валовий: прибуток	2090	400493	308426
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	243752	114990
Адміністративні витрати	2130	63441	61834
Витрати на збут	2150	236340	144375
Інші операційні витрати	2180	195919	39465
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	148545	177742
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		4262
Фінансові витрати	2250	29805	40542
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	36	4672
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	118704	136790
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	21896	15582
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	96808	121208
збиток	2355		

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код	За звітний	За
--------	-----	------------	----

	рядка	період	аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	96808	121208

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	49686	19571
Витрати на оплату праці	2505	2070	2928
Відрахування на соціальні заходи	2510	761	1085
Амортизація	2515	11964	10088
Інші операційні витрати	2520	420668	211578
Разом	2550	485158	245250

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Ж

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2016 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1045	915
первісна вартість	1001	1448	1576
накопичена амортизація	1002	403	661
Незавершені капітальні інвестиції	1005	404	137
Основні засоби	1010	67929	60114
первісна вартість	1011	120631	121130
знос	1012	52702	61016
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	121	121
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	292	464
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	69791	61751
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	569851	465202
Виробничі запаси	1101	9721	9143
Товари	1104	560130	456059
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	106053	107243
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	69294	380128
з бюджетом	1135	6000	10630
у тому числі з податку на прибуток	1136	5999	2785
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7297	12351
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	130324	164194
Готівка	1166	34	89

Витрати майбутніх періодів	1170	248	82
Інші оборотні активи	1190	8120	5209
Усього за розділом II	1195	897187	1145039
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	966978	1206790
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	320030	320030
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	4	2
Резервний капітал	1415	7235	13295
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	107112	222260
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	434381	555587
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	
Довгострокові кредити банків	1510	88000	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	62	62
Довгострокові забезпечення	1520	416	227
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	416	227
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	88478	289
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	217040	139000
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	110256	88421
розрахунками з бюджетом	1620	938	41
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		44
розрахунками з оплати праці	1630		86
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	74035	59822
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	41850	363500
Усього за розділом III	1695	444119	650914
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	966978	1206790

Керівник

ДОДАТОК 3

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2016 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2442296	2433596
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2133870	2158050
Валовий: прибуток	2090	308426	275546
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	114990	49330
Адміністративні витрати	2130	61834	30162
Витрати на збут	2150	144375	150808
Інші операційні витрати	2180	39465	56343
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	177742	87563
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	4262	
Фінансові витрати	2250	40542	51125
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	4672	246
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	136790	36192
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	15582	18452
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		

Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	121208	17740
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	121208	17740

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	19571	23823
Витрати на оплату праці	2505	2928	5631
Відрахування на соціальні заходи	2510	1085	2046
Амортизація	2515	10088	11905
Інші операційні витрати	2520	211578	193865
Разом	2550	245250	237270

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК И

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2015 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	733	1045
первісна вартість	1001	1006	1448
накопичена амортизація	1002	233	403
Незавершені капітальні інвестиції	1005	291	404
Основні засоби	1010	58665	67929
первісна вартість	1011	100186	120631
знос	1012	41521	52702
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		121
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	3820	292
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	63549	69791
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	593430	569851
Виробничі запаси	1101	11757	9721
Товари	1104	581673	560130
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	95602	106053
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	25705	69294
з бюджетом	1135	466	6000
у тому числі з податку на прибуток	1136		5999
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7053	7297
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	110862	130324
Готівка	1166	348	34

Витрати майбутніх періодів	1170	370	248
Інші оборотні активи	1190	13489	8120
Усього за розділом II	1195	846977	897187
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	910526	966978
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	320030	320030
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	5	4
Резервний капітал	1415	6348	7235
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	106659	107112
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	433042	434381
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-
Довгострокові кредити банків	1510	225000	88000
Інші довгострокові зобов'язання	1515	62	62
Довгострокові забезпечення	1520	849	416
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	849	416
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	225911	88478
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	64550	217040
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	92913	110256
розрахунками з бюджетом	1620	5072	938
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	361	
розрахунками з оплати праці	1630	752	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	73220	74035
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	14705	41850
Усього за розділом III	1695	251573	444119
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	910526	966978

Керівник

ДОДАТОК К

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2015 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2433596	2636519
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2158050	2321934
Валовий: прибуток	2090	275546	314585
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	49330	49091
Адміністративні витрати	2130	30162	32352
Витрати на збут	2150	150808	150085
Інші операційні витрати	2180	56343	66609
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	87563	114630
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	51125	60436
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	246	123
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	36192	54071
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	18452	14226
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:	2350	17740	39845

прибуток			
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	17740	39845

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	23823	23668
Витрати на оплату праці	2505	5631	24222
Відрахування на соціальні заходи	2510	2046	8503
Амортизація	2515	11905	8158
Інші операційні витрати	2520	193865	184447
Разом	2550	237270	248998

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК Л

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2014 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	510	733
первісна вартість	1001	577	1006
накопичена амортизація	1002	67	233
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3004	291
Основні засоби	1010	53121	58665
первісна вартість	1011	87269	100186
знос	1012	34148	41521
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	133	3820
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	56768	63549
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	511917	593430
Виробничі запаси	1101	10447	11757
Товари	1104	501470	581673
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	113622	95602
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	36290	25705
з бюджетом	1135	24617	466
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10523	7053
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	48616	110862
Витрати майбутніх періодів	1170	466	370
Інші оборотні активи	1190	16663	13489

Усього за розділом II	1195	788690	846977
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	845458	910526
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	320030	320030
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		5
Резервний капітал	1415	4356	6348
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	72760	106659
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	397146	433042
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		225000
Інші довгострокові зобов'язання	1515	50395	62
Довгострокові забезпечення	1520		849
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		849
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	50395	225911
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	267000	64550
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	47426	92913
розрахунками з бюджетом	1620	2875	5072
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	607	361
розрахунками з оплати праці	1630	1174	752
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	71257	73220
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	7578	14705
Усього за розділом III	1695	297917	251573
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	845458	910526

Керівник
Головний бухгалтер

ДОДАТОК М

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2014 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2636519	2357962
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2321934	2142916
Валовий: прибуток	2090	314585	215046
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	49091	48979
Адміністративні витрати	2130	32352	27410
Витрати на збут	2150	150085	100753
Інші операційні витрати	2180	66609	35940
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	114630	99922
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	60436	54713
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	123	32
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	54071	45177
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	14226	13989
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	39845	31188
збиток	2355		

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код	За звітний	За
--------	-----	------------	----

	рядка	період	аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	39845	31188

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	23668	21465
Витрати на оплату праці	2505	24222	21361
Відрахування на соціальні заходи	2510	8503	7949
Амортизація	2515	8158	6208
Інші операційні витрати	2520	184447	103019
Разом	2550	248998	160002

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник
Головний бухгалтер

ДОДАТОК Н

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2013 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи		478	
Нематеріальні активи	1000		510
первісна вартість	1001	531	577
накопичена амортизація	1002	53	67
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2989	3004
Основні засоби	1010	53905	53121
первісна вартість	1011	85426	87269
знос	1012	31521	34148
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		133
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	57372	56768
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	509759	511917
Виробничі запаси	1101	11246	10447
Товари	1104	498513	501470
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	99121	113622
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	38417	36290
з бюджетом	1135	19527	24617
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9254	10523
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	61002	48616
Витрати майбутніх періодів	1170	312	466
Інші оборотні активи	1190	42184	16663

Усього за розділом II	1195	780197	788690
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	837569	845458
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал		320030	
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		320030
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	4148	4356
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	69841	72760
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	394019	397146
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	48513	50395
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	48513	50395
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	291000	267000
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	41584	47426
розрахунками з бюджетом	1620	2154	2875
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	564	607
розрахунками з оплати праці	1630	1058	1174
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	52148	71257
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	6529	7578
Усього за розділом III	1695	395037	297917
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	837569	845458

Керівник
Головний бухгалтер

ДОДАТОК П

Підприємство	ТОВ «Фалькон-Агро»	за ЄДРПОУ	41271176
Територія	м. Київ	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами	за КВЕД	46.33
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	04053, м.Київ, Вознесенський узвіз, 10А.		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2013 р.

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2357962	2146818
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	2142916	1942515
Валовий: прибуток	2090	215046	204303
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	48979	43854
Адміністративні витрати	2130	27410	25846
Витрати на збут	2150	100753	98845
Інші операційні витрати	2180	35940	31458
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	99922	92008
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	54713	49524
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	32	29
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	45177	42455
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	13989	11527
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	31188	30928
збиток	2355		

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код	За звітний	За
--------	-----	------------	----

	рядка	період	аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	31188	30928

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	21465	20146
Витрати на оплату праці	2505	21361	20318
Відрахування на соціальні заходи	2510	7949	7621
Амортизація	2515	6208	5931
Інші операційні витрати	2520	103019	98713
Разом	2550	160002	152729

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник
Головний бухгалтер

Наказ про облікову політику ТОВ «Фалькон-Агро»

Керуючись Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. №996-XIV (далі - Закон про бухгалтерський облік), затвердженими Міністерством Фінансів України положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО), інструкціями та іншими нормативними актами, які регулюють порядок ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності, виконуючи вимоги, передбачені Статутом, та з метою забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності на ТОВ «Фалькон-Агро» (далі за текстом – «Підприємство») застосовуються наступні положення.

Облікова політика ТОВ «Фалькон-Агро»

1. Загальні положення

Облікова політика прийнята підприємством як методика ведення бухгалтерського обліку, яка спирається на:

- прийнятих в Україні принципах складання фінансової звітності і забезпечення критеріїв її якості;
- вимогах Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інструкцій, і рекомендацій по застосуванню стандартів обліку, розроблених Мінфіном України, а також нормативних документів, затверджених, Статутом підприємства, Податковою адміністрацією України;
- галузевих інструкціях , розроблених галузевими міністерствами і відомствами.

2. Завдання цього документу:

- розкриття для користувачів фінансової звітності , методики її підготовки і оцінки статей балансу;
- забезпечення формування повної, достовірної інформації про господарські процеси і результатах діяльності підприємства;

Організація бухгалтерського обліку.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку, документообігу, вибору форми і методики ведення бухгалтерського обліку, штату бухгалтерії, за забезпечення взаємозв'язку бухгалтерії з іншими підрозділами підприємства і виконання вимог головного бухгалтера всіма структурними підрозділами, в частині ведення бухгалтерського обліку і контролю несе керівник підприємства.

Головний бухгалтер забезпечує:

- дотримання законодавчих і нормативних вимог по складанню правдивої і своєчасної фінансової звітності;
- виконання даної Облікової політики підприємства і всієї процедури ведення бухгалтерського обліку;
- дотримання всіма службами підприємства правомірних вимог по дотриманню порядку оформленні прийняття до обліку первинних документів, дотримання облікової і звітної дисципліни.

2.1 Бухгалтерський облік

2.1.1 Вести бухгалтерський облік на Підприємстві згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. №996-XIV (далі - Закон про бухгалтерський облік), та затвердженими Міністерством Фінансів України положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі - П(С)БО).

2.1.2. Облікова політика підприємства будується з використанням наступних принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності: автономність; обачність (обережність); повне висвітлення (відображення); послідовність; безперервність;

нарахування і відповідність доходів і витрат; превалювання (перевага) сутності над формою; історична (фактична) собівартість; єдиний грошовий вимірник; періодичність.

2.1.3. Облікову політику застосовувати таким чином, щоб фінансові звіти повністю узгоджувались з вимогами Закону про бухгалтерський облік та кожного конкретного П(С)БО. Застосовувати перед усім ті підходи та методи для ведення бухгалтерського обліку і надання інформації в фінансових звітах, які передбачені П(С)БО і найбільш адаптовані до діяльності підприємства.

2.1.4. Згідно з НП(С)БО 1 ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів (крім Звіту про рух грошових коштів) проводити згідно принципу нарахування так, щоб результати операцій та інших подій відображались в облікових регістрах і фінансових звітах тоді, коли вони мали місце, а не тоді, коли підприємство отримує чи сплачує кошти.

2.1.5. Доходи в Звіті про фінансові результати відображати в тому періоді, коли вони були зароблені, а витрати - на основі відповідності цим доходам, що забезпечить визначення фінансового результату звітного періоду співставленням доходів звітного періоду з витратами, здійсненими для отримання цих доходів.

2.1.6. При складанні фінансових звітів визначити величину суттєвості статті в розмірі 1 тис. грн.

2.1.7. Використовувати на Підприємстві автоматизовану форму ведення обліку із застосуванням бухгалтерської програми 1С: Бухгалтерія 8.2.

Техніка і форми бухгалтерського обліку.

Для накопичення та групування прийнятої до обліку інформації підприємство використовує регістри обліку, пристосовані до властивостей господарських операцій на підприємстві з використанням комп'ютерних програм.

3. Первинна документація.

Підприємство використовує типові форми бухгалтерського обліку (взагалі), галузеві, спеціальні, що відповідають властивостям виробничої діяльності підприємства.

3.1. Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів можуть складатися зведені облікові документи.

3.2. Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені на паперових або машинних носіях і повинні мати такі обов'язкові реквізити:

- назву документа (форми);
- дату і місце складання;
- назву підприємства, від імені якого складено документ;
- зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції;
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції (в т.ч. факсимільний підпис).

3.3. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку. Операції в іноземній валюті відображаються також у валюті розрахунків та платежів по кожній іноземній валюті окремо.

3.4. Дані аналітичних рахунків повинні бути тотожні відповідним рахункам синтетичного обліку на перше число кожного місяця.

3.5. Регістри бухгалтерського обліку повинні мати назву, період реєстрації господарських операцій, прізвища і підписи або інші дані, що дають змогу ідентифікувати осіб, які брали участь у їх складанні.

3.6. Господарські операції повинні бути відображені в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені.

3.7. Для додавання юридичної чинності і доказовості документам на машинних носіях варто керуватися ДСТ 6.10.4-84 "Уніфіковані системи документації. Додавання юридичної чинності документам на машинному носії і роздруківці, створеним засобами обчислювальної техніки. Основні положення", згідно з яким організація - автор документа на машинному носії створює реєстр кодів осіб, відповідальних за здійснення господарських операцій і правильність їхнього оформлення. Підпис особи, що склала документ на машинному носії, виконується у вигляді пароллю чи іншим способом авторизації, що дає можливість однозначно ідентифікувати осіб, що дозволили і здійснюють господарську операцію.

3.8. Підприємство вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку та забезпечує їх належне зберігання протягом встановленого строку.

3.9. Даним Положенням затверджено графік документообігу згідно Додатку №1 цього положення

3.10. У Додатку 2 відображено взаємозв'язок бухгалтерії з іншими підрозділами підприємства.

3.9. Перелік осіб, уповноважених підписувати первинні документи, наведено в Додатку 3. Зазначені в Додатку 3 особи несуть відповідальність за достовірність таких документів та своєчасність їх складання.

4.Методика ведення бухгалтерського обліку.

4.1 Основні засоби

4.1.1. Для цілей бухгалтерського та податкового обліку основні засоби класифікувати за групами, наведеними в Додатку 4. В ньому затверджено і мінімальні строки корисного використання основних засобів та інших малоцінних необоротних активів:

4.1.2. До основних засобів відносити матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) та вартість яких перевищує - 6000 гривень.

4.1.3. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) відносити матеріальні цінності, що призначаються для використання у господарській діяльності протягом періоду, який більше одного року з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей, та вартість яких не перевищує 1000 гривень.

4.1.4. Об'єкт основних засобів визнається активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання та вартість його може бути достовірно визначена.

4.1.5. Придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю. Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів.

Первісна вартість об'єкта основних засобів складається із наступних витрат:

- сум, які підприємство платить постачальникам активів і підрядним організаціям за виконані будівельно-монтажні роботи;
- реєстраційні збори, державного мита, суми ввізного мита;
- витрат по страхуванню ризиків доставки основних засобів;
- витрати на доставку, установку, монтаж, наладку інші витрати безпосередньо пов'язанні з доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання в виробництві.

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат зв'язаних з поліпшенням об'єкту (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція і т.п., що приводить до збільшення майбутніх економічних вигод.) Первісна (переоцінена)

вартість основних засобів може бути збільшена на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням та ремонтом об'єкта, визначену у порядку, встановленому податковим законодавством.

Первісна вартість основних засобів зменшується в зв'язку з ліквідацією основних засобів, їх реалізації. Витрати, що проводяться для нормального функціонування об'єкту основних засобів включаються в склад витрат підприємства.

4.1.6. Амортизація основних засобів та інших необоротних матеріальних активів здійснюється прямолінійним методом із застосуванням мінімально допустимих строків, встановлених у Додатку 3, для кожного об'єкта основних засобів,

4.1.7. Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів розраховувати на дату введення в експлуатацію.

4.1.8. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА) і бібліотечних фондів нараховується в першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 відсотків його вартості.

4.1.9. Підприємство може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

4.1.10. Переоцінка основних засобів тієї групи, об'єкти якої вже зазнали переоцінки, надалі має проводитися з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої вартості.

4.1.11. Первісна (переоцінена) вартість об'єкта основних засобів може бути збільшена на суму індексації, проведеної у порядку, встановленому податковим законодавством

4.1.12. Якщо у первинних документах, якими оформлюється придбання (виготовлення) основних засобів чи введення їх в експлуатацію безпосередньо не зазначається мета використання основного засобу (виробниче чи невиробниче використання), вважати, що основний засіб призначається для виробничого використання.

4.1.13. У протилежному разі, якщо основний засіб призначається для невиробничого використання, про це обов'язково повинно бути зазначено у первинних документах, якими оформлюється придбання, виготовлення чи введення в експлуатацію таких невиробничих основних засобів.

Відповідальність за правильне визначення виробничого чи невиробничого використання основних засобів покладається на постійну діючу комісію по введенню в експлуатацію, списанню та відчуженню основних засобів, яка створюється наказом керівника підприємства.

4.2. Нематеріальні активи

4.2.1. Нематеріальні активи це активи, що не мають матеріальної форми і використовуються підприємством в термін більше року.

Бухгалтерський та податковий облік ведеться по групам та згідно мінімальних строків корисного використання, наведених у Додатку 5:

4.2.2 Придбаний або отриманий нематеріальний актив відображати в балансі, якщо існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, та його вартість може бути достовірно визначена.

4.2.3 Нематеріальний актив, отриманий в результаті розробки, слід відображати в балансі за умов, якщо підприємство має:

- намір, технічну можливість та ресурси для доведення нематеріального активу до стану, у якому він придатний для реалізації або використання;
- можливість отримання майбутніх економічних вигод від реалізації або використання нематеріального активу;
- інформацію для достовірного визначення витрат, пов'язаних з розробкою нематеріального активу.

4.2.4. Якщо нематеріальний актив не відповідає вказаним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням чи створенням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені, без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом.

4.2.5. Не визнаються активом, а підлягають відображенню у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені:

- витрати на дослідження;
- витрати на підготовку і перепідготовку кадрів;
- витрати на рекламу та просування продукції на ринку;
- витрати на створення, реорганізацію та переміщення підприємства або його частини;
- витрати на підвищення ділової репутації підприємства, вартість видань і витрати на створення торгових марок (товарних знаків).

4.2.6. Придбані (створені) нематеріальні активи зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю

Вартість нематеріального активу складається із ціни покупки і інших витрат необхідних для доведення нематеріального активу до стану в якому він може використовуватись по призначенню. Первісна вартість нематеріального активу збільшується на суму витрат зв'язаних із поліпшенням нематеріальних активів і збільшенням терміну їх придатності. Витрати зв'язані для підтримки об'єкту в придатному стані відносяться на витрати підприємства.

4.2.7. Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), але не більше 20 років. Строк корисного використання встановлюється окремо для кожного нематеріального активу.

4.2.8. При визначенні строку корисного використання об'єкта нематеріальних активів слід урахувати: строки корисного використання подібних активів; моральний знос, що передбачається; правові або інші подібні обмеження щодо строків його використання та інші фактори.

4.2.9. Амортизація нематеріального активу нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

4.2.10. Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив став придатним для використання. Суму нарахованої амортизації підприємства відображають збільшенням суми витрат підприємства і накопиченої амортизації нематеріальних активів.

4.2.11. Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу.

4.2.12. Нарахування амортизації відбувається в термін їх корисного використання, але не більше 20 років. Термін корисного використання нематеріального активу та метод його амортизації переглядаються в кінці звітного року, якщо в наступному періоді очікуються зміни строку корисного використання активу або зміни умов отримання майбутніх економічних вигод.

11.13 Амортизація нематеріального активу нараховується, виходячи з нового методу нарахування амортизації і строку використання, починаючи з місяця, наступного за місяцем змін.

Переоцінка нематеріальних активів проводиться по справедливій вартості на дату балансу тих нематеріальних активів по яких присутній активний ринок. Сума до оцінки нематеріальних активів знаходить своє відображення в складі додаткового капіталу, сума уцінки - в складі витрат звітного періоду.

4.3. Запаси

Одиницею бухгалтерського обліку запасів визнавати їх найменування.

Запаси визнавати активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.

Первісну вартість запасів, придбаних за плату визначати по собівартості запасів згідно з П(С)БО 9.

Первісну вартість запасів, виготовлених власними силами підприємства, визначати згідно з П(С)БО 16.

Запаси відображати в бухгалтерському обліку по первісній вартості. При відпуску запасів у виробництво, продажу чи іншому вибутті їх оцінку здійснювати по методу ФІФО.

Запаси, які не приносять підприємству економічних вигод в майбутньому, визнавати неліквідними і списувати в бухгалтерському обліку, а при складанні фінансової звітності не відображати в балансі, а враховувати на окремому субрахунку позабалансового рахунку 07.

Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, виключається зі складу активів (списується з балансу із нарахуванням зносу в розмірі 100% при передачі їх в експлуатацію) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідними матеріально-відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання (до моменту їх повної ліквідації, списання з балансу). Малоцінні і швидкозношувані предмети вартістю до 100 грн. за одиницю при передачі їх в експлуатацію за балансом не враховуються (окрім приладів обліку та спецодягу).

Запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

Сума транспортно-заготівельних витрат, що узагальнюється на окремому субрахунку "Транспортно-заготівельні витрати" щомісячно розподіляється між сумою залишку запасів на кінець звітного місяця і сумою запасів, що вибули (використані, реалізовані, безоплатно передані тощо) за звітний місяць, у порядку, передбаченому П(С)БО 9.

При вибутті запасів, оцінка проводиться по методу (ФІФО) вартості перших по часу надходження.

4.3.12. Вибуття запасів в оптовій торгівлі проводиться по цінах продажі.

4.4 Дебіторська заборгованість

Дебіторську заборгованість визнавати активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод і її можливо достовірно визначити. В балансі дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, визнавати по чистій вартості, що дорівнює сумі дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів.

Величина сумнівних боргів визначається, виходячи з платоспроможності окремих дебіторів, питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати або на основі класифікації дебіторської заборгованості.

Поточна дебіторська заборгованість - сума дебіторської заборгованості, яка виникає в ході нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Довгострокова дебіторська заборгованість – це заборгованість, яка виникає в ході нормального операційного циклу і буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

Сумнівна заборгованість – поточна дебіторська заборгованість, щодо якої існує невпевненість її погашення боржником.

Розмір сумнівної та безнадійної заборгованості визначається виходячи із платіжної можливості окремих дебіторів.

Визначена на основі класифікації дебіторської заборгованості величина сумнівних боргів на дату балансу становить залишок резерву сумнівних боргів на ту саму дату.

Величина резерву визначається із застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості

Залишок резерву сумнівних боргів на дату балансу не може бути більшим, ніж сума дебіторської заборгованості на ту саму дату.

Нарахування суми резерву сумнівних боргів за звітний період відображається у звіті про фінансові результати у складі інших операційних витрат

Виключення безнадійної дебіторської заборгованості з активів здійснюється з одночасним зменшенням величини резерву сумнівних боргів. У разі недостатності суми нарахованого резерву сумнівних боргів безнадійна дебіторська заборгованість списується з активів на інші операційні витрати. Сума відшкодування раніше списаної безнадійної дебіторської заборгованості включається до складу інших операційних доходів.

Поточна дебіторська заборгованість, щодо якої створення резерву сумнівних боргів не передбачено, у разі визнання її безнадійною списується з балансу з відображенням у складі інших операційних витрат.

Частина довгострокової дебіторської заборгованості, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, відображається на ту саму дату в складі поточної дебіторської заборгованості.

Зобов'язання

4.5.1. Зобов'язання (обов'язок чи відповідальність діяти певним чином) визнавати лише тоді, коли актив отриманий, або коли підприємство має безвідмовну угоду придбати актив.

Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.

Зобов'язання в цілях бухгалтерського обліку діляться на: довгострокові; поточні; забезпечення; доходи майбутніх періодів.

Поточні зобов'язання включають кредити банків, короткострокові векселя видані, кредиторську заборгованість за товари, послуги, розрахунки по отриманим авансам, розрахунки з бюджетом, розрахунки по страхуванню, по оплаті праці.

Поточні зобов'язання відображаються в балансі по сумі погашення. Забезпечення формуються для забезпечення майбутніх витрат на виплату відпусток, трат матеріальних цінностей.

Зобов'язання, на яке нараховуються відсотки та яке підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, слід розглядати як довгострокове зобов'язання, якщо первісний термін погашення був більше ніж дванадцять місяців та до затвердження фінансової звітності існує угода про переоформлення цього зобов'язання на довгострокове.

Довгострокове зобов'язання за кредитною угодою (якщо угода передбачає погашення зобов'язання на вимогу кредитора (позикодавця) у разі порушення певних умов, пов'язаних з фінансовим станом позичальника), умови якої порушені, вважається довгостроковим, якщо:

- позикодавець до затвердження фінансової звітності погодився не вимагати погашення зобов'язання внаслідок порушення;
- не очікується виникнення подальших порушень кредитної угоди протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю. Визначення теперішньої вартості залежить від умов та виду зобов'язання.

Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.

На підприємстві створюються наступні види резервів:

Резерв трат сировини у цеху виноматеріалів та ферментації;

Резерв відпускних;

Резерв за контрактами, судовими позовами.

Нарахування резерву трат виноматеріалів проводиться за рахунок собівартості продукції

Відрахування в резерв відпускних проводиться в сумі, яка обчислюється з кількості днів невикористаної відпустки по кожному працівнику на середньоденний заробіток, розрахований згідно законодавства. В суму резерву включено і величину єдиного соціального внесу, нарахованого на всі дні невикористаної відпустки згідно норм права.

Забезпечення (резерви) на а додаткове пенсійне забезпечення, на виконання гарантійних зобов'язань, на реструктуризацію, не створювати.

Витрати

4.6.1. Витрати в бухгалтерському обліку відображаються одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

4.6.2. Не визнаються витратами і не включаються до звіту про фінансові результати: платежі за договорами комісій, агентськими угодами; попередня оплата товарів (робіт, послуг); погашення одержаних позик; витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу.

Собівартість реалізованих товарів через роздрібну торгівлю, визнається як різниця між продажною вартістю реалізованих товарів і сумою націнки на ці товари.

Не включаються в собівартість товарів: адміністративні витрати; витрати на збут; інші операційні витрати

4.6.3. Податок на прибуток визнаються витратами згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку №17 «Податок на прибуток».

Доходи

Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу за умови ,що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами: дохід від реалізації товарів; інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи.

Признання доходів від реалізації товарів відбувається при умові: відвантаження товарів; отримання товарів покупцем; вірогідності оплати.

Не признаються доходами такі надходження: суми податку на додану вартість, і інших платежів ,що підлягають перерахуванню до бюджету; сума попередньої оплати; надходження від первинного розміщення цінних паперів.

Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеню завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції.

Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг проводиться визначенням виконаної роботи.

Отримане цільове фінансування визнається доходом протягом тих періодів , в яких були зазанні витрати,пов'язані з виконанням умов щодо такого фінансування.

Дохід, який виникає в результаті використання активів іншими сторонами, визнається у вигляді роялті та дивідендів, якщо: імовірне надходження економічних вигод; дохід може бути достовірно оцінений.

Роялті визнаються за принципом нарахування, дивіденди визнаються у періоді прийняття рішення про їх виплату.

Сума доходу за бартерними контрактами визначається за справедливою вартістю активів, робіт, послуг, що одержані

Інвентаризація

1. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до ст. 10 Закону про бухгалтерський облік та інших нормативних документів.

2. Склад постійно діючої інвентаризаційної комісії встановлюється Наказом керівника.

3. Проводити інвентаризацію активів і зобов'язань згідно наступного графіку:

- інвентаризація товарних складів проводиться один раз в рік станом на 01.10.,
- інвентаризація основних фондів - 01.11.,
- інвентаризація каси – кожен місяць.

4. У всіх інших випадках об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначаються керівником чи власниками підприємства на підставі чинного законодавства.

4.7. Операційна оренда

Об'єкт операційної оренди відображається в бухгалтерському обліку на за балансовому рахунку по вартості вказаній в угоді.

Витрати на поліпшення об'єкта оренди відображаються як капітальні інвестиції в складі інших необоротних активів.

Плата за використання об'єкту оренди признається витратами.

Дохід від операційної оренди признається іншим операційним доходом звітного періоду.

4.8. Інші активи та зобов'язання

Фінансові інвестиції оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку по собівартості. Собівартість складається із ціни покупки, митних зборів і інших витрат безпосередньо зв'язаних з покупкою інвестицій. Фінансові інвестиції на дату балансу враховуються по справедливій вартості, сума збільшення, зменшення балансової вартості показується в складі доходів чи витрат відповідно.

Операції в іноземній валюті при первісному признанні відображаються в валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті з застосуванням валютного курсу на дату проведення операції.

На кожну дату балансу:

Немонетарні статті відображаються по валютному курсу на дату проведення операції;

монетарні статті по валютному курсу на дату балансу.

Розрахунок курсових різниць по монетарним статтям в іноземній валюті проводиться на дату проведення розрахунків і на дату балансу. (монетарні статті – це статті про грошові кошти), (немонетарні статті – це статті інші, ніж монетарні).

Поточний податок на прибуток і відстрочений податок на прибуток (Відстрочені податкові зобов'язання, відстрочені податкові активи) визнаються витратами або доходом. Поточний податок на прибуток визнається зобов'язанням у сумі ,що підлягає сплаті. Перевищення сплаченої суми податку на прибуток над сумою, що підлягає сплаті, визнається дебіторською заборгованістю.

Відстрочене податкове зобов'язання визнається у разі наявності тимчасових податкових різниць, що підлягають оподаткуванню.

Відстрочений податковий актив визнається в разі виникнення тимчасових податкових різниць, що підлягають вирахуванню, якщо очікується отримання податкового прибутку , з яким пов'язані ці тимчасові різниці.

Відстрочене податкове зобов'язання та відстрочений податковий актив розраховується за ставками ,що діятимуть протягом періоду, у якому будуть здійснюватися реалізація або використання активу та погашення зобов'язання.

Відстрочені податкові зобов'язання та відстрочені податкові активи відображаються в балансі окремими статтями довгострокових зобов'язань і оборотних активів.

Приклади податкових різниць: суми виданих авансів; витрати майбутніх періодів; позитивна різниця вартості основних засобів в бухгалтерському та податковому обліку.

Добуток тимчасових різниць і ставки податку на прибуток є відстроченим податковим зобов'язанням.

Приклади тимчасових податкових різниць, що в добутку із ставкою податку на прибуток складають відстрочений податковий актив: суми авансів отриманих; доходи майбутніх періодів; від'ємна різниця вартості виробничих фондів в бухгалтерському і податковому обліку.

Потім проводиться згортання відстрочених податкових активів і зобов'язань і відображається в балансі щось одне, чи відстрочені податкові зобов'язання, чи відстрочений податковий актив.

Виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх роках, здійснюється шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду, якщо такі помилки впливають на величину нерозподіленого прибутку.

Облікова оцінка може переглядатися, якщо змінюються обставини, на яких відбувалася оцінка, або отримана додаткова інформація.

Наслідки зміни в облікових оцінках слід включати до тієї статті звіту про фінансові результати, яка раніше застосовувалась для відображення доходів або витрат, пов'язаних з об'єктом такої оцінки.

Облікова політика вступає в дію відповідним наказом керівника підприємства. Зміни в обліковій політиці повинні бути обґрунтованими, оформлені наказом і доведені до користувачів звітності. Наслідки змін облікової політики, не пов'язаних із змінами Законодавства України, повинні бути оцінені в вартісному показнику і відображені в звітності шляхом:

- коригування залишку нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду;
- повторного відображення відповідної порівняльної інформації відносно попередніх звітних періодів;
- застосування інших вимог в відповідності з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку №6 «Виправлення помилок і зміни в фінансових звітах».

Облікова політика може змінюватися тільки, якщо змінюються статутні вимоги, вимоги органу, який затверджує положення (стандарт) бухгалтерського обліку, або, якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства.

Не вважаються зміною облікової політики встановлення облікової політики для:

- подій або операцій, які відрізняються за змістом від попередніх операцій або подій;
- подій або операцій які не відбувалися раніше.

Якщо події після балансу свідчать про наміри підприємства припинити діяльність або про неможливість її продовження, то фінансова звітність складається без застосування принципу безперервної діяльності.

Затвердити перелік осіб, уповноважених отримувати товарно-матеріальні цінності від імені підприємства, наведено в Додатку 8 до цього наказу

5. Заключні положення

1. Загальний контроль за виконанням вимог Положення залишаю за собою.
2. Безпосередній контроль за виконанням вимог Положення покладається на головного бухгалтера Підприємства.
3. У випадку зміни норм чинного законодавства щодо питань, які передбачені Положенням, перевагу мають норми законодавства. У такому разі у Положення повинні бути внесені відповідні зміни.
4. Внесення змін до даного Положення у зв'язку із зміною законодавства чи вступом у дію нових П(С)БО здійснюється шляхом викладення Положення у новій редакції та затвердження Наказом по Підприємству.